De lotgevallen van Sajo en haar bevervolkje

Grijze Uil

Vertaald door: Reina Croll

bron
Grijze Uil, *De lotgevallen van Sajo en haar bevervolkje* (vert. Reina Croll). Wereldbibliotheek, Amsterdam 1937

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/uil_004lotg01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

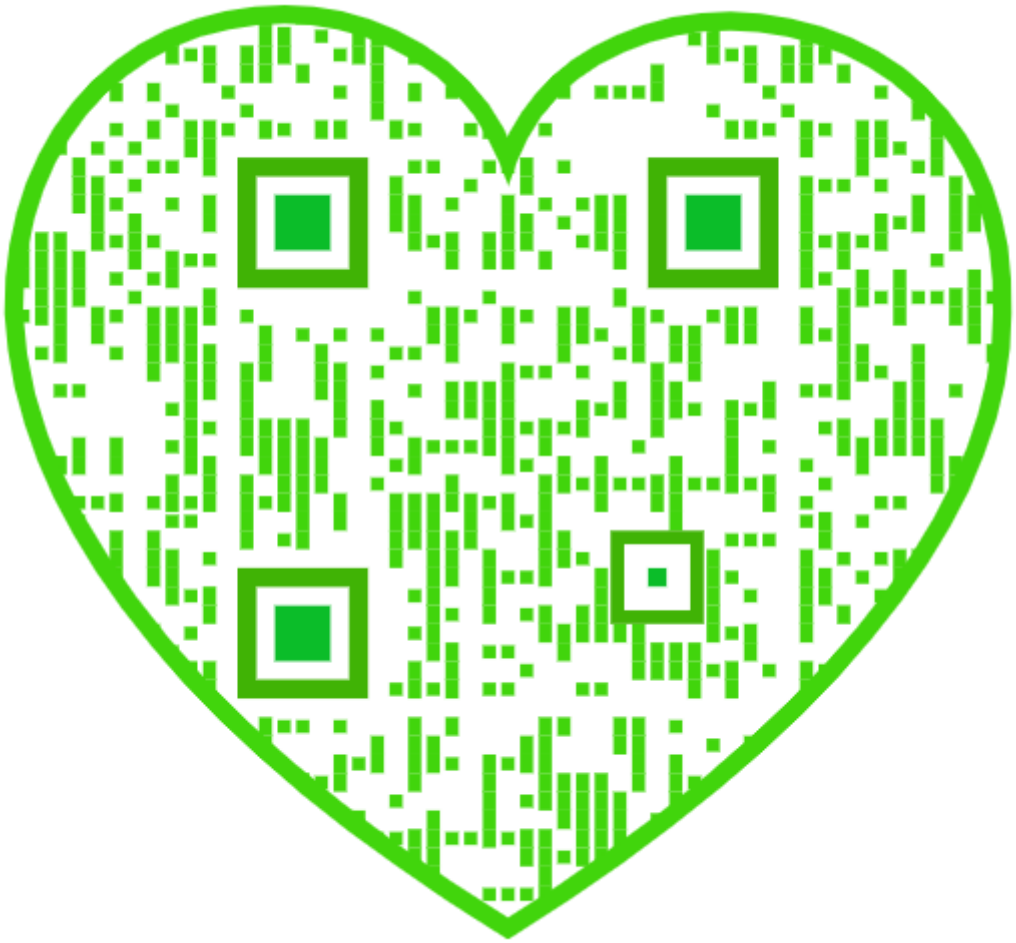

Opgedragen aan alle kinderen op de wereld en aan allen die houden van de Stille Oorden.

GRIJZE UIL
(Wa-Sha-Quon-Asin)

Voorwoord.

Hoewel de gebeurtenissen, in dit simpele verhaal vermeld, niet in alle opzichten in de hier gegeven chronologische volgorde voorgevallen zijn, heeft bij mijn weten alles zich toch werkelijk zoo afgespeeld. Inderdaad heb ik het meerendeel ervan zelf bijgewoond en het overige vernam ik uit den mond van de betrokkenen zelf.

Behalve enkele bizonderheden in verband met den tocht der twee kinderen naar de stad (want hier had ik slechts de indrukken van twee verbijsterde kleuters om op voort te werken en bovendien is alles vervaagd omdat het meer dan een kwarteeuw geleden is), zijn er geen omstandigheden ingelascht, die niet feitelijk zoo gebeurd zijn.

Alle hier gebruikte Indiaansche woorden zijn correct overgebracht uit de Ojibway taal, in het dialect van de betrokken streek, en zijn phonetisch gespeld om de uitspraak te vereenvoudigen.[1)] De woorden zijn eenvoudig en hun beteekenis is duidelijk gemaakt op een gemakkelijke en natuurlijke wijze.

In de illustraties heb ik niet getracht artistieke effecten te bereiken, doch mij, in het belang der nauwkeurigheid, streng beperkt tot een duidelijke schets; pogingen in artistieke richting zouden nooit eenig succes kunnen hebben, daar talent op dit gebied mij geheel en al ontbreekt. Ik heb slechts twee stappen op het verraderlijke terrein der dichterlijke vrijheid gedaan. De eerste is de afbeelding van den eland die de wacht houdt bovenaan Hoofdstuk Twee. Ofschoon dit hoofdstuk zich afspeelt in de maand Mei, heb ik hem een volledig gewei gegeven, zooals hij later in het jaar pleegt te hebben, zoodat hij nu een interessanter en leerzamer beeld geeft dan het eenigszins muilezel-achtige dier dat hij zonder gewei zou lijken. In de tweede plaats behoort de uil, afgebeeld bovenaan Hoofdstuk Vier, niet tot de soort die bekend staat als de Lachende Uil, die ondanks zijn vo-

1) Achterin dit boek vindt men de phonetische spelling voor Nederlandsche lezers weergegeven. - Vert.

cale gaven, uiterlijk een vrij alledaagsch en onbelangrijk specimen van zijn klasse is. Ik heb hem vervangen door het meer representatieve type, bekend als de Groote Gehoornde Uil. Ik beken dit maar bijtijds, evenals alle handige overtreders, die kans loopen ontmaskerd te worden.

Wat ik geschreven heb over den aard der dieren kan als authentiek beschouwd worden; de geestelijke en lichamelijke reacties, aan hen toegeschreven, zijn zoo juist weergegeven als een menschenleven van vertrouwelijken omgang met de wilde dieren in hun eigen omgeving het mij mogelijk maakte. Deze, zoowel als alle andere beschrijvingen, zijn zorgvuldig uitgewerkt, zoodat de jonge lezer niet in een wereld van niets dan beweringen wordt binnengeleid, doch nieuwe en aangename indrukken kan verwerven, die niet achteraf als louter fantasie verworpen behoeven te worden. Mijn bedoeling was een kinderverhaal te schrijven, dat door volwassenen gelezen kan worden zonder dat het aan hun waardigheid te kort doet.

Het is uiterst waarschijnlijk, dat Chilawee en Chikanee, de twee beverjongen, die de helden van het verhaal zijn, een eerwaardigen leeftijd bereikten, want niet alleen werd hun kolonie na deze gebeurtenissen als onschendbaar beschouwd, zoowel door de jagers in wier jacht-

terrein ze zich bevonden, als door den geheelen stam; maar spoedig na hun vrijlating werd de streek vele mijlen in het rond opgenomen binnen de grenzen van een bekend Provincial Park. De Gele Berkenrivier - feitelijk dit geheele terrein - is in bijna denzelfden onbedorven staat gebleven als in den tijd van het verhaal. De naam van den stroom zelf is veranderd sinds de langvervlogen dagen dat de Indianen er woonden, ofschoon hij voor hen die toevallig over zijn wateren trekken, nog als zoodanig herkenbaar is door de schitterende bosschen van gele berken, eschdoorn en ander hout, die nog steeds groeien op de granieten heuvels, waar hij tusschen door stroomt.

Gitchie Meegwon, de Groote Veer, bekend als ‘Quill’ bij de blanken die later in de streek kwamen, was een persoonlijke en zeergeliefde vriend uit mijn jonge jaren en is sinds lang tot zijne vaderen verzameld. Aan mijn eerste pelsjacht nam ik deel onder zijn hoogst bekwame en eenigszins strenge leiding. Een cano van boomschors, door dezen man gemaakt, wordt nog tentoongesteld in het Normal School Museum in Church Street, Toronto, of was het althans ten tijde van mijn laatste bezoek aldaar in 1911. Zijn karakter was zoodanig, dat ik de vrijheid heb genomen hem in de plaats te stellen van den werkelijken vader van Sajo en Shapian, die ook

gestorven is. Sajo en Shapian zijn reeds jaren buiten mijn gezichtskring, zoodat ze voor mij nooit zijn opgegroeid en nog steeds het zeer bekoorlijke meisje en de lange, ernstige, moedige knaap zijn, die ze waren in die goede oude dagen van weleer. De stad, waarheen ze hun avontuurlijken pelgrimstocht maakten, was toen evenmin als nog langen tijd daarna de onmetelijke wereldstad die zij hun toescheen, maar ik heb in dit verhaal gebruik gemaakt van een voorrecht der Vertellers, dat niet alleen onder ons volk maar over de heele wereld bestaat, en haar voorgesteld zooals zij in hun oogen was, door haar den titel van ‘De Stad’ te verleenen.

Ik spreek de hoop uit, dat dit eenvoudige verhaal van twee Indiaansche kinderen en hun geliefde dieren, niet alleen een paar uurtjes verstrooiing zal geven, maar bovendien in enkele vurige, avontuurlijke jonge harten, een duidelijker en inniger begrip moge wekken van de vreugden en smarten, het werken en spelen en het dagelijksch leven van de nederige kleine Boschbewoners, die net zulke gevoelens kunnen hebben als zij zelve. En de schrijver durft zelfs, op gevaar van aanmatigend te lijken, de gedachte te koesteren, dat het wellicht zelfs in de harten van ouderen een grootere verdraagzaamheid en sympathie moge oproepen voor diegenen, die zwakker en minder begaafd zijn dan zij.

En bovenal, moge het mij vergund zijn, om als medereizigers op dezen korten, denkbeeldigen tocht naar de Noordelijke Landen, een klein doch gelukkig troepje van die jonge menschen mede te nemen, die gedurende zoo korten tijd vertoeven in die Betooverde Vallei der Gouden Droomen, die wij den Kindertijd noemen.

WA-SHA-QUON-ASIN (GRIJZE UIL).
Beaver Lodge
Ajawaan Lake
Prince Albert National Park, Saskatchewan, Canada.
25 November 1934.

Hoofdstuk I.
Het Land van den Noord-Westen Wind

Héél ver weg, voorbij de steden en dorpen en landerijen die je zoo bekend zijn uit je omgeving, ver voorbij de nederzettingen van Noord-Canada, ligt een wild, bijna onbekend land. Als je het zou willen zien zou je eindeloos ver weg moeten trekken, naar plaatsen waar geen treinen of wegen zijn, geen huizen en zelfs geen paden. En eindelijk zou je met Indiaansche gidsen verder moeten reizen in een cano, door een groot eenzaam land van wouden, meren en rivieren, waar elanden, herten, beren en wolven vrij rondzwerven en waar soms zulke ontzaglijk groote kudden rendieren het land doortrekken, dat niemand ze met eenige mogelijkheid zou

kunnen tellen, zelfs niet als er iemand was om dat te doen.

Hier, in dit grootsche Noordelijke land, zou je een deel van Noord-Amerika zien zooals het was voordat het door de blanken ontdekt werd, en zooals het nog vele jaren lang zal blijven, hoop ik. Je zou er niet heel veel blanken zien, zelfs tegenwoordig niet, want behalve de enkele pelsjagers en handelaren zijn de eenige menschelijke wezens die er wonen de in groepen verspreid levende Ojibway Indianen, die dit land tot hun vaste woonplaats gemaakt hebben en die het het Land van Keewaydin: Den Noord-Westen Wind noemen. Hun ras is zóó eeuwenoud, en ze hebben er al zóó lang gewoond, dat niemand weet, zij zelf ook niet, waar ze vandaan komen of hoe ze daar ooit kwamen. Ze wonen er ver buiten het bereik van de beschaving, en hun levenswijze is bijna net eender als die van hun voorvaderen in den tijd dat Jaques Cartier op deze kusten landde, nu meer dan vierhonderd jaar geleden. Hun dorpen van teepees, tenten en soms ook wel blokhutten, kan men er nog vinden, dikwijls honderd mijl van elkaar verwijderd, in beschutte valleien en op zonnige plekjes in de bosschen, of langs de zandige oevers van een vriendelijk meertje. In deze kleine steden wonen de Indiaansche families gelukkig en tevreden, elk in zijn eigen woning; met in goede

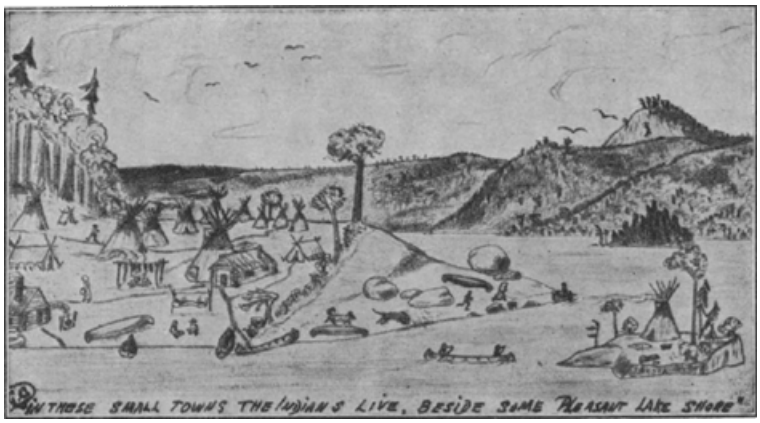

In zulke kleine steden wonen de Indianen, aan den rand van een vriendelijk meertje.

tijden genoeg te eten en met een beetje hongerige magen als de tijden slecht zijn, net als bij meer beschaafde menschen.

In deze dorpen heeft iedereen zijn eigen werk; zelfs het jonge volkje krijgt zijn deel. Bijna al dit werk staat in verband met reizen en trekken, daar de Indianen nooit lang op dezelfde plaats blijven wonen. Want de dieren, waarvan de Indianen afhankelijk zijn om te kunnen leven, verdwijnen gedurende enkele jaargetijden naar andere streken en de menschen moeten ze volgen of nieuwe jachtterreinen opzoeken. Zoodoende moeten er dan heele dorpen afgebroken worden en alles (behalve natuurlijk de blokhutten) wordt in cano's of op sleden geladen, al naar gelang het zomer of winter is, en dan moet het vele mijlen vervoerd worden. Op zulke wintertochten wisselen de kleine jongens en meisjes elkaar af bij het banen van een pad op hun sneeuwschoenen, ieder gedurende een mijl of twee. Ze voelen zich erg gewichtig zoo vooraan de lange stoet van hondenspannen en sleden en menschen. In den zomer pagaaien ze den heelen dag in de cano's met de oudere menschen, en ieder heeft zijn of haar kleine aandeel van de lading te dragen. Ze vinden hun werk erg prettig en ze beschouwen hun taak even ernstig en zakelijk als hun ouders.

De Indiaansche kinderen, die in den zomer

dichtbij een opslagplaats van bont of op een reservaat voor Indianen wonen, zijn in de gelegenheid om naar school te gaan en worden dikwijls goede leerlingen. Sommigen worden zelfs wel advocaat, anderen dokter, schrijver of schilder en brengen het heel ver. Maar zij die het geheele jaar door in de wildernis leven hebben een ander soort opvoeding. Het bosch is hun school en daar leeren ze de lessen, die voor hun levenswijze zoo noodzakelijk zijn. Aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen of Engelsch zouden voor hen geen nut hebben; zij leeren over het planten- en boomenleven, den aard en gewoonten van de dieren en hoe ze op te sporen, hoe ze in alle jaargetijden visch moeten vangen en, wat het allerbelangrijkste is, hoe ze vuur moeten maken onder alle weersomstandigheden, zelfs bij regen, wind of sneeuw. Ze leeren den roep van al de vogels en andere dieren en kunnen sommige ervan erg goed nabootsen. Ze worden geoefend in het waarnemen van de waterstroomingen in de rivieren en meren, om later behendig met cano's om te kunnen gaan en ze leeren het juiste gebruik van sneeuwschoenen, geweren en bijlen, en hoe ze een hondenspan moeten besturen. En bovendien leeren ze alledaagsche werkjes als mocassins naaien, huiden looien en het vinden van brandhout op plaatsen waar je 't nooit zou verwachten. Zooiets als een

kompas is hun onbekend, maar ze kunnen het bosch in alle richtingen doorkruisen met behulp van zon, maan en sterren, den vorm van boomen, de ligging van de heuvels, de sporen der dieren en nog veel meer teekenen, teveel om hier op te noemen. Hun kennis van het bosch is zoo groot, dat ze veel zelfvertrouwen krijgen, en lange tochten alleen kunnen maken en vele gevaren zonder angst kunnen trotseeren, zooals het jongetje en meisje uit dit verhaal deden.

Het Indiaansche leven is heel zwaar en afmattend, want niemand in deze dorpen kan lang lui zijn zonder al heel gauw tekort aan eten, kleeren of onderdak te hebben; en omdat de menschen gewoon zijn elkaar te helpen en alles onder elkaar te verdeelen, wordt een luilak erg geminacht. Toch vindt de jeugd ondanks al dit harde werken veel tijd voor hun eenvoudige en heel bedrijvige spelletjes. Soms ook, als het dagwerk gedaan is en de avond valt, zitten ze onder den flonkerenden Noordelijken sterrenhemel, rondom de vlammende kampvuren, luisterend naar de verhalen van de ouderen. Dikwijls worden er verhalen van de jacht verteld, of van verre Indianenstammen, of van groote helden uit lang vervlogen tijden; soms van spannende avonturen uit het oerwoud. Maar het allerwonderlijkst vinden ze toch nog de verhalen van de groote menschen, die in dat wonderland, ver

weg in het Zuiden, geweest zijn, het land waar de blanken vandaan komen. Daar snellen groote sleden op wielen vlug als de wind over een ijzeren spoor, (hiermee bedoelen ze een trein), en daar varen rookcano's, zooals zij stoombooten noemen, bijna even snel over het water. Daar zijn geen Indianen en niet veel boomen, alleen maar rijen van groote steenen huizen, waartusschen drommen menschen zich voortspoeden, haastig en jachtend, en het lijkt wel of ze nergens heengaan en nergens vandaankomen. Een land, waarvan verteld wordt, dat je er niet eten of slapen kunt als je geen geld hebt. En dit laatste vinden ze wel het vreemdste van alles, omdat in de bosschen reizigers altijd heelemaal voor niets mogen slapen en eten in de kampementen van blanke pelsjagers of in Indiaansche dorpen. Want deze kinderen, en ook het meerendeel van de oudere menschen weten al even weinig van de behoeften van het stadsleven als jullie misschien van hun wildernis.

En nu, net zooals de enkele reizigers van de vergelegen nederzettingen aan die Indiaansche kinderen met hun vroolijke zwarte oogen verhalen vertellen van een land dat ze nooit gezien hebben, zal ik, die vroeger een van hen was, aan jullie een verhaal vertellen van die groote, verre wildernissen.

Maar eerst moet je weten dat er overal door

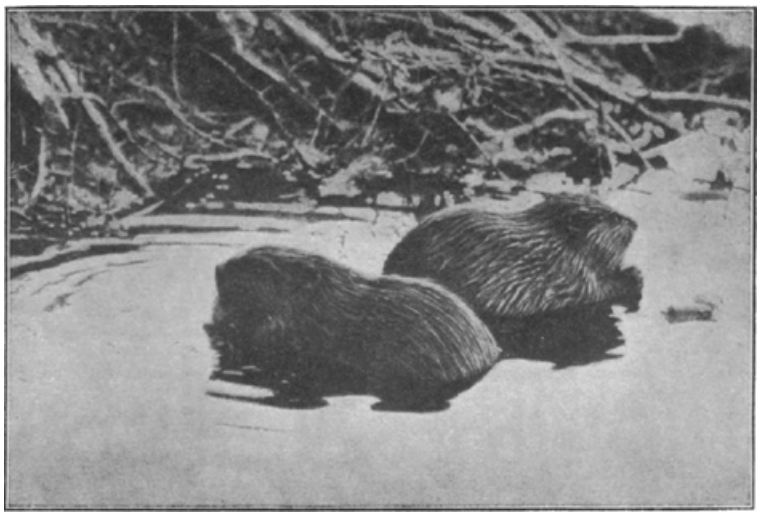

Twee bevers van middelmatige grootte, door de lens betrapt. In een van hun zeldzame buien van stille overpeinzing.

dit donkere en geheimzinnige woud met zijn vreemde dieren en menschen, tallooze rivieren loopen, die als verkeerswegen worden gebruikt, en dat niet alleen door de Indianen in hun snelle cano's, maar ook door veel waterdieren zooals bevers, otters, marters en muskusratten. En in de bosschen zijn ontelbare sporen, hoewel jullie die misschien nooit zouden kunnen vinden, en daarover reizen de dieren die op het land leven als over een weg. Want al deze wezens zijn voortdurend aan 't reizen en trekken. En net zooals de menschen van dat land zijn ze altijd druk bezig. Ze moeten hun voedsel vinden of het zich verschaffen, en hun jongen verzorgen en te eten geven. Sommigen wonen alleen, zonder een vaste woonplaats; anderen leven samen in groote troepen en hebben uitgebreide steden onder den grond, en de verschillende huizen van iedere familie zijn door gangen met elkaar verbonden. De verstandigsten onder hen, zooals de bevers, bouwen warme huizen, verzamelen water om in te zwemmen en slaan groote voedselvoorraden op voor de wintermaanden. Ze werken bijna net als de menschen, en praten dikwijls met elkaar als ze van hun arbeid rusten; en ieder heeft op zijn manier, veel om voor te zorgen.

En al moeten de Indianen enkele van hen dooden om in hun onderhoud te kunnen voorzien,

toch kunnen ze niet nalaten eerbied voor deze dieren te hebben en veel belang te stellen in alles wat ze doen, omdat ze zoo verstandig en werkzaam zijn. Ze beschouwen hen bijna als afzonderlijke volksstammen, van een soort dat slechts weinig van henzelf verschilt. Bevers worden in het bizonder geëerbiedigd, en sommige Indianen kunnen min of meer verstaan wat ze tegen elkaar zeggen, want hun stemmen lijken een beetje op die van de menschen. Alle dieren, hoe klein ook en schijnbaar nutteloos, hebben hun eigen aparte plaatsje op de wereld, en dat beseffen de Indianen. Daarom vallen ze hen nooit lastig zonder hiervoor een goede reden te hebben, en omdat ze dezelfde ontberingen van het boschleven door moeten maken, noemen ze hen Kleine Broeders. Heel dikwijls worden ze als huisdieren gehouden, en zoo kan je dan vaak jonge beertjes, bevers, of misschien een otter, en soms een elandskalf of een hert los zien rondloopen in een Indiaansch kampement. Ze zijn er vrij om te gaan waarheen ze maar willen, maar ze blijven in de buurt omdat ze er zich goed op hun gemak voelen en de drukte en de opwinding van het leven in een kamp prettig schijnen te vinden. Naarmate ze volwassen worden, trekken ze langzamerhand weg, maar het dorp blijft nooit lang zonder een stuk of wat lievelingsdieren.

En nu jullie weten wat voor land het is en

hoe de Indianen leven, en jullie een beetje over enkele dieren hebt gehoord, ga ik jullie een verhaal vertellen over het Kleine Boschvolkje, een verhaal dat echt gebeurd is en dat begint bij een van die waterwegen waarvan ik jullie verteld heb, waar een gelukkige Beverfamilie woonde.

Ik ga jullie vertellen van een Indiaansch jager en zijn kinderen, en van twee kleine beverjongen die hun vrienden waren. En jullie zult hooren van hun avonturen in de groote wouden van het Noorden en ook in de stad; wat een trouwe makkers ze waren, en hoe een van hen verdwaalde en weer gevonden werd, over de gevaren waarin ze verkeerden en al het pleizier dat ze hadden, en hoe het allemaal afliep.

En nu gaan we de auto's en de radio en de bioscopen en alles waar we dachten niet buiten te kunnen, heelemaal vergeten, en inplaats daarvan zullen we aan hondenspannen denken, aan cano's en tenten en sneeuwschoenen, en we zullen reizen naar dat vergelegen sprookjesland.

En daar zullen jullie groote rivieren en meren en ruischende wouden zien, en wonderlijke dieren, die praten en werken en in steden wonen, waar de statige boomen je schijnen toe te knikken en te wenken als je er langs loopt, en waar je zachte, zangerige stemmen in de rivieren hoort.

En we zullen naast een flakkerend kampvuur in een rookerige, donkerbruine wigwam zitten, terwijl jullie luisteren naar dit verhaal van Heel Lang Geleden.

Hoofdstuk II.
Gitchie Meegwon, de Groote Veer.

Op een vroegen morgen pagaaide er eens een eenzame Indiaan in een berkenbasten cano den breeden, vluggen stroom van de Gele Berkenrivier op. Het gebeurde in de dagen vóór een blanke ooit deze koele, heldere wateren had aanschouwd. De Indiaan was een lange, slank gebouwde man met doordringende, donkere oogen en lang zwart haar, dat in twee vlechten over zijn schouders viel. Hij was gekleed in een geitevel met franje, dat door den rook diepbruin was geworden, en zag er eigenlijk net zoo uit als de Indianen die je op plaatjes ziet, of waar je over leest.

Hij had zijn cano met elzensap heldergeel geverfd in dezelfde kleur als de stevige, goudkleurige stammen van de gele berkenboomen, die op de omliggende heuvels groeiden; en de naden langs de zijkanten waren gedicht met smalle reepen glanzend, zwart sparrenhars, om de boot watervrij te houden. Voorop deze cano was een groot oog, als van den een of anderen geweldigen vogel geschilderd, en heelemaal achteraan was een vossestaart vastgemaakt, die zachtjes heen en weer zwaaide in den wind. Want de Indiaan vond het prettig om het gevoel te hebben, dat de cano werkelijk leefde, een hoofd had en een staart net als alle andere schepselen, en de scherpe oogen van een vogel en den vluggen, lichten gang van een vos. In de boot lag een tent, netjes opgevouwen, een kleine zak met proviand, een bijl, een theeketel en een lang, ouderwetsch geweer. Van de toppen der berken op de heuvels kwam een zacht gefluister, een ritselend geluid, dat nooit scheen op te houden, zoolang de wind door de bladeren speelde; daarom hadden de Indianen dit hoogland de Heuvels van de Fluisterende Bladeren genoemd. Aan weerszijden van de rivier strekte zich een woud van lange donkere pijnboomen uit, waarvan de reusachtige takken heel hoog boven het water hingen, en hieronder, langs den waterkant, vlogen en fladderden roodborstjes, merels en ka-

naries, die hun ontbijt tusschen de jonge grasjes en de ontluikende blaadjes van de wilgen zochten. De lucht was zwaar van den zoeten geur van salie en wilde rozen, en hier en daar schoot een kolibri als een schitterende purperen pijl van den eenen bloesem naar den andere. Want het was Mei, door de Indianen de Maand der Bloemen genoemd.

Gitchie Meegwon, de Groote Veer, want zoo was de naam van den Indiaan, hoorde tot den Ojibway stam. Vele dagen lang had hij tegen den sterken stroom van de Gele Berkenrivier opgeroeid, en nu was hij ver van zijn dorp. Langzaam maar zeker had hij dag aan dag zijn weg gebaand; soms, zooals nu, gleed hij gemakkelijk voort over glad water, dan weer moest hij tegen ruwe stroomversnellingen opboomen en de ranke cano met geweld tegen het snelvlietende schuimende water in- en tusschen hoekige, gevaarlijke rotsen doorsturen. Hij deed dit met een behendigheid, die weinig blanken en niet eens alle Indianen verkrijgen. Dezen morgen was zijn weg versperd door een waterval, onstuimig en prachtig, hooger dan de hoogste pijnboomen, waar de zon een regenboog maakte in het spattende witte schuim onderaan. Hier landde hij, net buiten het bereik van de wilde, onheilspellende draaikolk, die de cano onder het geweld van het neerstortende water trachtte te trekken.

Hij nam de cano op en droeg haar ondersteboven op zijn schouders, over een onduidelijk spoor tusschen de reusachtige fluisterende boomen; over een spoor dat honderden jaren oud was en zoo beschaduwd, dat de zon er nooit kon doordringen. Hij maakte een tweeden tocht met zijn lichte uitrusting, laadde zijn cano weer in, en vervolgde zijn reis over het heldere, kalme water boven den waterval.

Hij keek speurend rond bij iedere nieuwe kronkeling van de rivier en zijn geoefende oogen zagen veel dingen die alleen een jager opmerkt: één opwindend moment meende hij in een flits een paar behaarde ooren te zien, vlak bij, terwijl de rest van het dier verborgen bleef; of schitterende oogen, die naar hem loerden uit de schaduwen; en eens zag hij een lynx met zijn zilveren vacht als een grijze schim in het struikgewas verdwijnen. Hier en daar sprongen herten haastig de bosschen in, luid snuivend door de neusgaten, terwijl zij als rossige hobbelpaarden door het woud deinden; hun staarten schoten als witte, wuivende banieren tusschen de boomen door. Eens zag hij een eland, wel zoo groot als een paard, die tot zijn middel in het water, met zijn kop onder, naar leliewortels op den bodem stond te wroeten. Groote Veer hield stil om te kijken naar den eland, die hem niet had gehoord, doordat hij zoo verdiept was in

Eens zag hij een lynx met zijn zilveren vacht.

zijn bezigheid. Plotseling lichtte het enorme beest zijn kop met zoo'n geweldig misbaar op, dat het water naar alle kanten spatte en staarde hem stomverbaasd aan, terwijl het water in stroomen langs zijn kop en nek vloeide. Daarna draaide hij zich om, sprong aan land en was spoedig verdwenen, ofschoon het zware stampen van zijn hoeven en het gekraak van brekende takken en jonge boomen nog wel een minuut of twee te hooren waren terwijl hij, alles op zijn weg verpletterend, door de bosschen draaf de.

Zelfs te midden van al deze levende wezens voelde Gitchie Meegwon zich een beetje eenzaam, want in het dorp, dat nu zoo ver weg was, had hij zijn twee jonge kinderen, een meisje en een jongen, achtergelaten. Hun moeder was gestorven en ofschoon de vrouwen uit het dorp heel lief voor de kinderen waren, misten ze haar erg en Groote Veer wist dat zij evenals hij eenzaam zouden zijn. Het drietal was dikke vrienden en ze waren zelden van elkaar gescheiden, want de vader nam zijn kinderen altijd overal mee. Maar ditmaal was hij alleen gegaan, omdat het waarschijnlijk een gevaarlijke reis zou worden; hij verwachtte moeilijkheden met eenige stroopers vóór de tocht ten einde was. Gitchie Meegwon had een mooie blokhut, als zomerverblijf, voor zijn kleine gezin gebouwd, en daar waren zij samen gelukkig en tevreden geweest,

en hadden uitgerust na het jagen in den strengen winter. Toen had een bevriende Cree Indiaan de tijding gebracht, dat een troep halfbloeden uit de buurt van het gekoloniseerde gebied, met massa's tegelijk de streek was binnengevallen en dat zij op hun doortocht alle bevers doodden. De echte Indianen jagen niet op de jachtterreinen van anderen, want zij beschouwen zulk gedrag als stelen, maar deze half-bloeden, die in de stad waren grootgebracht, hadden de oude gebruiken opgegeven of vergeten en waren in staat ieder jachtgebied waar zij maar kwamen, leeg te rooven. En zonder het bont waarmee hij levensmiddelen kon koopen bij de opslagplaats waar hij handel dreef, zou het gezin van Groote Veer honger lijden. Daarom was hij nu hier gekomen tot diep in zijn winter-jachtterrein, om het te beschermen tegen deze indringers. Maar hij had er geen één gezien en ook geen enkel spoor gevonden, en omdat het met het warme weer niet de moeite waard was om dieren ter wille van hun vacht te vangen, vond hij dat zijn taak volbracht was en besloot hij den volgenden dag naar huis terug te gaan.

In dit prettige vooruitzicht liep hij vlak langs den oever van de rivier naar sporen te zoeken, die de zorgelooze halfbloeden konden hebben achtergelaten, toen hij opeens een scherpe, doordringende lucht rook - het een of andere beest,

of misschien een mensch, was vlak langs gekomen en had de geurig-riekende bladeren van een kruizemuntplant vertrapt. Onmiddellijk op zijn hoede, keek hij vlug naar den waterkant, toen plotseling een kort, donker, zwaargebouwd dier naar voren sprong, vlak voor zijn cano in de rivier dook en als een steen in de diepte wegzonk. Bijna dadelijk daarop kwam een zwarte kop en een bruin behaarde rug van dichtbij aandrijven en dit dier zwom heel slim om de cano heen tot hij een plaatsje bereikt had, waar hij de lucht van den Indiaan kreeg, de menschenreuk, die alle boschbewoners zoo vreezen. Zijn breede, platte staart kwam met een geweldigen slag neer op het water, dat in alle richtingen opspatte, waarna hij, dezen keer voor goed, pijlsnel onderdook.

Groote Veer schudde een paar druppels van de mouw van zijn leeren hemd en glimlachte; dit was nu net wat hij had willen zien. Het was een bever geweest. En vóór de echo van dit alarmsignaal van den bever weggestorven was, kwam er een ander uit de richting van de volgende bocht, scherp en luid, bijna als een geweerschot. Ze waren met zijn tweeën.

De Indiaan lachte weer, want nu raakte hij er van overtuigd, dat niemand hier gejaagd had. Deze bevers zouden maar al te gemakkelijk te vangen zijn. En als zelfs deze zorgelooze kerel-

tjes niet gevangen waren, die hem zoomaar op een grooten verkeersweg vlak bij hadden laten komen, dan moesten de overige bevers wel allemaal in veiligheid zijn. Toch besloot hij voor alle zekerheid hun hol op te zoeken, waar er meer zouden zijn. Dat zou niet moeilijk te vinden zijn, omdat bevers op hun zwerftochten hier en daar groene jonge boompjes afknagen: elzen, populieren en wilgen. Daar eten ze den bast af en de overblijvende afgepelde stammen, wit en glanzend, vallen in het oog op iedere plaats waar ze aan land drijven. Je hoeft dus maar deze voedingsplaatsen na elkaar te volgen om te ontdekken waar ze wonen. Heel spoedig bereikte de Indiaan de plaats waar een beekje in de rivier uitkwam en bij die uitmonding vond hij wat hij verwachtte - een heeleboel van deze dunne, glanzende stokjes, de overblijfselen van een bevermaaltijd. Zonder twijfel zou hun hol ergens in den bovenloop van dat kleine riviertje zijn, op het een of andere rustige plaatsje waar een bever graag woont.

De bevers hadden gegeten op den hoek van een aardig open plekje, waar een paar reusachtige pijnboomen in het rond stonden, net alsof ze uit het bosch waren weggedwaald en niet meer terug konden komen. Hier legde Gitchie Meegwon een vuurtje aan en maakte zijn eigen middagmaal klaar. Indianen drinken veel thee

op hun tochten, dus terwijl hij een dunne paal schuin boven het vroolijke vlammetje hield en zijn theeketel aan het eene eind hing om het water aan de kook te brengen, zette hij het andere eind stevig in den grond om het in den juisten stand te houden. Hij maakte reepjes hertevleesch klaar op scherpe, gevorkte stokjes vlak voor de gloeiende kolen, en legde er sneedjes Indiaansch brood, een soort gerstebrood, onder om de heerlijke saus op te vangen, die van het bradende vleesch droop. Nadat hij gegeten had, rookte hij rustig een poosje, en luisterde naar het suizen van het briesje door de wijde, waaiervormige takken der pijnboomen. Het klonk hem als muziek in de ooren, en hij leunde tevreden achterover en keek droomerig naar den tragen rook, die naar boven krinkelde en vreemdsoortige figuren in de lucht maakte. Want deze dingen waren zijn eenige ontspanning en hij genoot er misschien evenveel van als jullie van je bioscoop en je radio.

Kort daarop, nadat hij zijn kleine uitrusting had bedekt met de omgekeerde cano, nam hij zijn geweer met den langen loop en ging op weg de beek langs, naar den bevervijver die, zooals hij wist, aan den oorsprong moest zijn. Zijn mocassins maakten geen geluid en lieten geen sporen na, zoo zacht liep hij in de stilte en rust van het slaperige woud. Eekhoomtjes piepten

en kwebbelden tegen hem van de takken, en grijze gaaien, die slimme, vroolijke kampvogeltjes, die je bijna overal in de bosschen kunt zien, volgden van tak tot tak en vlogen soms zelfs voor hem uit om verstandig naar hem te gluren of tegen hem te fluiten als hij voorbijkwam. Hij vond het gezelschap van deze kleine dieren prettig, haastte zich niet, maar wandelde heel rustig voort, tot hij plotseling stilhield om te luisteren. Zijn scherpe ooren hadden een vreemd, onverwacht geluid opgevangen, dat snel sterker werd en plotseling een waar gebulder was, - en toen zag hij een vloed van geel, modderig water door de bedding op hem afkomen. Het voerde een massa takjes en rommel met zich mee, als een gezwollen rivier en stortte in een wilden, warrelenden stroom voorbij. Er gebeurde iets vreeselijks ginds bij den bevervijver! Het kon maar één ding zijn: een man of een dier, een van beiden, moest den beverdam afgebroken hebben; deze vliegende stroom was het water, dat de bevers zoo zorgvuldig hadden opgespaard en zonder hunvijver zouden ze machteloos zijn.

In een oogwenk, zijn geweer in de hand, sprong Groote Veer op en snelde door het bosch, dat een oogenblik te voren zoo vriendelijk was geweest en nu donker en dreigend scheen. Voort rende hij, zoo snel als zijn vlugge voeten hem

konden dragen, om zijn beverkolonie van den ondergang te redden. Hij sprong over houtblokken heen, baande zich ruw een weg door afgewaaide takken en verward kreupelhout; liet de eekhoorntjes en de kampvogels ver achter zich, draafde als een hert door de schaduwrijke bosschen naar den vijver, in de hoop op tijd te zijn. Hij wist maar al te goed wat er gebeurd was.

Negik de otter, de bittere en doodelijke vijand van het heele Bevervolkje, was op het oorlogspad en op dit moment, terwijl hun water al weggestroomd was, voerden de bevers een strijd op leven en dood.

Hoofdstuk III.
Het Beverhuis.

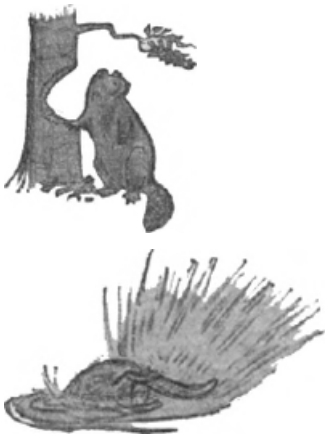

Als we dat dartele beekje langs waren geloopen terwijl Gitchie Meegwon zijn middagmaal klaar maakte, inplaats van hem te bespieden, dan waren we bij het beverhol aangekomen vóórdat de otter den dam doorbrak, en dan hadden we gezien hoe het er daar uitzag en hoe de bevers leefden. We zouden na een tamelijk lange wandeling opeens aan den oever van een kleinen diepen vijver zijn gekomen. Vlak voor dezen vijver beyond zich een dikke, hooge muur van takken en heesters, die de bedding van het riviertje dat er uit ontsprong, afsloot. Die muur was heel stevig gevlochten, de spleten

waren opgevuld met mos en het heele zaakje was goed met modder dichtgemetseld. Bovenop waren een stuk of wat zware steenen gelegd om het goed bijeen te houden. De muur was bijna honderd voet lang en meer dan vier voet hoog, en het water vloeide er over heen door een nauwe goot van stokjes, zoodat de rivier alleen doorstroomde op een plaats waar de stand gemakkelijk gecontroleerd kon worden. Het was zóó goed gemaakt, dat het er precies uitzag alsof een troep menschen er aan had gewerkt - maar het waren dieren, geen menschen, die het hadden gebouwd.

Het leek wel of deze muur, die eigenlijk een dam was, het meer op zijn plaats hield: en dit was inderdaad het geval, want zonder den dam zou er heelemaal geen meer geweest zijn, doch alleen een voortstroomend riviertje.

De vijver lag stralend in den zonneschijn; het was er heel stil en vredig, ver weg tusschen de Heuvels van de Fluisterende Bladeren. Het water was zoo rimpelloos glad, dat de paar eenden, die rustig met den kop in de veeren lagen te soezen, bijna op lucht schenen te drijven en de slanke witte populieren, die aan den kant stonden, weerspiegelden zóó helder in het gladde meertje, dat je haast niet kon zien waar het water ophield en de boomen begonnen. Het was er heel liefelijk, als in een sprookjesland, met de

zilveren populieren en de Meibloemen en het blauwe water. En heel stil was het er, want niets bewoog en niet scheen te leven behalve de slapende eenden. Maar toch, als je geduldig een poosje had gewacht, en er voor gezorgd had je niet te bewegen of te spreken, of zelfs te fluisteren, zou je weldra een rimpel in het water dichtbij den kant hebben gezien en een donkerbruine kop, met ronde, duidelijk zichtbare oogen, gluurde voorzichtig uit het riet aan den waterkant; keek rond en luisterde en snuffelde. De kop werd gevolgd door een ruig lijf en nu kwam het dier duidelijk te voorschijn en zwom snel, maar geruischloos, naar een andere plaats aan den overkant om er tusschen de biezen te verdwijnen. Het lange riet wuifde en bewoog gedurende de paar minuten dat hij daar werkte en toen kwam hij weer terug. Hij hield dezen keer een grooten bos gras voor zich uit, zwom naar een geweldige hoop aarde, die we tot nog toe niet konden thuisbrengen, en dook, met gras en al, vlak er voor onder. Hij was nauwelijks verdwenen of je kon een tweeden kop, met nog een bundeltje zien aanzwemmen uit een andere richting. Toen... bewoog iemand, en zonder een enkele waarschuwing kwam een reusachtige platte staart met een harde klets op het water neer, waarna met een geweldig gespat de kop met het bundeltje onderdook. Nu, dit was precies wat Groote

Veer dien morgen aan de rivier was overkomen, en om dezelfde reden. Want die reusachtige hoop aarde, grooter dan één van ons, waarvoor de zwemmers waren ondergedoken, was een beverhuis en de donkerbruine ruige koppen waren van de bevers. En ze waren druk bezig geweest.

Het huis was opgebouwd tot een hoogte van zes voet en een breedte van ruim tien voet. Het was kort tevoren goed dichtgemetseld met natte modder, en er waren zware stukken hout tegen de zijkanten gelegd om alles vast op zijn plaats te houden. Het zag er allemaal erg stevig en veilig uit, als een fort, en zelfs een eland kon er bovenop rondgeloopen hebben zonder dat het kwaad kon. Aan den eenen kant was een breed pad, waarover het bouwmateriaal gedragen werd, en als je even geleden geduldiger of voorzichtiger was geweest, of als de wind je deze poets niet had gebakken en je aan die scherpe neusjes had verraden, dan had je misschien den ouden vaderbever een lading aarde uit den wal zien graven, en ermee naar het huis zien gaan, langzaam en behoedzaam zwemmend om niets te verliezen. Dan had je gezien hoe hij, rechtop als een man, met de lading in zijn armen naar den top van het dak was geloopen om het daar neer te storten, het vervolgens met zijn handen in de scheuren en spleten te stoppen en tenslotte

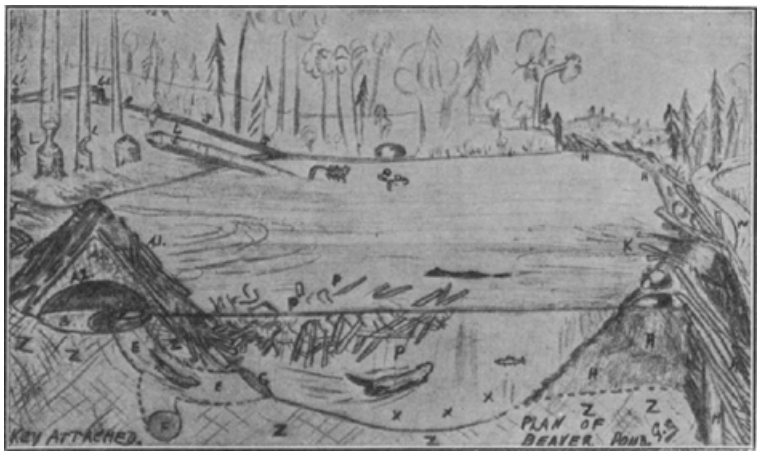

Schets van een bevervijver.
A.1. Beverhuis. - A.2. Het Beverhuis van binnen. De woonkamer of slaapkamer. - B. Slaapplaats. - C. Laaggelegen gedeelte voor het afdrogen, afloopend naar het duikgat, bij D. - D. Duikgat. - E,E. Tunnel die naar het diepe water voert. - F. Zij- of nooduitgang, ook gebruikt om oud ligstroo en afgeknaagde stokjes in weg te gooien. - G. Hoofdingang. - H,H. De dam. - K. Overloopkanaal, om het doorstroomen te regelen en het juiste peil te handhaven. - L,L. en L1. Geheel en gedeeltelijk door bevers gevelde boomen. - M,M. Bodem van den vijver. - P,P. Voedselvlot. Het grootste deel onder water, waar het niet meer kan bevriezen. - S,S. Spoor, waarover de bevers de noodige afgeknaagde stukken boom, aangegeven met L1, kunnen versleepen. - W,W. De oorspronkelijke rivier, die zijn loop vervolgt. - Y. De rivier die in den vijver stroomt en er bij K weer uitvloeit. - X,X. De bodem van den vijver is onder het voedselvlot en voor den dam uitgegraven teneinde een grootere waterdiepte te verkrijgen. De uitgegraven aarde wordt gebruikt bij het bouwen van den dam en het huis. - Z,Z. Vroeger droog land, nu onder water tengevolge van den dam. Zonder den dam zou er geen vijver zijn, doch slechts de rivier.

O p m e r k i n g e n .

I. Het huis kan wel dicht bij den dam gebouwd worden, maar is er dikwijls een aanzienlijk eind van verwijderd.

II. Let er op, dat de waterspiegel precies gelijk staat met het duikgat.

III. Let er op, dat de zwemmende bevers hun voorpooten opgetrokken tegen de borst houden. Ze zwemmen alleen met de achterpooten, aangezien de voorpooten als handen worden gebruikt, om te werken en voorwerpen op te rapen, of als voeten om mee te loopen. Bevers loopen veel op hun achterpooten, langzaam maar heel vast; alle ladingen die uit aarde, modder of andere losse stoffen bestaan, worden in de armen gedragen, terwijl de bevers rechtop als menschen loopen. De zwaardere stokken worden met de tanden voortgetrokken, terwijl ze op alle vier de pooten loopen.

IV. Bevers gebruiken hun staart nooit voor eenig werk, behalve als steun, wanneer ze rechtop loopen, of als balanceerstok als ze klauteren tusschen de gevallen boomen. In het water wordt de staart gebruikt als roer en soms als roeispaan of om een teeken te geven door op het water te slaan. Dit kletsende geluid is verschillend al naarmate het bedoeld is als alarmsignaal of als aanwijzing waar de eigenaar zich bevindt. De jongen maken soms een ritje op den staart van hun ouders.

een flinken stok erbij te duwen om het vast te zetten.

En al dit werk was met een zeker doel gedaan. Het was een heele belangrijke tijd, deze Maand der Bloemen, want binnenin dat vreemdsoortig-uitziende huis, verborgen voor de oogen van heel de wereld, waren vier heel kleine beverjongen. Wollige kereltjes waren het, prachtig gevormd, met helderzwarte oogjes, dikke achterpooten met zwemvliezen, voorpootjes die er uit zagen als handen, en kleine, platte, op rubber lijkende staartjes. Ze hadden flinken honger, en hun longen moeten ook erg goed geweest zijn, want ze waren de luidruchtigste wezentjes die je je maar voor kunt stellen, en riepen in één stuk door met lange, luide kreten, die wel leken op het gejammer van kleine menschenkinderen en net als alle andere kleine kinderen hadden ze veel zorg noodig - en je kunt er zeker van zijn, dat die ook aan hen besteed werd.

De woonkamer, of slaapkamer, binnen de woning, was groot genoeg voor een man om op zijn gemak in te liggen. Het was er erg schoon en het rook lekker, met een vloer van wilgenbast en een bed van zoetgeurend gras. Je kwam er binnen door een korte, hellende tunnel, waarvan het eene eind, het duikgat, in den vloer, en het andere eind beneden, dicht bij den bodem van het ‚meer uitkwam. De dam hield den vijver

op een peil, bijna gelijk met den vloer, zoodat het duikgat altijd vol was en de kleine bevers, die nog een beetje waggelig op hun pootjes waren, konden drinken zonder er in te vallen; of als het toch gebeurde (wat tamelijk dikwijls voorkwam) ze er heel gemakkelijk weer uit konden krabbelen. De heele tunnel en de buiteningang waren onder water, zoodat er geen landdieren konden binnenkomen, of ze zelfs maar zien, tenzij ze uitstekende duikers waren, wat de meesten niet zijn. Maar als de dam zou breken en het opgespaarde water door zou laten, zouden de bevers in groot gevaar zijn, want niet alleen konden dan hun vijanden, zooals wolven en vossen, het huis in komen, maar de bevers zouden zich ook niet meer kunnen beschermen of verbergen door plotseling weg te duiken, zooals jullie hen kort te voren zagen doen.

Als je het plaatje bekijkt, kan je zien hoe het allemaal in elkaar zat, en dan zul je inzien hoe vreeselijk belangrijk deze dam was, en waarom de vader zooveel tijd besteedde om er goed op te letten en ieder klein lek dat ontstond, te stoppen. Hij had er ook een flinke karwei aan om de goot, die je een ‘regulateur’ zou kunnen noemen, schoon te houden, zoodat het water vrijuit kon stroomen. Want als het te hoog kwam te staan zou het huis onder water loopen, en nu bleef het altijd op het juiste peil. Tusschenbei-

den zorgden zoowel hij als de moeder voor alles wat hun jongen noodig hadden, ververschten hun matrasjes erg dikwijls, brachten takjes met malsche blaadjes voor hen mee om te eten, kamden en borstelden hun wol (je kan het haast nog geen vacht noemen) terwijl ze vreemdsoortige zachte, liefkoozende geluidjes maakten en tegen hen praatten in die wonderlijke bevertaal, die op korten afstand bijna klinkt alsof menschen op gedempten toon met elkaar spreken. En de schelle jammerkreten van de kleintjes en hun gekwebbel en hun gepiep en gekrijsch, konden zelfs door de dikke muren van de woning heen gehoord worden. Zoo luidruchtig waren ze als ze honger hadden, of blij of bedroefd, eigenlijk was er bijna altijd wel iets aan de hand. En als vader of moeder terugkwam (ze waren nooit tegelijk weg: een van beiden was altijd op wacht) van een tochtje naar den zoo belangrijken dam, of een nieuwe matras van geurend gras binnenbracht, gaf hij of zij een laag, zangerig geluid van begroeting, dat onmiddellijk werd beantwoord door een oorverdoovend gehuil van luide welkomstkreten van de jongen, dat veel langer doorging dan wel noodig was. Ze waren nooit stil tenzij zij sliepen, en kropen gedurig rond, worstelden samen, klauterden over alles heen, en te oordeelen naar het kabaal dat zij maakten, schenen ze geweldige pret te hebben. En alles

bij elkaar genomen, waren ze eigenlijk net als ieder ander gezin en hadden een heel gezellig en gelukkig tehuis.

De kleintjes waren nu groot genoeg om eens te probeeren in het duikgat te zwemmen, ofschoon deze pogingen nog voornamelijk bestonden in bovenop het water liggen, niet altijd met den goeden kant boven, en steeds maar in kringetjes zwemmen, gillend van opwinding. En daar ze zoo erg licht waren en er zooveel lucht in hun donzige vachtjes was, leek het wel of ze niet eens zoo diep konden zinken dat beide achterpooten met de zwemvliezen zich tegelijk aan het water konden afzetten, dus zwommen ze eerst met hun linker voet en dan met den rechter, rolden van hun eene zij op de andere en dobberden op en neer, piepend en kronkelend en wriemelend, terwijl hun ouders bezorgd tusschen hen zwommen en hen aanmoedigden, of misschien wel raad gaven, met hun diepe, sterke stem. Te oordeelen naar wat ik gezien heb van deze oefeningen moet dit leeren zwemmen nogal wat moeilijkheden met zich mee brengen, maar de jongen schenen veel plezier te hebben, en dat is, zooals je met me eens zult zijn, altijd wat waard.

Maar ze werden er altijd spoedig moe van en dan gingen de jonge bevertjes er uit naar het afdroogplaatsje (een beetje lager dan de rest

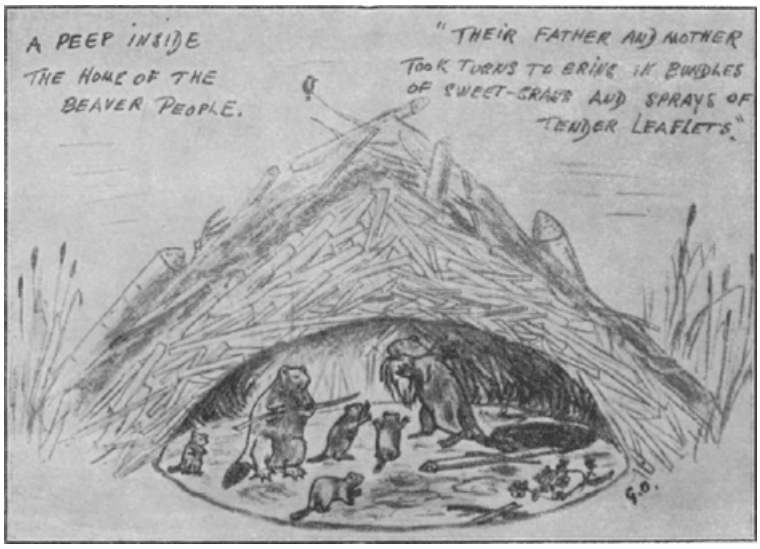

Een kijkje in het huis van het bevervolkje. De vader en moeder brachten om de beurt bosjes zoetgeurend gras en takjes met malsche blaadjes binnen.

van den vloer, zoodat het water in den grond kon trekken en niet over de bedden zou loopen) en ieder van hen wrong, wreef en boende het water zorgvuldig van zijn vacht, van voren, op zij, van achteren, overal waar hij maar bij kon, rechtop zittend en ijverig werkend, en ze proestten en bliezen net zooals wij zoo dikwijls doen na het zwemmen. Daarna, als dit allemaal voorbij was en iedereen droog was, of dit dacht te zijn (een paar tuimelden ieder oogenblik omver en brachten er niet veel van terecht), gingen ze in een luid koor om hun eten roepen, en de frissche groene blaadjes en waterplanten die van te voren waren ingeslagen (zonder twijfel met het idee om zoo gauw mogelijk een einde te maken aan dit kabaal) werden dan verdeeld en binnen korten tijd kauwden al die bezige kleine kaken er op los, en de doordringende kreten verzwakten tot gemompel en kleine geluidjes van tevredenheid. En weldra zwegen de stemmetjes en gingen de zwarte oogjes dicht, en dan lagen ze daar tegen elkaar genesteld op hun zoet riekende grasbedjes, terwijl hun kleine voorpootjes, die zoo op handen leken, elkaar stevig in de vacht grepen.

Dit was hun dagelijksch programma, tot, na misschien drie weken, die heerlijke dag zou komen waarop ze zich voor het eerst door de lange donkere tunnel in het licht van de groote, onbe-

kende wereld zouden wagen, de wereld om hen heen, die zij nog nooit hadden gezien. En terwijl ze sliepen stonden de ouders op wacht en keken in het rond, gingen om beurten de verdedigingswerken van hun kasteel inspecteeren en den dam, waar hun aller leven van afhing. Ze waren op hun hoede voor vijanden en verzamelden voedsel en grashalmen voor de bedjes tegen den tijd dat de kleintjes wakker zouden worden. Kortom, ze deden de duizend-en-één werkjes, waardoor vader en moeder bever een erg druk paar dieren zijn gedurende de tweede helft van Mei, de Maand der Bloemen.

Onze vier jonge helden, of heldinnen, of beide, hadden juist dat opwindende stadium bereikt, dat zij eindelijk konden duiken zonder net als een gummi bal onmiddellijk weer naar boven te springen, met hun staart het eerst. Ze konden net een aardig tijdje aan de oppervlakte in het rond zwemmen zonder luidkeels om hulp te roepen, toen eens op een dag, op hetzelfde moment dat wij Gitchie Meegwon bij zijn maaltijd gadesloegen, de vader-bever merkte dat het water aan den ingang aan het dalen was. Hij keek er een oogenblik scherp naar; de moederbever hoorde ook hoe het klokkend wegliep en kwam kijken - het water daalde snel, werd naar beneden gezogen in de tunnel - was verdwenen!

Iemand had den dam doorgebroken!

Vlak achter elkaar tuimelden de twee groote bevers het leege duikgat in. Er was geen tijd te verliezen. Ze verloren hun kostbare water, het water, waarvan het leven van hun kleintjes zoozeer afhing! Hun huis was nu open voor de heele wereld; dat kon den dood van hen allen beteekenen. De vier jongen, verschrikt, beseften, dat er iets vreeselijks aan de hand was, ofschoon ze te jong waren om precies te begrijpen wat het zou kunnen zijn. Ze kropen dicht bij elkaar, jammerend, terwijl hun radelooze ouders, door wat er nog van het water over was, voortstoven naar den dam.

Ze vonden een gat, bijna zoo groot als een ton, juist op de plaats waar het het diepst was en waardoor het meer snel tot den bodem zou leegloopen. Koortsachtig begonnen de bevers te werken, trokken stokken uit waar ze maar konden, grepen groote kluiten aarde uit den moerassigen oever, sneden met hun vlijmscherpe tanden takken van omgevallen boomen, rolden steenen in het gat en schoven er gras en takjes tusschen, groeven modder op en schoven die voor zich uit in den doorbraak, waar de zuiging van het nu snel dalende water het stevig tegen de stokjes en steenen en takkebossen hield aangedrukt. Maar de vijver was te klein geweest voor zoo'n groot lek, en het water kwam niet half zoo

snel binnen met het kleine riviertje dat het voedde, als het er nu weer uitstroomde.

En nu de dam bijna hersteld was, was de vijver leeg!

De bevers werden door wanhoop gegrepen terwijl ze werkten, (laat niemand je ooit vertellen, dat dieren niet wanhopig kunnen zijn), maar ze gaven het niet op tot de allerlaatste lading gestort was, en toen hun taak eindelijk volbracht was, keerden ze om en sukkelden vermoeid en ongelukkig naar hun vier kleine kindertjes in het huis, dat nu geen nut meer had als bescherming - het huis waaraan ze zoo hard hadden gewerkt en de jongen waar ze zoo veel van hielden. Bevers kunnen niet hard loopen, en wat zij eens snel en gemakkelijk hadden gezwommen, moesten ze nu langzaam en onhandig klauteren over rotsen en verwarde, neergevallen waterplanten en wieren en glibberige modder. Kostbare minuten zouden voorbijgaan voordat ze strompelend en kniipend die donkere hoop aarde, die nu zoo ver weg scheen, bereikt hadden. Iedereen kon hen vangen. Als toevallig een beer of een wolf langs kwam en hen zag, zouden ze geen kans hebben; de Beverfamilie was nu weerloos, want ze waren niet bestemd om te vechten, doch slechts om te werken.

Snel! snel! Gitchie Meegwon, loop zoo hard je loopen kunt; je Kleine Broeders hebben je

zoo hard noodig, hebben je nú noodig! Weldra, ieder oogenblik, kan hij er zijn.

Dwars over den modderigen bodem van den leegen vijver, sleepten de twee groote bevers zich langzaam, pijnlijk en moeizaam op hun korte, vermoeide pooten voort naar hun onbeschermde huis en jongen, terwijl - binnen in de woning, bij elkaar gekropen, hun handjes stevig vast in elkaars wollige vachtje, vier hulpelooze beverjongen in ontzetting staarden naar een glibberig zwart monster met een platten boozen kop, dat langzaam door den ingang op hen afkroop, de tanden ontbloot, sissend als een slang. Negik de Otter, de hongerige, de wreede en de sluwe, kon nu, nadat hij den dam had doorgebroken en op deze wijze den vijver had doen leegloopen, krijgen waarvoor hij was gekomen - vleesch van beverjongen! Zijn tijd was gekomen. Zijn slangenlichaam blokkeerde het duikgat; er scheen geen ontsnappen mogelijk. Hij stond gekromd, klaar voor zijn sprong.

Juist op dat moment stortte Gitchie Meegwon, ademloos, met open hemd, zijn geweer gereed, door het riet naast den dam en snelde, springend van rots tot rots, op het beverhuis toe.

Hoofdstuk IV.
Het eerste avontuur.

De otter sprong toe. Maar in zijn groote gulzigheid trachtte hij ze allen tegelijk te vangen, terwijl de kleine bevers snel als spiraalveeren zijwaarts weg schoten zooals bevers dat kunnen en uit elkaar stoven. Daar hij niet één bepaalde op het oog had gehad, miste hij ze allemaal en sprong zoo woest tegen den muur van de woning aan, dat hij bijna verdoofd was. Hierdoor was hij een oogenblik in de war en de jongen stortten zich langs hem heen door den ingang, die nu niet langer door zijn lichaam versperd was. De otter, woedend geworden door deze mislukking en overtuigd dat hij ze buiten ge-

makkelijk een voor een kon vangen, was op het punt ze te achtervolgen, toen de ingang opnieuw werd versperd. Dat was de eenige waarschuwing die hij kreeg. Het volgende oogenblik was hij op leven en dood aan het vechten met de twee groote bevers. Ze waren net op tijd gekomen; en hoewel ze gewoonlijk zoo speelsch en goedaardig waren, zouden ze tot den dood vechten als het er om ging hun jongen te verdedigen.

De otter was sneller en heftiger, en kon zijn kaken als een buldog vastklemmen zoodra hij beet; maar de huid van een bever is taai, en hun beitelvormige tanden, die groote boomen konden vellen en nog nooit gebruikt waren om iemand kwaad te doen, sneden nu onbarmhartig centimeters diep door huid en spieren. Ze hielden zich vast met hun handen en dreven hun vlijmscherpe snijtanden steeds dieper. De otter vocht fel, want hij was geen lafaard; trachtte vooral neus en bek van de bevers te pakken te krijgen, om tenminste één van beiden te verhinderen zijn tanden te gebruiken. Maar het kostte hem al veel moeite om zijn eigen keel te verdedigen, waar de bevers het op hadden gemunt. Hij wrong en draaide zich als een groote, harige hagedis, sloeg naar rechts en links met zijn slangenkop, sissend, snappend en grommend. De bevers hielden vol in doodsche stilte, terwijl hij ze heen en weer sleurde. en ze zetten

hun tanden steeds weer in zijn huid. Want hier was een vijand, de ergste van allen, dien ze op de een of andere manier kwijt moesten raken - hoe dan ook. Eerlijk vechten met dit booze dier was maar tijd verspillen; het moest nu eens en voor al uitgemaakt worden. Ze vochten en worstelden en rolden over elkaar, tot ze er uit rolden door het duikgat, één kronkelende verwarde massa van pooten, staarten en blikkerende tanden, bijna aan de voeten van Gitchie Meegwon, wiens laatste geweldige sprong over de rotsen hem tot vlak bij het beverhuis had gebracht. De aanblik van dezen nieuwen vijand ontmoedigde den otter geheel; met een heftige poging rukte hij zich los en was met één sprong buiten het bereik van de bevers. Deze letten niet op den Indiaan, maar krabbelden den vluchtenden otter na, doch de glibberige modder die hen tegenhield, gaf aan den otter juist de vaart die hij noodig had; hij stortte zich voorwaarts door het natte slijk en gleed met één sprong twintig voet vooruit, deed twee of drie sprongen en gleed nog eens een eind. Dit hield hij vol tot hij bij den dam was, en er over, en weg - voor altijd.

Nooit meer zou hij tegen het Bevervolkje oorlog voeren!

Groote Veer, die op een rots dichtbij stond, zag hem verdwijnen. Eén moment richtte hij zijn

geweer op den otter, maar overtuigd, dat hij straf genoeg had, liet hij hem gaan. In ieder geval was alles nu in orde, en er verzamelde zich weer water in den vijver. Op den bodem had zich al weer een flink poeltje gevormd, dat steeds grooter werd en door den dam, die zooals je weet door de bevers hersteld was, tegengehouden werd; Groote Veer moest zich haasten aan wal te zijn vóórdat de rotsen weer onder water stonden. Toch was hij niet heelemaal gerust, daar hij de jongen naar buiten had zien snellen, maar ze niet meer in het hol terug had zien gaan. Dus ging hij aan den waterkant zitten, op een plaats waar hij gezien noch geroken kon worden, en lette op wat er ging gebeuren. Weldra zag hij hoe de moederbever begon haar kleintjes een voor een bij elkaar te zoeken. Twee er van waren uit hun schuilplaats gekomen en als ze hen dan kwam halen, klommen ze om de beurt op haar breede, platte staart, die als een kort sleetje achter haar aan sleepte, en rechtopstaand en zijn moeders vacht met zijn handjes beetpakkend voor houvast, werd hij zoo door de modder naar den ingang van het hol gesleept. En de kereltjes keken in het rond terwijl ze op dit vreemdsoortig vehikel voorbijreden, zagen alles wat er te zien was en waren vast geweldig met zichzelf ingenomen. Ik denk dat Groote Veer er evenveel plezier in had als zij zelf; hij

zag er twee op deze manier naar huis gebracht worden en lachte bij zichzelf om het grappige gezicht. En terwijl hij er naar keek, kwam onwillekeurig de gedachte bij hem op, dat het schandelijk was om ooit zulke dieren te dooden, die zoo hun best deden om hun kinderen en hun eenvoudig tehuis te beschermen en die zoo erg veel van elkaar hielden. Het was bijna net zoo erg als menschenkinderen dooden, vond hij. Hij had nooit tevoren gezien wat hier vandaag was voorgevallen en hij begon te beseffen waarom sommige Indianen de bevers Kleine Sprekende Broeders, of het Bevervolkje, noemen.

Ofschoon hij voedsel noch dekens had, besloot hij den heden nacht te blijven voor het geval dat de otter terug mocht keeren, of dat een andere kwam, want dikwijls zijn ze met zijn tweeën. Maar niemand kwam, en toen Gitchie Meegwon den volgenden morgen wegging, zag hij, dat de vijver geheel was volgeloopen en het water als vroeger doorstroomde; de geheime ingang was weer verborgen en alles was in goede orde, net als vanouds.

Dat wil zeggen, bijna alles. Want hij wist niet, dat twee van de beverjongen, bijna buiten zichzelf van angst, steeds verder waren gekropen door een van de lange gangen die bevers dikwijls om verschillende redenen onder de muskeg[1)]

1) Een soort moeras, dikwijls gedeeltelijk drijvend.

graven; en toen zij aan het eind waren gekomen hadden ze gemerkt, dat ze dichtbij den dam waren. Ze trachtten zoo ver als maar mogelijk was van het woeste monster weg te komen en hoewel ze nauwelijks wisten of er op letten waarheen ze gingen, waren ze ongemerkt over den dam heengeglipt. Ze waren voortgegaan door de nu droge en leege rivierbedding, en hoorden in hun opgewonden verbeelding den sissenden adem van Negik vlak achter zich. Zoo duidelijk werd dit geluid, en het scheen tenslotte zoo dichtbij te zijn, dat ze haastig in een holletje onder den oever kropen - en geen moment te vroeg. Want ze waren nauwelijks uit het oog verdwenen of de otter schoot voorbij; ze hadden hem inderdaad gehoord. Gelukkig laten jonge bevers, net als de jongen van zooveel andere dieren, geen reuk na, zoodat zelfs een vos, met zijn scherpe speurneus, ze alleen maar bij toeval kon hebben gevonden. Dus Negik vermoedde in 't minst niet dat ze daar waren, en maakte den afstand tusschen hemzelf en den bevervijver steeds grooter na het pak slaag, dat hij daar had gekregen.

Te verschrikt om te bewegen voor het geval dat hun vijand zou terugkeeren, klemden de peuters zich aan elkaar vast in hun schuilhoek, bang om voort te gaan, bang om terug te keeren. Zoo wachtten ze op hun moeder, die hen

zeker zou komen halen. Maar datzelfde gemis aan reuk, dat hen zooeven gered had van den otter, werd nu hun ongeluk. Want hoewel hun ouders koortsachtig overal zochten, konden ze hen niet vinden; ze wisten niet eens, dat ze den vijver hadden verlaten. En in hun opwinding en vrees hadden de jongen niet gemerkt hoe dichtbij huis ze eigenlijk nog waren. Dus bleven ze daar zielig en eenzaam zitten in hun holletje, als twee kleine verdwaalde kinderen en luisterden of ze een diepe, zangerige, geliefde stem hoorden, wachtten, wachtten op hun groote moeder, die hen altijd had getroost bij hun kleine verdrietjes en die hen met haar bruine zachte lichaam warm had gehouden, en hen iederen dag zoo zorgvuldig had gekamd en geborsteld. Zeker zou zij, of hun vader, die zoo goedhartig met hen had gespeeld en hen had leeren zwemmen, en altijd gras voor hun bedjes had gebracht en malsche blaadjes om te eten - zéker zou hij hen gauw komen halen! Maar nu waren er geen zoet-geurende grasjes, geen sappige malsche blaadjes, alleen harde rotsen en korrelig zand; en geen vader, geen moeder kwam hen halen. En zoo zaten ze den heelen nacht dicht tegen elkander aan, huiverend, hongerig en bang.

Eén keer loerde er een slank, donker wezen naar binnen, een soort wezel, maar veel grooter,

en ze wachtten, stil als twee muisjes, durfden nauwelijks te ademen, terwijl hij luid snuffelde aan de opening waarachter ze waren verborgen en toen verder ging. Het was een marter geweest, die, toen hij zag dat ze met zijn tweeën waren, bang was geweest hen aan te vallen. Iets later gluurden ze behoedzaam van onder den oever uit, maar bukten net bijtijds om te ontsnappen aan een groote grijze massa, die van boven op hen neerschoot, een vreeselijk, spookachtig wezen met geweldige, starende, gele oogen, die hen op een haarbreed miste en weer omhoog schoot. Hij ging op een overhangenden tak zitten vanwaar hij staarde en staarde, met zijn snavel klapte en luide gillen gaf en een afschuwelijk grinnekend geluid maakte.

Wap-aho, de Lachende Uil van de bosschen, had hen ontdekt en wachtte geduldig zijn kans af. En iedere keer, dat ze uit hun schuilhoek gluurden, waren daar de vreeselijke gele oogen, die op hen neerstaarden.

Toen de dag aanbrak, was de uil weg, en daar de vijver weer vol was en het water weer door de goot vloeide, stroomde de rivier weer langs. En langs den stroom gingen ze nu op weg om hun huis te vinden. Als ze maar hadden geweten hóe dichtbij het was! Maar hun arme hoofdjes waren nu heelemaal in de war, en ze waren totaal verdwaald. En daar ze te

klein waren om tegen den stroom in te zwemmen, kozen ze de gemakkelijkste manier en lieten zich met den stroom meedrijven, gleden ver, ver de rivier af, steeds verder van hun huis, hun ouders en hun kleine zusjes, met wie ze gedurende hun korte leventje zoo vroolijk gespeeld en gestoeid hadden.

Voort dreven zij, zwak en hongerig door het gemis van de blaadjes en planten, die zij niet wisten te zoeken; maar toch voelden ze zich wat veiliger nu ze weer in het water waren - voort ging deze vruchtelooze reis, die slechts één einde kon hebben. Naarmate het riviertje de Gele Berkenrivier naderde, vloeide het langzamer en steeds kalmer, en zoo dreven zij gemakkelijk en glad met den tragen stroom mee. Een hert, dat aan het grazen was bij een ondiep gedeelte, keek op, zag hen en volgde hen met zijn zachte oogen, zijn lange ooren vooruit gestoken. Verderop ontmoetten ze een zich voorthaastende muskusrat, die hen met een scherp gepiep begroette en voorbijging. Vogels zagen op hen neer en riepen naar hen van de toppen der boomen, heel hoog; en de zon was warm en weldadig en de wereld was erg mooi terwijl ze slaperig, droomerig voortdreven - naar het eind van de wereld. En zoo zouden ze voort gaan, flauw van honger en zwakte tot ze, als alle zieke kleine bevers, eindelijk in slaap zou-

den vallen om nooit meer wakker te worden.

En toen, terwijl ze de breede kalme wateren van de Gele Berkenrivier indreven, zag Gitchie Meegwon hen.

Hij was weer geweest bij de plaats waar hij had gegeten, aan den mond van het riviertje, en nadat hij behoedzaam zijn cano te water had gelaten, pagaaide hij zachtjes naar hen toe. Ze hoorden hem, openden hun oogjes een beetje en zagen hem. Om de een of andere reden waren ze niet bang toen hij hen bij hun kleine zwarte staartjes in de cano tilde. Misschien gaven ze er niet meer om, of misschien zag het groote, wakende oog, dat voorop de cano was geschilderd, er niet zoo speurend en woest uit als de bedoeling was. Misschien ook, wisten ze dat hij hen geen kwaad zou doen; want dieren, zelfs als ze erg jong zijn, schijnen te weten wie hun vriend is.

Hij behandelde ze erg zacht, want ze waren heel klein en hulpbehoevend zooals ze daar in de holte van zijn twee handen lagen. Hun kleine voorpootjes waren gebald tot zwakke vuistjes[1)].

1) De verdedigingshouding van een bever. Ze kunnen snelle en rake slagen geven, waarbij ze de sterke, zware vingernagels gebruiken, of hun hand tot een vuist gebald. Dit laatste redmiddel wordt gebruikt wanneer ze willen vermijden met hun nagels te kwetsen, bijv. onder elkaar. Let er op dat de kleine bevers, zelfs in den uitersten nood, instinctief de zachtste methode kozen. Zoo is hun aard.

alsof ze nog om hun leventje wilden vechten; maar de mollige kopjes waren te zwaar en zakten voorover en hun oogjes gingen dicht. Groote Veer wist, dat ze niet lang meer konden leven, en had medelijden met hen. Want hij was een goedhartige man, zooals zoovele jagers zijn, als ze maar even nadenken. Hij zou trachten hen te redden. Alles welbeschouwd had hij zijn leven lang bevers terwille van hun bont gedood, en hij vond, dat het niet meer dan billijk was, dat hij in ruil daarvoor iets zou doen voor deze verdwaalde zwervertjes, die letterlijk in zijn handen waren gedreven. Aan land gekomen, nam hij uit zijn voorraad een blikje melk, en nadat hij er met water een dun mengsel van had gemaakt, goot hij een beetje in hun bekjes. En terwijl hij de kleine, mollige lichaampjes voorzichtig in zijn groote, bruine handen hield, kon hij voelen hoe plat en leeg hun maagjes waren, en hoe zwak hun hartjes klopten. En terwijl hij ze voerde, hielden ze zich stevig aan zijn vingers vast met hun kleine handen. En zijn hart werd steeds meer verteederd toen hij ze voerde, ofschoon hij eigenlijk niet wist, wat hij met hen moest doen. Hij had weinig tijd over, omdat hij aan Sajo en Shapian, zijn kinderen, beloofd had op een bepaalden dag terug te zijn, en hij wilde hen niet teleurstelllen. Als hij de jongen naar den vijver terugbracht, vonden ze misschien

nooit hun weg naar den overkant, en als hij hen hier los liet, zouden ze zeker verhongeren, of anders zouden de haviken, of een adelaar, of misschien een hongerige visch hen vangen. Maar hij moest nog ver, en ze zouden hem tot last zijn; het waren tenslotte maar kleine dieren - en toch, ze waren in grooten nood en hadden hulp noodig; hij voelde dat het gemeen was om ze in den steek te laten; want sommige Indianen van den ouden stempel namen zulke dingen erg nauw.

Hun moeder had hen erg mooi gevonden, maar de Indiaan vond dat ze er nogal raar uitzagen, met hun dikke achterpootjes, korte ronde lichaampjes en mopsneusjes, een beetje als Pukwajees[1)] of zoo. Ze zagen er zóó raar uit, dat ze eigenlijk allerleukst waren, besloot hij ten slotte; het zouden alleraardigste huisdieren zijn! Sajo, zijn kleine dochtertje, was bijna elf jaar oud, en zou binnenkort haar verjaardag vieren. Deze bevertjes zouden een prachtig cadeau zijn - net wat zij leuk zou vinden! En als ze te groot werden voor huisdieren, konden ze naar hun oude tehuis teruggebracht worden. En terwijl hij dat dacht begonnen de jongen, 'die weer wat kracht hadden gekregen door de melk, om meer te roepen - wat een stemmetjes!

1) Indiaansche Feeën.

Nu wist Gitchie Meegwon het zeker - hoe kon iemand twee wezentjes in den steek laten, die zoo net als kinderen konden schreien? vroeg hij zich af, terwijl hij aan zijn eigen kinderen dacht toen zij jong waren, en tegelijkertijd wat meer melk in de hongerige keeltjes goot.

En dus sneed hij een groot stuk taaie, leerachtige bast van een mooien berkenboom, die dichtbij tusschen de dennen stond, en maakte er een sterke, lichte doos van, met stroken cederhout om het in den juisten vorm te houden, hij maakte er een goed passend deksel bij, dat keurig over den bovenkant sloot; prikte er gaten in voor lucht en vlocht een hengsel van cederbast. Binnenin legde hij wat grasjes en riet en de groene blaadjes waar bevers zoo dol op zijn. En toen hij ze er in tilde bij hun platte staartjes (dat waren uitstekende handvatsels!), en ze het lekkere schoone bedje van zoet-geurend gras roken, net als ze altijd thuis hadden gehad, en de malsche knoppen en blaadjes vonden, die zij zelf niet hadden kunnen vinden en toch zoo noodig hadden gehad; en de vriendelijke kalmeerende stem van hun nieuwen vriend hoorden, en hun buikjes heelemaal gevuld waren en - oh, er was nog zooveel, ze voelden zich plotseling veel beter.

En zij vergaten den otter met zijn sissenden, naar visch riekenden adem, en dachten heele-

Groote Veer sneed een reep berkebast af en maakte een mand voor de kleine bevers.

maal niet meer aan den uil met zijn starende, gele oogen en woest klappenden snavel, die hen zoo onheilspellend had uitgelachen in het duister. En ze babbelden samen met kleine piepgeluidjes en gilletjes, zooals ze sinds lang niet gedaan hadden en aten en aten tot ze niet meer konden.

En Groote Veer, die zijn pagaai hanteerde in zijn vlugge cano, op weg terug naar zijn huis en zijn geliefde kinderen, was erg blij met het cadeau dat hij voor hen meebracht (natuurlijk zou de kleine jongen, die drie jaar ouder was dan zijn zusje, zijn aandeel hebben in het plezier, al was het niet zijn verjaardag), en hij was blij omdat hij twee hulpbehoevende woudbewoners had gered. En hij zei tegen de cano, of zijn geweer, of misschien tegen de kleine bevers, of misschien ook praatte hij alleen maar in zichzelf: ‘Mino-ta-kiyah, het is goed! Kae-get mino-ta-kiyah, het is zeer goed!’

En de twee kleine avonturiers moeten gevonden hebben, dat alles met hen ook zeer goed ging, want ze waren heel rustig geworden. Ze voelden zich inderdaad erg op hun gemak in hun nestje; door de luchtgaten in hun berkenbasten kamertje konden zij het gezang van de merels en de lijsters hooren en het vroolijke gekabbel van het water rond hen; ze hoorden het slaperige gezoem van de insecten en alle andere

prettige boschgeluiden. Toch, zelfs in dit nieuw-gevonden geluk, konden ze niet heelemaal, en eigenlijk nooit, hun vriendelijke vader en moeder vergeten, en hun oude tehuis en de kleine kameraadjes, die ze verloren hadden. En opeens verlangden ze naar hen, ze jammerden een beetje en kropen bij elkaar en hielden elkaar stevig vast. Maar dat gevoel van eenzaamheid verdween weer toen ze zoo dicht bijeen waren; de vermoeide hoofdjes knikkebolden en de stemmetjes zwegen en hun ronde zwarte oogjes *wilden* maar niet open blijven. En toen stierven de vertrouwde geluiden buiten geheel weg; hun moeilijkheiden waren eindelijk heelemaal verdwenen en zoo vielen ze in slaap.

En zoo gebeurde het, dat twee kleine, verdwaalde beverjongen - zoo klein, dat ze met hun beiden gemakkelijk in een halve-literkan hadden kunnen zitten - op weg gingen naar een nieuw tehuis en nieuwe vrienden. Ze zouden veel vreemde en wonderbaarlijke dingen zien, waarvan de wijste bevers zelfs nooit gehoord hebben, en avonturen beleven, als geen andere bever tevoren, daar ben ik zoo goed als zeker van.

Het was inderdaad, zooals Groote Veer had gezegd, Mino-ta-kiya - het was opperbest!

Hoofdstuk V.
Sajo's verjaardag.

Op een dag, bijna een week later, waren Sajo en Shapian bezig alles voor hun vader's thuiskomst in orde te brengen. Gitchie Meegwon's huis was een klein eindje verwijderd van het Indiaansche dorp O-pee-pee-soway, dat beteekent de Plaats der Sprekende Wateren. De Indianen hadden het dorp zoo genoemd naar een kleinen lagen waterval dichtbij, omdat het kabbelen en murmelen van het water een geluid maakte als van zachte, droomerige stemmen, zoodat de menschen zeiden, dat er geesten in den waterval huisden.

De hut waarin zij woonden was van dennenblokken gebouwd en stond niet ver van den oever van het meer, op een grasheuveltje. Het woud begon vlak achter het huis, maar rondom

het kamp was al het struikgewas gekapt en de gevallen takken weggeruimd, zoodat alleen de mooiste boomen overbleven en er een prachtig open plekje was, vanwaar men een schitterend uitzicht over het meer had. Dit meer was groot, en van den overkant kon je niet meer zien dan een rij van door elkaar liggende, met bosch begroeide heuvels, die zich eindeloos schenen voort te zetten tot ver in het blauwe verschiet, als de golven van een grooten, donkeren oceaan. Een nauw voetpad, of waterspoor, leidde langs de helling van de hut naar de landingsplaats, waar een boschje van lange en sierlijke populieren stond, onder wier bladerdak Gitchie Meegwon en zijn jonge zoon en dochter menigen gelukkigen zomerdag doorbrachten en dikwijls hun maaltijden gebruikten.

De hut was niet groot, maar maakte een goeden indruk van buiten, met haar muren van roodbruine blokken en strooken van groen en geel mos er tusschen. Ofschoon er maar één kamer in was, zag het er van binnen nog aardiger uit. De vloer was van stevige, vierkante houtblokken, die vast aaneensloten en was geschrobd tot hij zoo schoon en helder was als den schoonsten vloer, die je ooit hebt gezien; op de drie slaapbanken, die in een rij langs den muur stonden, lagen degelijke, netjes opgevouwen Hudson's Bay dekens. Sommige ervan waren

rood, andere wit en nog andere groen en ze hadden allemaal breede, zwarte strepen aan beide kanten, zoodat de kamer er erg vroolijk en gezellig uitzag. De drie ramen hadden elk één enkele groote ruit en waren zoo vlekkeloos en glanzend als ramen behooren te zijn, zoo glimmend als de binnenkant van een geweerloop, zooals Shapian het uitdrukte; want dit was zijn opvatting van iets dat heel erg schoon was. Zijn eigen geweer werd uitstekend verzorgd en vandaag was het geolied en gewreven, van binnen en van buiten, tot het blonk als een spiegel. Het stond in den hoek tegenover de deur, waar iedereen die maar binnenkwam, het wel moest zien. Want op dit geweer, dat hem vier goede marterhuiden bij de Handelsplaats had gekost, was hij trotscher dan op een van zijn andere eigendommen, die, onder ons gezegd, niet erg talrijk waren.

Sajo had de stelen van lischdodden verzameld en gedroogd, ze daarna in korte stukken gesneden en ze blauw, rood en geel geverfd. Toen had ze ze op touwtjes geregen als lange, nauwe, houten kralen, en nu hingen ze in rijen neer naast de ramen. Ze had de verschillende kleuren zoo geschikt, dat ze een soort patroon maakten, en ze zagen er heel kostbaar uit - een beetje als gordijnen, vond ze, terwijl ze er voor de honderdste maal naar keek.

Op de tafel lagen alle tinnen borden, messen en vorken op hun plaats en middenop lag een groot Indiaansch brood, of gerstebrood, zooals het heet, versch gebakken en nog dampend warm. Een klein sparreboompje, niet grooter dan je hand, was in het brood gestoken; het was eigenlijk een klein kerstboompje en ofschoon het geen Kerstmis was, voelde Sajo zich bijna net zoo gelukkig alsof het wèl zoo was, en dit was haar manier om haar blijdschap te toonen. De kleine ijzeren kachel, die gepoetst was tot zij er als nieuw uitzag, had geen oven en geen pooten, en stond op eenige hoogte van den vloer op platte steenen. Dat was een heel gemakkelijke instelling, want als je nu brood wilde bakken, hoefde je alleen maar het deeg eenigen tijd boven op de kachel te laten rijzen en daarna kon je het er onder zetten tusschen de warme steenen, waar het gaar en mooi bruin werd door de hitte van het vuur er boven. Anders zou het brood in de pan omgedraaid moeten worden als het half gebakken was, wat het resultaat een beetje onzeker had gemaakt. En Sajo maakte lekker brood, dat kan ik je vertellen, want ik heb het menigmaal gegeten.

Shapian had ook zijn taak gedaan, zooals je kon zien aan den grooten stapel hout in een bak achter de kachel en aan het hertevel, pas gerekt en gedroogd, dat midden op den grond lag; ter-

wijl in een reusachtige pot op de kachel de meest uitgelezen porties vleesch werden gebraden - verkregen met het veelgeprezen geweer in den hoek. Shapian zag er al mannelijk uit, lang voor zijn leeftijd, met de koperkleurige huid en de donkere oogen van zijn stam, de Ojibways. Hij zat rustig te wachten; zijn vader had dezen dag voor zijn thuiskomst genoemd, en als hij iets beloofde hield hij altijd zijn woord, voor zoover de wisselvalligheden van het woudleven dat toestonden. Maar zijn zusje, dat jonger was dan hij, met haar glanzende bruine oogen en gitzwart haar, dat in twee lange vlechten op haar rug zwierde, rende en sprong en huppelde van de eene plaats naar de andere, zorgde voor het eten, zette de ruwe houten blokken, die ze als stoelen gebruikten, om de tafel, en legde de laatste hand aan de houten gordijnen.

Shapian was gaan zitten op een plaats, vanwaar hij door een van de ramen een goed uitzicht had over het meer en lette op het eerste teeken van Groote Veer's cano, hoewel hij net deed van niet en een raam had gekozen aan den anderen kant van de kamer, waardoor hij kon kijken zonder dat het leek dat hij dit deed; het hoorde heelemaal niet, vond hij, om te toonen hoe verlangend hij was. Hij was pas veertien, maar hij voelde zich nu erg volwassen, daar hij langer dan een maand het hoofd van het gezin

was geweest. Sajo zong een liedje onder het werk en was vreeselijk opgewonden. Ze had een veelkleurige geruite jurk aan, en aan haar dansende voeten staken mooie mocassins met kralen, die ze alleen bij speciale gelegenheden droeg. Want dit zou een groote dag voor haar zijn; niet alleen kwam haar zoo geliefde vader thuis, maar het was haar verjaardag. Arme Sajo! Ze kreeg niet dikwijls een verjaarscadeau sinds haar moeder te rusten was gelegd onder de wilde bloemen, maar ze had nog twee houten poppen, die haar vader voor haar had gemaakt op twee verschillende verjaardagen. Dit jaar was hij weg geweest en zou wel geen tijd gehad hebben om iets voor haar te maken. Dus waren de twee poppen, die Chilawee en Chikanee heetten, naar buiten gebracht en zaten op den rand van een van de slaapbanken. Ze zagen er niet bizonder opgewekt uit, ofschoon ze mooi waren aangekleed in geruite kleeren, net als Sajo, en hun gezichtskleur, er ingetrokken of afgesleten, was er met een verfkwast weer opgeschilderd, en ze hadden allebei een kleine hoofddoek om hun houten gezichten. Ze zagen er eigenlijk nogal onnoozel uit, als je er goed naar keek; ze hadden vingers noch neuzen of monden, maar het is heel waarschijnlijk, dat ze niet wisten hoe het hoorde en voor deze gelegenheid moesten ze maar dienen. Tenminste,

dit dacht Sajo, maar jullie en ik weten beter, en terwijl ze zoo gelukkig haar werkjes deed, vermoedde ze niet wat haar voor een groote verrassing boven het hoofd hing.

In den tusschentijd zat Shapian erg stil aan het andere eind van de kamer door zijn raam te kijken en wilde wel, dat zijn zuster een beetje waardiger was en niet zoo wild en opgewonden deed - maar toch, twee zulke groote gebeurtenissen op één dag, moesten een vrouw nogal van streek brengen, veronderstelde hij. En toen begon zijn hart veel en veel sneller te kloppen en moest hij erg zijn best doen om niet naar het raam te springen; want op het meer, héél ver weg, zag hij een klein puntje.

'Zuster,' zei hij, langzaam en duidelijk sprekend zooals zijn gewoonte was, 'onze vader komt.'

'Waar! Waar!' riep Sajo, en zonder het antwoord af te wachten greep ze haar hoofddoek en rende de deur uit, verlangend om zich heen kijkend. 'Waar, wijs eens gauw!'

Shapian wees over het water, naar het stipje. 'Daar,' zei hij. 'Dat puntje.'

'Oh,' zei Sajo en haar stem klonk een beetje teleurgesteld; dat puntje kon zoo veel beteekenen. 'Misschien is het een beer of een zwemmende eland,' opperde zij, in de hoop dat hij haar zou tegenspreken. Maar het antwoord

kwam voordat hij tijd had om iets te zeggen.

Ver weg, heel zwak, hoorden ze een geluid, een zwakke knal - een geweerschot; en toen, dadelijk daarna, nog een. Ze luisterden; het was drie tellen stil en toen klonk er nog een schot.

'Het sein! Het sein!' riep Sajo, en Shapian antwoordde rustig, 'ja, het is het sein van onzen vader,' en toen vergat hij zijn waardigheid heelemaal, draaide zich om en holde met haar de hut in en zei: 'Laten we gauw alles gaan klaarmaken.' En ofschoon de cano nog eenige mijlen weg was en op zijn vroegst een uur later aan kon zijn, begonnen ze heel bedrijvig te werken. Ze liepen naar de planken aan den muur om de potten met blauwe bessen en wilde aardbeien te halen, die Sajo ieder jaar inmaakte (dit waren eigenlijk de eerste die ze heelemaal alleen had ingemaakt, maar ze deed er erg haar best op en vond het leuk om zich te verbeelden, dat ze het al jaren en jaren gedaan had), en ze zetten de groote theeketel op het vuur, en staken een lange ijzeren vork in het vleesch om te zien of het gaar was, en holden van de tafel naar de kachel en van de kachel naar de tafel en weer terug, en ze deden net zooals alle andere kinderen bij zoo'n gelegenheid zouden doen, of ze rijk of arm, koningskinderen of alleen maar kleine Indianen waren.

En toen tenslotte het lang verbeide moment

aanbrak, dat de gele berkenbasten cano met haar waakzame oog en wuivenden staart op den zonnigen oever gleed, begonnen ze allen tegelijk te praten, en Gitchie Meegwon stapte uit en greep hun handen, zooveel als hij maar in één van de zijne kon houden, terwijl hij de andere, om de een of andere reden achter zich hield; hij trachtte al hun vragen tegelijkertijd te beantwoorden en zijn gezicht, dat er zoo streng uit kon zien, straalde en lachte terwijl hij riep:

'Kinderen, kinderen, laat me even uitspreken, geef me kans om iets te zeggen - ja, ik maak het goed; nee, ik heb geen halfbloeden gezien; en ja, ons jachtterrein is in goede orde - of nee, moet ik eigenlijk zeggen, en ja, ik heb me erg eenzaam gevoeld, maar nu niet meer, en - Gefeliciteerd met je verjaardag, mijn Sajo, mijn dochtertje,' en toen pas bracht hij van achter zijn rug zijn andere hand te voorschijn. En daarin was, net zooals we al dachten, de berkenbasten mand, die hij bij het gevlochten hengsel buiten hun bereik hield en hij zei:

'Kalm aan, kalm aan! Kijk, ik heb een cadeau voor je verjaardag meegebracht, Sajo,' en hij gaf het haar en zei, dat ze het heel voorzichtig moest dragen, waarna hij zich tot Shapian wendde en vervolgde, 'Ook voor jou, mijn zoon; er zijn er twee.'

'Twee wat, Vader?' vroeg de jongen, en

keek zijn zusje na, die al weg liep. ‘Wat is er in die mand?’

Maar Groote Veer zei, dat hij geduld moest hebben. En ze gingen naar de hut, achter Sajo aan, die op een grappig, glijdend sukkeldrafje, zoogenaamd zonder te schokken, het pad opliep, want terwijl de met kralen bestikte mocassins snel voorttrippelden onder de geruite jurk, hield haar lichaam zich boven de knieën zoo stijf mogelijk, om het mandje, dat ze voor zich uithield alsof het een groot en erg breekbaar ei was, dat bij den minsten schok in duizend stukken zou breken, maar stil te houden. Ze liep heel erg voorzichtig, want uit deze geheimzinnige doos kwamen de vreemdsoortigste geluiden. Een kindje, dacht ze; nee, twee kindertjes - ofschoon het wel erge kleintjes moesten zijn om in zoo'n kleine ruimte te kunnen. Toen ze binnen was, zette ze de mand heel zachtjes op den grond en terwijl Shapian (hij had ook gezorgd gauw in huis te zijn) de zijkanten vasthield, nam zij er het deksel af en toen ze er in keek zag ze wat jullie en ik al lang wisten: - twee ronde ruige lijfjes en vier pootjes, die naar den rand van de doos reikten als kleine handen, en twee paar heldere zwarte oogjes als schoenknoopen, die haar erg verstandig aankeken.

‘Oooh!’ fluisterde ze en haar stem was niet

meer dan een zucht. ‘O! O!’ En dat was alles wat ze kon uitbrengen, ze wist niets anders te zeggen en zei weer ‘O!’ en eindelijk riep ze.

‘Teddybeertjes, levende teddybeertjes!’ (iedereen was toen dol op teddyberen en ik denk dat ieder kind op de heele wereld een teddybeer had, of er eentje wilde hebben), en toen keerde ze de mand voorzichtig op één kant en daar kwamen zij er uit; en ze zag hun staartjes en wist wat het waren! Nog beter dan teddybeertjes.

‘Kleine bevers, 't zijn kleine bevers,’ barstte Shapian uit, bleek van opwinding, en al zijn jeugdige waardigheid was heelemaal verdwenen. ‘Echte, levende!’ In den tusschentijd stond Groote Veer glimlachend toe te kijken naar de twee verrukte kinderen, en was erg blij, dat ze zijn cadeau zoo prachtig vonden. En Sajo zat vol bewondering naast hen op den grond, haar mond was nog een O, maar er kwam geen geluid meer uit. En nu was ze hiervan veel te veel vervuld om haar vader opmerkzaam te maken op de gordijnen waar ze zoo trotsch op was geweest, ofschoon zijn scherpe oogen ze vast al hadden gezien; en het eten werd koud en het beroemde geweer, zoo schoon en glanzend, stond vergeten in den hoek.

Gitchie Meegwon had erg zorgvuldig voor de jongen gezorgd gedurende de lange reis; hij had

ze goed gevoed en ze zagen er rond en dik en mollig uit en Sajo vond het de snoezigste diertjes, die ze ooit had gezien. En toen ze, beverige kreetjes uitstootend, tegen haar knieën opklauterden, boog ze zich over hen heen en wreef haar gezicht tegen hun zachte vachtje, dat zoo zoet naar hun bedje van geurend gras en wilgenbast rook. Weldra gingen Groote Veer en Shapian uit om frissche blaadjes en ligstroo voor hun kleine gasten te zoeken, maar Sajo bleef achter. En terwijl die twee weg waren, pakte zij de kleine bevers op en hield hun korte lijfjes een voor een in haar twee kleine handen, waarin ze zoo gezellig pasten. Ze fluisterde zachtjes tegen hen - en o wonder boven wonder, ze antwoordden haar met kinderlijke stemmetjes en hielden zich met hun handjes, je kon ze niet anders noemen, aan haar vingers vast en keken haar uit hun heldere zwarte oogen, die al zoo wijs waren, heel aandachtig aan. En toen ze hen beide in haar armen hield, maakten ze grappige geluidjes en duwden hun warme vochtige neusjes stevig tegen haar hals, en bliezen en proestten, net als kleine kindertjes.

En ze wist, dat ze erg veel van hen zou gaan houden.

En Chilawee en Chikanee, de poppen, die er tot nog toe nogal somber hadden uitgezien, leken nu nog troosteloozer dan ooit; dus om de

arme schepseltjes verder verdriet te besparen, keerde Sajo hen met hun gezicht naar den muur, op de plank waar ze thuis hoorden.

En in die eenvoudige blokhut, ver weg, te midden van de noordelijke wouden, waren er dien dag drie heel gelukkige menschen: Gitchie Meegwon, omdat hij zoo'n blijde thuiskomst had gehad; Shapian, omdat zijn vader de bevers ook een beetje aan hem gegeven had en bovendien zijn werk had geprezen; en Sajo, omdat ze het allermooiste verjaarscadeau had gekregen, dat ze ooit had gehad.

Hoofdstuk VI.
Groot Kleintje en Klein Kleintje.

De jongen kregen spoedig plezier in hun nieuwe levenswijze, en ofschoon geen menschelijk wezen ooit de plaats van hun eigen ouders kon innemen, werd al het mogelijke gedaan, om hen op hun gemak te stellen.

Shapian maakte van reepen berkenbast een tusschenschot in het onderste deel van zijn slaapbank en liet één kant open; zoo hadden ze een huisje, waarin ze zich dadelijk erg thuis voelden. Gitchie Meegwon hakte een gat in den vloer en zette er een waschtobbe in als vijver, - het had er misschien niet veel van, maar hij was even groot als het duikgat was geweest en zij brachten er bijna de helft van den tijd door en lagen dikwijls op het water hun twijgjes en

blaadjes te eten. Altijd als ze uit het water kwamen, gingen ze met hun mollige lijfjes rechtop naast de tobbe zitten en schrobden hun jasjes af, nadat ze eerst het haar bij bosjes met hun kleine vuisten hadden uitgeknepen. Als dat klaar was, werd de heele vacht zorgvuldig gekamd met een extra klauwtje, dat alle bevers voor dit doel op iedere achterpoot hebben. Dit nam allemaal heel wat tijd, en ze beschouwden het zelf zoo zakelijk en ernstig, dat Sajo het na een tijdje al even belangrijk ging vinden en hen soms hielp hun vacht droog te wrijven met de toppen van haar vingers; daarna schrobden zij er weer des te harder op los.

Het was hun gewoonte, als ze zich op deze manier afdroogden, om één arm omhoog te heffen, zoo hoog als ze konden en dan dien kant te wrijven met de andere hand. Omdat ze daarbij rechtop stonden, zag het er uit alsof ze op het punt waren een Schotschen dans te gaan doen. Dikwijls zaten ze zoo de bast van kleine stokjes te eten, en als dan een van beiden een takje kruiselings in zijn handen hield en het steeds ronddraaide terwijl de bezige tandjes de schors afknabbelden, zag hij er precies uit als een oud mannetje, dat op een fluit speelde. Soms veranderden ze de vertooning, en als de stokjes erg dun waren aten ze het heele zaakje op, stopten het eene eind in hun mond en duwden het

er met hun handen in, terwijl de scherpe voortanden, die heel hard werkten, het in kleine stukjes beten. Het geratel van hun snijtandjes klonk net als een paar gammele naaimachines, en als ze hun hoofd rechtop hielden en de stokjes, naar het leek, langzaam hun keel inschoven, zagen ze er uit als een paar degenslikkers die een maaltijd van zwaarden erg lekker vonden.

Gedurende de eerste weken moesten ze melk hebben, en Sajo leende een flesch en een speen van buren uit het dorp en voerde hen er om de beurt mee. Maar terwijl de een dan zijn maaltijd kreeg (beide handen stevig om den hals van de flesch geklemd), kroop de andere er omheen, luidkeels protesteerend en gillend, en trachtte de flesch te pakken te krijgen, en dat gaf een gekrakeel en een groote verwarring. Soms werd de flesch melk omgegooid en morsten ze alles over den vloer, zoodat er eindelijk nog een flesch en een speen gehaald moesten worden, en Shapian de een kon voeren, terwijl Sajo met den andere bezig was. Later kregen ze gerstebrood met melk, wat het allemaal een beetje gemakkelijker maakte, daar ieder zijn eigen bordje had, dat de kinderen hun voorhielden. De bevers namen een handvol pap en propten die haastig in hun mond; ik vrees, dat hun tafelmanieren niet erg goed waren, want je kon ze luid met hun lippen hooren smakken en hooren ademen

en dikwijls praatten ze met vollen mond. Maar ze hadden één uitstekende gewoonte, die wij niet allen hebben, en dat was dat ze hun borden wegzetten als ze klaar waren; ze schoven ze over den vloer in een hoek of onder de kachel. Natuurlijk was er wat in melk geweekt gerstebrood op blijven liggen; dat deed er in hun oogen heelemaal niet toe en tegen den tijd, dat de borden hun plaats hadden bereikt, waren deze overblijfselen heelemaal vertrapt en fijngewreven over den weg dien ze geloopen hadden en de vloer was dan mooi afgeteekend met kleine, kleverige beversporen, die er soms afgeboend moesten worden. Sajo zocht de bordjes altijd bij elkaar en waschte ze om, net zooals ze met die van de ‘groote menschen’ deed. Daar ze afzonderlijk gevoerd werden, ging ieder van hen een der kinderen als zijn specialen vriend beschouwen, waar ze naar toe gingen als ze werden geroepen. In het begin hadden ze geen naam, en riepen de kinderen alleen maar ‘Undaas, undaas, Amik, Amik’, wat beteekent: ‘Kom hier, kom hier, Bever, Bever’. Maar een tijdje later herinnerde Sajo zich den dag, dat de beverjongen waren gekomen, toen het had geleken of de poppen zaten toe te kijken en hoe snel deze nieuwe gasten hun plaats hadden ingenomen; nu, dacht zij, ze kunnen eigenlijk evengoed ook hun namen krijgen, en dus noem-

de ze de bevers Chilawee en Chikanee, dat beteekent Groot Kleintje en Klein Kleintje. En de grootste werd Chilawee, of Groot Kleintje genoemd, en de minder-groote Chikanee, of Klein Kleintje. En zoo kregen ze beiden hun naam, en die namen pasten ook heel goed bij hen, omdat zij tenslotte erg klein wàren, en er heusch net uitzagen als wollen speelgoed, dat levend was geworden en van een plank was afgestapt. En het duurde niet lang of ze begonnen deze namen te kennen en kwamen altijd uit het huisje onder Shapian's slaaphok, als ze geroepen werden; maar de namen leken zoo op elkaar, dat ze allebei kwamen als er een werd geroepen. En omdat zijzelf ook als twee druppels water op elkaar leken, want het verschil in grootte was maar gering, was het soms moeilijk om te weten wie van beiden ze voor zich hadden. Bovendien groeiden ze niet gelijk op; dat wil zeggen een tijdlang groeide de een een beetje harder dan de andere, en dan haalde de andere hem weer in, en raakte hem zelfs voor. Eerst was de eene grooter dan de andere, toen de andere grooter dan de eene! En dan ontdekten ze, dat Klein Kleintje een heelen tijd lang Groot Kleintje was geweest, terwijl Groot Kleintje had rondgeloopen vermomd als Klein Kleintje.

Nauwelijks was dit verschil dan weer in orde gebracht, of ze veranderden weer van grootte,

en als ze op een goed oogenblik zoowat even groot waren, kon je hen absoluut niet uit elkaar.

Het was allemaal erg verwarrend, en Sajo had net besloten om ze maar één naam samen te geven en ze alleen maar ‘de Kleintjes’ te noemen, toen Chilawee den knoop doorhakte op een heel bijzondere manier. Hij had de gewoonte om in slaap te vallen in het warme holletje onder de kachel, tusschen de steenen, en op een dag rook het erg naar brandend haar, en niemand kon bedenken waar het vandaan kwam. De kachel werd opengemaakt, nagekeken en afgeveegd; de kachelpijpen werden onderzocht en afgeklopt, maar de lucht van brandend haar werd voortdurend sterker; tot iemand eraan dacht om onder de kachel te kijken, en daar Chilawee ontdekte, die onbekommerd sliep. Het haar op zijn rug was tot harde stoppels afgebrand en een flink stuk van zijn jasje was Teelijk verschroeid. Dit was een erg goed herkenningsteeken, een beetje als het brandmerk van vee op een boerderij, en het bleef den heelen zomer, zoodat het erg gemakkelijk was om uit te maken wie je voor je had; en doordat ze den eene (den verbrande) Chilawee en den andere Chikanée noemden, dus met een anderen klemtoon, leerden ze beiden hun naam kennen en zoo was eindelijk alles voor elkaar.

Het was me een stel praatjesmakers, Chila-

wee en Chikanee, ze waren altijd samen aan het babbelen en maakten soms de vreemdste geluiden. En als een van de kinderen maar even tegen hen sprak, wat dikwijls voorkwam, antwoordden ze bijna altijd in een koor van gepiep en geblaat. Als ze met het een of andere werkje bezig waren, zooals het binnendragen van water of hout, of als de vloer werd geveegd, of als de menschen meer dan gewoonlijk lachten en praatten, of als er bezoekers waren, kwamen ze met hun tweeën naar buiten gesprongen om te zien wat er aan de hand was, trachtten mee te doen, maakten daarbij allerlei capriolen en liepen meestal nogal in den weg. Het was gebleken, dat, als ze wat stukjes eten van de tafel kregen, ze die altijd mee naar een hol namen om ze op te eten of te bewaren. Dus als ze, als stoute kinderen, de gasten een beetje lastig vielen, moesten ze met stukjes gerstebrood afgescheept worden om ze weer naar binnen te krijgen, maar al gauw kwamen ze weer naar buiten, om méér gerstebrood, namen dat mee naar binnen, en weer naar buiten, en zoo voort. En al heel gauw kwamen ze te weten, dat een bezoekuurtje ook een gerstebrood-uurtje was, en als het tijd werd voor het eten, wisten ze dat òòk best, waren er als de kippen bij, trokken en rukten aan de kleeren van de menschen, riepen om gerstebrood, en trachtten tegen hun beenen op te klim-

men om wat te krijgen. En natuurlijk kregen ze altijd wat ze verlangden en liepen er dan mee weg naar hun holletje onder de slaapbank, met hun hoofd schuddend en voortspringend dat het een lust was.

Ze volgden de kinderen voortdurend en draafden geduldig achter hen aan; hun pootjes waren zoo kort en ze waren zoo dicht bij den grond, dat je hun voeten haast niet kon zien, zoodat ze eruit zagen als twee kleine speelgoeddiertjes uit een winkel, die op wieltjes liepen en opgewonden waren en maar niet *kónden* stilhouden. Alles wat ze maar op den vloer vonden, zooals mocassins, aanmaakhout enz., sleepten zij van de eene plaats naar de andere en later, toen ze grooter en sterker werden, stalen ze zelfs takken brandhout uit den houtbak en namen die mee naar hun eigen kamer, waar ze er spaanders van beten met hun scherpe tanden en er bedjes van maakten; het werden heusch mooie en frissche bedjes! Alle mogelijke kleedingstukjes, die toevallig op den grond vielen en niet dadelijk werden opgeraapt, verdwenen al gauw in het beverhuis. De bezem werd dikwijls omver gegooid en rondgesleept, en het leek of ze met dezen bezem en het brandhout het liefste speelden, ik veronderstel voornamelijk om het lawaai dat ze er mee konden maken en dat ze prachtig vonden.

Maar worstelen vonden ze het allerleukst. Op hun achterpootjes staande, plachten ze hun korte armen zoover als het ging, om elkaar te slaan en met hun hoofden op elkanders schouders trachtten ze elkaar dan op den grond te gooien. Nu, dat was een heel ding, want de breede staarten en de groote voeten met zwemvliezen waren een erg goede steun; ze spanden zich in en duwden elkaar en gromden en bliezen tot een van beiden zich voelde uitglijden en achteruit begon te loopen om zijn evenwicht te bewaren, terwijl de ander hem volgde en duwde zoo hard hij kon. Soms kon de verliezende zich genoeg herstellen om weer den anderen kant uit te gaan duwen, en dan begonnen ze weer terug te loopen; en zoo, heen en terug en in het rond, gingen ze minuten lang met dit vreemde spelletje door, dat eigenlijk heel veel leek op twee menschen, die aan het walsen waren. En terwijl dit gaande was, klonken er, tusschen het gegrom en gehijg, luide gillen en kreten van dengene, die achteruit geduwd werd, en gestamp van voeten en geplof van staarten, die hun eigenaar trachtten op te houden, tot ongelukkigerwijze de staart van dengeen die achteruit liep, onder hem dubbel sloeg en dan viel hij op zijn rug, waarna ze onmiddellijk ophielden en als dollen in het rond gingen rennen. Het ging allemaal in de beste verstandhouding toe en het

verveelde den kinderen nooit ernaar te kijken.

En al deze lawaaiige vertooningen, het fluitspelen en het degenslikken en het bedden, het rondslepen van hout en al het andere spektakel, dat op sommige dagen pas ophield als ze gingen slapen, maakte dat ze een geweldig druk en levendig en grappig stelletje dieren waren om mee samen te wonen.

Maar ze waren niet altijd zoo levendig. Er waren tijden, dat ze erg rustig waren, dat ze plechtig bij elkaar zaten met hun handjes stevig tegen de borst gedrukt en hun staarten voor zich uit; dan keken ze naar alles wat er gebeurde, stil als twee muisjes, keken en luisterden zonder een woord, alsof ze probeerden te begrijpen, wat er allemaal aan de hand was. En soms, als ze daar op den grond zaten, als twee chocoladekleurige dwergjes, knielde Sajo voor hen neer om ze een verhaal te vertellen en sloeg voor hun neusjes met haar vinger de maat bij haar woorden, alsof ze een orkest dirigeerde. En dan zaten ze daar te luisteren en keken heel aandachtig naar haar vinger en al gauw begonnen ze hun hoofd op en neer en heen en weer te schudden, zooals bevers altijd doen als ze plezier hebben, en tenslotte schudden ze hun heele lijf en hun hoofd zoo hard, dat ze omtuimelden en op den grond rolden, net alsof ze ieder woord hadden verstaan en er echt niets aan konden doen, dat

ze zóó om het verhaal moesten lachen.[1)] En Shapian stond er dan bij om alles in zich op te nemen, en vond het vrij belachelijk; maar tegelijkertijd wilde hij - diep in zijn hart natuurlijk - dat hij niet al zoo'n man was, zoodat hij zelf aan dit gedoe van verhaaltjes vertellen mee kon doen. Het gebeurde soms, dat het feit van volwassen te zijn hem nogal bij zijn plezier stoorde!

Soms voelden de kleine jongen zich eenzaam en dan jammerden ze samen met zachte stemmetjes in hun donkere kamertje, en Sajo, die haar eigen moeder nooit had vergeten en wist waarom ze eenzaam waren, nam ze in haar armen, neuriede zachtjes tegen hen en trachtte ze te troosten. En dan nestelden ze zich dicht tegen haar aan, hielden elkaar stevig bij de vacht, alsof ze bang waren om elkaar te verliezen, en begroeven hun kleine neusjes in het warme zachte plekje in haar hals, zooals ze dat zoo graag deden. En na een tijdje hield het gejammer op en misschien vergaten ze het voor dezen keer, en dan zuchtten ze lang en diep en kreunden zachtjes van geluk, en vielen in slaap.

1) Dit gebeurt werkelijk zoo, evenals alle dierengewoonten die in dit verhaal beschreven worden. Jonge bevers, die met de flesch zijn grootgebracht, gaan dikwijls op deze wijze in op de toenaderingen van iemand die ze goed kennen. Wilde bevers uiten hun gevoelens aan elkaar op deze en vele andere treffende manieren.

Zij zaten dan te luisteren, alsof ze ieder woord verstonden en rolden over den vloer, alsof ze er niets aan konden doen dat ze zóó moesten lachen.

Want eigenlijk waren ze met al hun kattekwaad en hun geschreeuw en hun pret toch maar twee kleine verdwaalde zwervertjes en ze gaven deze twee menschenkinderen, op hun eigen eenvoudige manier, dezelfde liefde die ze gevoeld hadden voor hun vader en moeder die ze verloren hadden, maar nooit konden vergeten.

En vooral Chikanee hield van Sajo. Chikanee was niet zoo sterk als Chilawee, maar rustiger en zachtaardiger. Chilawee had een nogal uitbundigen aard en was meer een pretmaker, zoo eentje die overal plezier in heeft en voor wie het leven één groote grap is, maar Chikanee had dikwijls eenzame buien in een hoekje, en moest opgenomen en vertroeteld en verzorgd worden. Dikwijls kwam hij 's nachts naar buiten en riep naast Sajo's bed om opgenomen te worden en bij haar te mogen slapen - terwijl Chilawee op zijn rug in de hut lag, en er als een brave jongen op los snurkte. Als Chikanee in kleine moeilijkheden was, bijvoorbeeld als hij zijn neus tegen de kachel gestooten had, of in een worstelwedstrijd het onderspit had gedolven, kwam hij naar Sajo om getroost te worden. En Sajo, die altijd voor hem klaar stond, omdat hij de zwakste van de twee was, knielde dan naast hem op den grond; en dan klom Chikanee op haar schoot en ging dáár liggen, gelukkig en tevreden. En

als Chilawee voor dien dag genoeg streken had uitgehaald en zich misschien een beetje buitengesloten voelde, kwam hij erbij om zìjn aandeel in de liefkoozingen te krijgen, drong zich dicht naast Chikanee, waar hij rustig ging liggen na een paar diepe zuchten, zeker omdat hij zoo tevreden was over het werk van dien dag. En Sajo, die hen niet wilde storen, bleef zitten tot ze weer wilden gaan.

Het was nu erg gemakkelijk om ze uit elkaar te kennen, daar ze in hun gewoonten heel verschillend waren geworden. Chilawee was sterker, brutaler en avontuurlijker dan zijn makker, nogal een grappige kerel, die het leuk scheen te vinden om zijn hoofd tegen de tafelpooten te stooten, of dingen op zijn teenen te krijgen, of in den houtbak te vallen. Hij was zoo nieuwsgierig als een papegaai en wilde overal zijn neus in steken, en dat deed hij ook, als hij er de kans toe kreeg. Eens klom hij op den rand van een emmer water, die iemand even op den grond had laten staan, zeker omdat hij dacht dat het een duikgat was, want hij dook er pardoes in. De emmer viel natuurlijk met een smak om en het water spatte in alle richtingen. Hij was uiterst verbaasd; en dat was iedereen. Maar ondanks al deze ondeugende streken, was hij net zoo lief als Chikanee en volgde (als hij tenminste niet aan iets anders bezig was!) Shapian al even

trouw op den voet als de ander Sajo. En hij kon het niet verdragen om erg lang van Chikanee weg te zijn. Waar zij maar gingen waren ze samen, de een draafde achter of naast den ander en als ze soms op hun zwerftochten in het kamp van elkaar af raakten, begonnen ze dadelijk te zoeken en elkaar te roepen. Als ze dan elkaar ontmoetten zaten ze eventjes heel stil, met hun hoofdjes dicht bijeen en hielden elkaar in de vacht vast - ofschoon deze peinzende stemming weldra voorbijging - en al gauw eindigde alles in zoo'n grappigen worstelwedstrijd, wat hun manier was om hun vreugde te uiten.

En Sajo dacht dikwijls hoe wreed het zou zijn om hen ooit te scheiden.

Hoofdstuk VII.
De Handelaar.

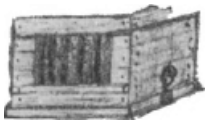

En op zekeren dag zei Groote Veer, dat de jongen nu vrijgelaten moesten worden. Ze waren nu al aardig groot, erg levendig en sterk en de kinderen waren een beetje bang, dat ze weg zouden trekken en voor altijd verdwijnen. Maar hun vader vertelde, dat kleine bevers, als ze vriendelijk behandeld worden, hun tehuis niet verlaten, maar altijd naar de hut terug zouden keeren, net alsof het een beverhuis was. Hij zei, dat ze zich heel spoedig eenzaam zouden voelen en slechts een uur of twee uit zouden blijven.

Dus op een onvergetelijken, schitterenden en heel opwindenden dag werd het hekje, dat voor het onderste deel van de deur geweest was, weggenomen, en daar gingen ze naar buiten. Maar

niet dadelijk, want eerst gluurden en spiedden ze in allerlei hoeken, snuffelden en luisterden naar een massa luchtjes en geluiden, die er eigenlijk heelemaal niet waren; ze probeerden het wel twee of drie keer voor ze eindelijk naar het meer durfden gaan, met Sajo en Shapian aan iederen kant als lijfwacht. Ze gingen heel langzaam en voorzichtig op weg en stonden dikwijls stil om rond te kijken naar wolven en beren; er waren er natuurlijk geen, maar het was ontzettend leuk om te doen alsof en toen ze dichter bij het meer waren gingen ze harder loopen, begonnen te draven en al gauw te galoppeeren (ik geloop wel dat je het een galop kon noemen). Daar vlogen ze het water in - en er weer uit, want ze begrepen eigenlijk niet wat dit voor een groote waschtobbe was. Toch gingen ze er gauw weer in, en weldra zwommen ze in het rond, doken en gilden en sloegen met hun staart op het water en genoten naar hartelust. ‘Net als echte bevers,’ zei Sajo.

Het duurde niet lang, of ze begonnen jonge populieren af te knagen. Ze beten ze in korte stukjes en pelden er met graagte den bast af, terwijl ze tusschen het lange gras en de biezen aan den waterkant zaten. Ze speelden en worstelden en holden langs den oever op en neer, stoeiden met hun speelkameraden en schoten in en uit het water met geweldig veel plezier. Ze

staken hun nieuwsgierige neuzen in alles wat ze maar zagen en vonden in den waterkant een leeg hol van een muskusrat. Daar ze ongeveer net even groot waren als de vorige eigenaar van het hol, paste het precies voor hen en ze begannen er te graven. De opening was onder water, en terwijl ze aan het werken waren kwam de modder in dikke wolken naar boven, zoodat je niets meer kon zien. En een heelen tijd verdwenen de bevers, tot Shapian, die ongerust werd, door het water waadde en zijn arm in het hol stak om te voelen. De bevers waren er niet! ‘Sajo,’ riep hij opgewonden, ‘ze zijn weg!’ En ze begonnen met hun tweeën haastig te zoeken tusschen het riet en de boschjes langs den oever, tot ze achter zich een hulpeloos gejammer en gehuil hoorden, en daar kwamen Chilawee en Chikanee achter hen aan, hollend zoo snel als hun stompe beentjes hen konden dragen, doodsbang dat zij achtergelaten zouden worden. Ze hadden hun werk in den steek gelaten en waren onder het modderige water weggeslipt om ongemerkt verderop weer aan land te komen.

En nu waren ze erg moe. Dus gingen ze zitten als twee wollige kaboutertjes en boenden en wreven en kamden hun jasjes en toen dit klaar was en ze heelemaal droog waren, draaiden ze zich om en liepen langzaam en plechtig naast elkaar het pad op naar huis. En daar verdwenen

ze stilletjes in hun berkenbasten slaapkamer, ieder met een groote homp gerstebrood, en aten hun middagmaal; waarna ze, zoo dicht mogelijk bij elkaar, op hun mooie droge bedje van houtspaanders vast in slaap vielen. En dat was het einde van hun eersten grooten dag in de vrijheid.

Eindelijk waren ze, zooals Sajo had gezegd: Echte Bevers.

Sindsdien draafden ze Tederen dag, zoodra de deur open ging, naar het meer om te zwemmen. Ze brachten uren door met het hol, dat ze hadden gevonden, uit te graven, en toen het volgens hun idee, diep genoeg was om veilig te zijn (naar de manier waarop ze soms rondloerden en spiedden zou je gedacht hebben, dat het land vol draken was), groeven ze naar boven, zoodat de gang boven den grond uitkwam, en zoo werd het een duikgat, en daaroverheen, tot groote verrukking van Sajo en Shapian, bouwden ze een allergekst klein beverhuisje! Dus nu hadden ze een echt huis, met een slaapkamertje en een ingang onder water, een tunnel en een duikgat, heelemaal compleet. Het was bij de muren een beetje wankel en niet erg goed gemetseld, maar alles in aanmerking genomen was het werkelijk een heel verdienstelijk stukje werk.

Toen verzamelden ze een aantal jonge boompjes en uitloopers van populieren en wilgen en

maakten daar een klein voedselbakje van vóór hun water-deur, net als volwassen bevers, ofschoon het veel en veel kleiner was. Dit voedsel zou natuurlijk zuur worden in het water lang voordat ze het allemaal konden opeten en de zomer was toch al geen tijd voor voedselbakjes, en het wankele huisje zou nooit vrij van regen blijven, maar daar gaven ze weinig om! Ze hadden een warm eigen bedje thuis in de hut, net als de groote menschen, er was altijd meer dan genoeg gerstebrood, bij zekere gelegenheden mochten ze zelfs wel eens van de ingemaakte vruchten snoepen en ieder had zijn eigen bordje om uit te eten: kortom, ze hadden voor hun leeftijd aardig wat bezittingen en zaten er warmpjes in. Dus eigenlijk hadden ze het malle huisje of het voedselbakje niet eens noodig, maar ze hadden er zoo'n plezier in om alles in orde te brengen, weet je. En ze vonden het zoo dol om kleine boompjes om te knagen en te graven, en met modder te spelen (modderhuisjes lijken me veel en veel interessanter om te maken dan moddertaartjes!) en al die dingen te doen die bevers zoo prettig vinden en waar ze niet goed buiten kunnen.

Sajo en Shapian, die bijna al hun tijd met hen doorbrachten, hadden er al net evenveel plezier in om toe te kijken en hielpen dikwijls mee, en al het bouwmateriaal, zooals stokjes en takjes,

Zij bouwden een allergekst klein beverhuis.

aarde of losse steenen, dat ze aanbrachten, werd onmiddellijk door de twee kleine bevers ingepikt en weggedragen. En soms kwamen deze kleine schooiers aan land van top tot teen onder de modder en probeerden over hun vriendjes heen te klimmen; dat gaf een heel gevecht en zij lachten tot ze niet meer konden.

Shapian bouwde een speelhuisje aan den waterkant en daar waren zij dikwijls met hun allen om uit te rusten in de schaduw. Dit was Chikanee's lievelingsplaatsje, hij ging er dikwijls heen om Sajo te zoeken en kwam er altijd als ze hem riep. Maar Chilawee, de avonturier, die meer een zwerver en een soort zeeroover was, zou ik bijna denken, kon nergens erg lang stil blijven, trok er dikwijls al gauw op uit en verdwaalde meer dan eens. Natuurlijk wist hijzelf, dat hij niet verdwaald was, maar dat dachten de anderen, wat voor hen op hetzelfde neerkwam en dan gingen ze hem natuurlijk zoeken. Dan kwam hij op de meest onverwachte plaatsen te voorschijn, werd gevonden in het speelhuisje als iedereen dacht, dat het leeg was, of in de hut, als iedereen dacht, dat hij in het speelhuisje was, of verstopt in de bevertent, of onder de cano, waar hij hoogstwaarschijnlijk lag te slapen. En als hij gevonden was, ging hij rechtop zitten met zijn staart voor zich uit, schommelde en wiegelde heen en weer en schudde zijn hoofd, alsof

hij danste of lachte om de poets, die hij den anderen had gebakken. Als er ergens plotseling zonder een bepaalde reden iets aan de hand was, kon je altijd veilig zeggen, dat deze deugniet er achter zat en als er ergens werd geschreeuwd of gepiept of lawaai gemaakt, dan was Chilawee altijd op zijn best - of op zijn slechtst, dat is maar hoe je het beschouwt, en je kon zijn stem hooren roepen van alle mogelijke plaatsen op alle mogelijke momenten.

Maar Chikanee was ook lang niet de heilige, waarvoor je hem misschien zou gaan houden; hij had evenveel plezier als de ander. Maar er waren tijden, dat hij opeens ophield; alsof er de een of andere gedachte in zijn kleine brein was opgekomen, misschien een vage herinnering aan zijn vijver thuis, zoo ver weg te midden van de Heuvels der Fluisterende Bladeren. En dan, als Sajo er niet was om hem te troosten, waggelde hij op zijn plompe pootjes naar het speelhuisje om haar te zoeken. Dikwijls was ze daar ook, dan ging hij naast haar zitten, maakte zorgvuldig zijn toilet en als hij dan heelemaal opgeknapt was, nestelde hij zich dicht tegen deze veelgeliefde makker aan. Met zijn hoofd op haar knieën trachtte hij dan tegen haar te spreken in zijn vreemdsoortige bevertaal en vertelde haar zijn moeilijkheden; of anders lag hij daar met zijn oogen halfdicht te droomen en

maakte kleine geluidjes van geluk, of misschien van eenzaamheid, of van toegenegenheid - dat kunnen we niet weten. Die twee waren heusch heel, heel goede vrienden en waar de een was, daar kwam de ander ook al gauw.

En met al deze vroolijke streken en het gestoei en het werk (niet te veel natuurlijk) en al de spelletjes, zou het moeilijk voor me zijn om te zeggen wie het gelukkigste waren van dit jonge viertal uit de Wildernis, die met vier of die met twee beenen. Maar dìt weet ik wel, dat het een erg vroolijk stelletje was, in die gelukkige dagen bij O-pee-pee-soway, De Plaats der Sprekende Wateren.

De stukjes gerstebrood waren den laatsten tijd steeds kleiner geworden. Groote Veer was eenige dagen weg geweest om meer levensmiddelen te halen en was nog niet terug, en nu was er haast geen meel meer. Niemand, de kinderen zoomin als de bevers, had genoeg te eten, tot op zekeren dag de vier speelkameraadjes in de hut terugkeerden en Gitchie Meegwon vonden.

Hij zag er om de een of andere reden heel ernstig en bezorgd uit. Maar er was weer voorraad, een zak meel en andere etenswaren lagen op den vloer en daar stond een blanke, een vreemdeling. Deze man had een groote kist bij zich. Groote Veer sprak vriendelijk tegen zijn

kinderen, maar er kwam geen glimlach op zijn gezicht, zooals gewoonlijk en ze begrepen niet waarom. De blanke man stond daar ook al zonder te praten. Op de een of andere manier was er iets niet in orde. Zelfs de kleine bevers schenen te voelen dat er iets mis was, want dieren voelen zulke dingen meestal spoedig aan, en zij stonden ook stilletjes te kijken.

En Shapian, die op de Zendingsschool was geweest en vrij goed Engelsch verstond, hoorde zijn vader tegen den man zeggen:

'Daar zijn ze, welken wil je hebben?'

Wat was dat! Wat kon hij bedoelen? Met een vreeselijk voorgevoel keek Shapian naar zijn zusje; maar die had het natuurlijk niet verstaan.

'Wacht even tot ik ze heb gezien,' zei de vreemdeling als antwoord op Groote Veer's vraag. 'Laat ze eens een beetje in het rond loopen.' Hij was een gezette man met een rood gezicht en harde blauwe oogen - als glas, of ijs, vond Shapian. Maar Groote Veer's oogen waren treurig toen hij naar zijn zoon en dochter keek. Hij vroeg den blanke even te wachten, terwijl hij tegen zijn kinderen sprak.

'Sajo, Shapian, mijn dochtertje, mijn zoon,' zei hij in het Indiaansch, 'ik moet jullie iets vertellen.'

Sajo wist toen ook, dat ze in moeilijkheden wa-

ren gekomen. Ze kwam dicht bij Shapian staan, en keek verlegen naar den vreemdeling - waarom! oh, waarom keek hij zoo naar de bevers!

'Kinderen,' vervolgde hun vader, 'dit is de nieuwe handelaar van het huidendépôt bij de Konijnenplaats; de vorige, onze goede vriend, is weggegaan. Een nieuwe Compagnie heeft het dépôt overgenomen en ze vragen mij mijn schuld te betalen. Het is een groote schuld, die niet betaald kan worden tot we den volgenden winter op jacht gaan. De vorige Compagnie dreef altijd op die manier handel met de Indianen. Maar deze handelaar zegt, dat ze niet kunnen wachten. We hebben nu geen levensmiddelen, zooals je weet, en deze Compagnie wil me niets geven tot de schuld betaald is. Dus moet ik voor hen op een lange reis gaan, met de andere mannen van het dorp, om voorraden over te brengen naar het nieuwe dépôt bij het Weide-Meer, dat ver van hier ligt. Mijn werk zal de schuld betalen, en meer, maar ik zal geen geld krijgen vóór ik terugkeer. In den tusschentijd, mijn kinderen, moeten jullie leven. Ik kan het niet verdragen, dat jullie honger zouden lijden. De handelaar zal ons deze eetwaren geven.' Hierbij wees hij op de zakken en pakken, die op den grond lagen. 'En in ruil, wil hij - wil hij een van de bevers hebben.' Hij hield op, niemand verroerde zich, zelfs de bevers niet, en hij ver-

volgde: ‘Levende bevers zijn veel waard, en degene dien hij meeneemt zal niet gedood worden. Maar mijn hart krimpt ineen voor jullie, mijn kinderen, en -’ hij keek naar Chilawee en Chikanee, ‘en voor den kleinen bever die weg moet gaan.’

Shapian stond heel stil en rechtop, zijn zwarte oogen keken gespannen naar den handelaar, terwijl Sajo, die het niet gelooven kon, fluisterde: ‘Het is niet waar; oh, het is niet waar!’

Maar Shapian zei heelemaal niets, sloeg alleen een arm om zijn zusje's schouder en staarde en staarde naar dien man, dien vreemdeling, die gekomen was om hun geluk te verstoren. Hij dacht aan zijn geladen geweer, dat zoo dichtbij achter hem in den hoek stond; maar hij moest zijn vader gehoorzamen en bewoog zich niet. En hij keek zoo woest naar den handelaar, dat de man zich weinig op zijn gemak ging voelen, al was het maar tegenover een veertienjarigen jongen; dus maakte hij zijn kist open, stak zijn hand uit naar een der bevers, nam het kereltje op, stopte hem er in en deed de deksel dicht. Hij knikte tegen Gitchie Meegwon:

‘Nu, ik verwacht je bij het dépôt binnen een dag of wat,’ zei hij, liep naar buiten met de kist onder zijn arm en sloot de deur achter zich.

Meer niet.

En toen viel Sajo zonder een geluid op haar

knieën naast haar broer en verborg haar gezicht in zijn mouw.

De handelaar had Chikanee gekozen.

En Chilawee, die niet wist wat hij er van denken moest, was opeens bang en ging naar zijn kleine huisje, alleen.

Hoofdstuk VIII.
Sajo hoort de Sprekende Wateren.

Den volgenden dag ging Groote Veer op weg naar het huidendépôt, om zijn schuld aan de Compagnie af te lossen. Hij ging met nog zeventien andere mannen uit het dorp in drie groote cano's van boomschors. Bij Konijnenplaats zouden ze de voorraden voor het Weide-Meer in de cano's laden. Dit was een andere opslagplaats van de Compagnie, die ver in het Noorden lag. De brigade, zooals zoo'n canoexpeditie wordt genoemd, zou een maand of iets langer uitblijven. En Sajo, Shapian en Chilawee bleven achter bij O-pee-pee-soway.

Toen de handelaar zoo bruusk de deur had gesloten tusschen Sajo en het wezentje waarvan ze na haar vader en haar broer het allermeeste

hield, leek het haar of er ook op haar hart een deur was dichtgeslagen en of er met Chikanee in de kist iets voor altijd uit haar leven was verdwenen.

Na dezen dag was er een groote verandering over hun drieën gekomen. Het gelukkige kringetje was opgebroken. Er waren geen vroolijke samenkomsten meer in het speelhuisje, geen plezier of gelach aan den oever van het meer. Chilawee maakte geen bokkesprongen meer en zijn stem, die vroeger altijd overal gehoord werd, zweeg. Hij danste niet meer op zijn grappige, vroolijke manier en speelde nooit, maar liep bedrukt den heelen dag het waterspoor op en af naar Chikanee te zoeken. Hij scheen het maar niet in zijn bolletje te kunnen krijgen, dat zijn speelmakkertje verdwenen was. Want iederen morgen opnieuw begon hij weer met frisschen moed, op een drafje, overtuigd, dat hij hem ergens zou vinden. Hij zocht in iederen hoek van het speelhuisje en liep langs alle vertrapte plekjes tusschen het gras en het riet, waar ze zoo dikwijls hadden gezeten om zich te kammen, of om te worstelen, en waar ze zich samen in de zon gekoesterd hadden. Hij zwom heen en weer langs den waterkant, zocht bij al hun oude landingsplaatsen, en dook in en uit het wankele beverhuisje, dat zij met zooveel plezier hadden gebouwd.

Zoo jaagde hij den heelen dag tot hij het eindelijk opgaf; dan werd zijn haastige, schuifelende drafje een langzame en trage gang en sukkelde hij op zijn vermoeide pootjes het pad op naar het kamp, waar hij stilletjes in zijn leege hutje ging liggen - niet meer de uitgelaten zeeroover of de ondeugende rakker, alleen maar een eenzame, treurende kleine bever. Hij was nu niet meer Groot Kleintje, alleen maar Kleintje, want hij was nu het eenige Kleintje dat er was. De twee kinderen volgden hem op zijn ommegang en deden alsof ze ook zochten, ofschoon ze wisten, dat dit nutteloos was: want ze konden het niet aanzien, dat hij heelemaal alleen rondzwierf als een ongelukkige kleine geestverschijning. En als hij van zijn bordje at, gingen ze allebei naast hem zitten om het hem voor te houden; en soms vielen er een paar dikke tranen in het brood en de melk als Sajo dacht aan Chikanee, die er ook had moeten zijn - arme Chikanee, arm Klein Kleintje, die zoo zacht en vriendelijk was en die dikwijls zoo eenzaam was geweest, en die nu ergens ver weg in de groote stad was, waar er niet meer werd gestoeid of plezier gemaakt, en waar er geen gerstebrood was!

Toch leek het, of hij niet echt weg kon zijn. Je verwachtte telkens weer zijn plompe figuurtje in het speelhuisje te vinden, of je dacht een dik

lijf je naast Chilawee uit het berkenbasten hutje te zien springen voor het dagelijksche feestmaal van gerstebrood, en bijna iedere minuut was je bijna zeker zijn stem bij de landingsplaats te hooren. Zelfs zijn kleine sporen, veel kleiner dan die van Chilawee, aandoenlijk en leelijk, met de teenen binnenwaarts, stonden nog in de modder naast het water. Sajo ging er dikwijls naar kijken, en als er niemand in de buurt was knielde ze neer en raakte ze zachtjes met haar vingers aan en fluisterde er tegen; tot ze eindelijk weggespoeld werden. Over het allerlaatste, dat over was, legde ze een reepje berkenbast, en ging er iederen dag heen, alleen; maar ook dat droogde langzamerhand uit en was spoedig eveneens verdwenen.

En toen was er heelemaal niets meer van hem over.

Ofschoon Chilawee's stem deze dagen zelden werd gehoord, werd hij toch dikwijls 's nachts wakker en tastte, zachtjes jammerend van eenzaamheid, in het donker naar een ander rond lijf je, dat hij nooit kon vinden. En dan hoorde Sajo hem, ze werd wakker en kroop in zijn slaapkamertje bij hem en ging naast hem liggen op zijn bedje van spaanders en hield hem dicht tegen zich aan, snikkend, tot ze beiden weer in slaap vielen.

Shapian zat uren lang over het meer uit te

kijken, starend naar de verre, voortschrijdende heuvels; hij zei niets, maar zijn hart kromp inéén voor zijn zusje, dat nooit meer zong of lachte in de hut zooals vroeger. En als er dan een brok in zijn keel kwam, keek hij woedend om zich heen, want niemand mocht ooit weten hoe moeilijk het was om je tranen te bedwingen. Wat haatte hij die pakken met levensmiddelen, die de handelaar voor Chikanee had ingeruild! Hij kon het gerstebrood bijna niet door zijn keel krijgen. Had hij er maar aan gedacht den handelaar zijn geweer aan te bieden; het had vier marterhuiden gekost, en die waren toch zeker evenveel waard als een klein, erg klein beverjong! Ofschoon ze hun dieren hadden verdeeld en Chilawee eigenlijk van hem was, gaf Shapian hem nu heelemaal aan zijn zusje. En ze nam den kleinen bever dikwijls op en droeg hem een heel eind langs een beekje, dat uit de bergen achter het dorp kwam aandartelen, tot de plaats, waar er een lage waterval was. Naast dien waterval stond een groote, ruischende pijnboom, en hier, onder dien boom, ging ze altijd zitten en probeerde een manier te bedenken om Chikanee terug te krijgen, terwijl Chilawee zwom en onderdook en zelfs een klein beetje speelde in den rustigen diepen poel onderaan. Hij scheen hier gelukkiger te zijn, dacht Sajo, omdot de poel klein was en niet zoo uitgestrekt en

leeg leek als het meer, met zijn omtrek van vele mijlen en maar één klein bevertje om er in rond te zwemmen.

En terwijl haar makkertje rondzwom en wilgetakjes afpelde en soms op haar schoot zich zat te kammen, luisterde zij naar de stemmen in den waterval. Want je moet weten, dat, als je heel geduldig wacht naast een stroomversnelling of een waterval, je na een tijdje het geluid van zachte murmelende stemmen meent te hooren, stemmen die spreken en zwijgen, nu eens luider, dan weer zachter. Soms lijken ze erg duidelijk en dan sterven ze weer weg en verdwijnen te midden van het gekabbel van het water. Alle Indianen hebben deze geluiden gehoord en blanken, die geluisterd hebben, zeggen dat ze ze ook zachtjes hoorden zingen in de beek. De Indianen zeggen dat dit de stemmen zijn van menschen uit het Land der Geesten, die terugkeeren om te spreken tegen hen die ze liefhebben. En hier zat Sajo dan tot de stemmen kwamen en trachtte uit te maken wat zij zeiden. Ze was er zeker van, dat ze het eens zou kunnen verstaan en dat was heel waarschijnlijk, omdat de taal der Indianen zoo lijkt op het geluid van voortstroomend water, het zuchten van den wind, en het fluisteren van de boomen. En Chilawee zat dikwijls heel rustig naast haar, net alsof hij ook luisterde, en misschien hoorde hij

het wel, zelfs beter dan Sajo, want een bever heeft veel scherper ooren dan een mensch.

Dit was de plaats, die de Indianen O-pee-pee-soway noemden, de Plaats der Sprekende Wateren[1)] waarnaar het dorp en het land in den omtrek werden genoemd. Het was Sajo's lievelingsplekje geweest sinds ze een heel klein meisje was, waar ze heen ging als ze eenzaam was, of als ze wilde nadenken, of een besluit moest nemen. Dikwijls lag ze in de schaduw van den grooten pijnboom en keek omhoog naar de donkere, schaduwrijke spelonken tusschen de reusachtige takken en als de zonnestralen er doorheen speelden en in die duistere holen schenen, zag het er heel mooi uit daar boven, als een ver, onbekend land, waar feeën en andere vreemde wezens waren. Soms vroeg ze zich af of daar de geesten woonden, die tegen de menschen spraken uit het Sprekende Water. En terwijl zij lag te staren naar den top die zachtjes heen en weer wuifde, en luisterde naar den stroom, had ze dikwijls een gevoel, dat haar moeder bij haar was en tegen haar sprak; en dit maakte haar erg gelukkig.

Op een dag, toen ze daar weer met Chilawee

1) De correcte vertaling is ‘De Plaats der Murmelende Wateren’, maar volgens de legende kwam de andere beteekenis meer op den voorgrond. Sindsdien is er brand geweest en zijn de stemmen verdwenen.

op haar schoot zat te luisteren naar het droomerige gemurmel van den kleinen waterval, schenen de geluiden erg helder en duidelijk te worden en ze leunde achterover tegen den boom en sloot haar oogen om ze nog beter te hooren. En na een poosje werd het geluid van het water zwakker en zwakker en stierf eindelijk heelemaal weg; ze dacht, dat ze in plaats daarvan iemand naast zich kon hooren, iemand die heel zacht, maar heel duidelijk sprak. En weldra ging ze woorden onderscheiden en de woorden waren in de Indiaansche taal, die zoo lijkt op stroomend water: ‘Sajo, Sajo, mah-jahn, mah-jahn. Sajo, Sajo, den-na jah-dahn,’ telkens en telkens weer, als een gedicht, of een lied:

‘Sajo, Sajo,
Je moet gaan.
Naar de stad
Moet je gaan.’

Steeds weer scheen de stem deze woorden te zingen, nu eens luider, dan weer zachter, net als het gemurmel van den waterval. En eindelijk werd het zoo duidelijk, dat ze zelfs de stem scheen te herkennen, een stem die ze sinds lang niet had gehoord, de stem van haar moeder. En ze riep:

‘O mijn moeder, hier is Sajo, O mijn moeder, zeg mij meer. Ik wil luisteren naar de woorden, die je me vertelt.’ En ze tastte naar de plaats

vanwaar het geluid kwam en raakte iets zachts en warms aan, en ze opende opeens haar oogen en merkte, dat haar hand op het warme, vochtige neusje van Chilawee lag, die op haar schoot zat en aan haar hoofddoek trok. Toen wist ze, dat ze even had geslapen; en de woorden gingen weer verloren in het gezang van het water en de waterval ruischte als tevoren.

Toen sprong Sajo op, pakte Chilawee beet en zei tegen hem:

'Chilawee, Chilawee, we gaan Chikanee halen; we moeten naar de stad gaan om Chikanee te zoeken. Mijn moeder heeft het mij verteld. Ik weet het.'

Dus begon ze met den kleinen bever in haar armen hard naar huis te hollen en onderweg zei ze tegen zichzelf: ja, het was de stem van mijn moeder. De Groote Geest liet haar naar den waterval komen en tegen mij spreken en ze zei, dat ik naar de stad moest gaan; wat zal Shapian daarvan zeggen!

En wie weet of de Groote Geest van de Wilde Landen, die voor alle Kleine Menschen zorgt, de wateren niet bestuurde terwijl zij sliep, zoodat ze schenen te spreken?

Intusschen werd Chilawee heelemaal door elkaar geschud door het hollen en vond het niets prettig; hij worstelde om los te komen, en begon te gillen zoo hard hij kon, zooals hij sinds

Sajo snelde naar huis met Chilawee in haar armen.

langen tijd niet had gedaan. En Sajo dacht: hij heeft zijn stem terug gekregen, net als in den tijd dat Chikanee er nog was, en dat beteekent, dat mijn droom uitkomt. Ik wéét, dat hij uitkomt; en zij liep nog harder. En omdat de een zoo hard liep en de ander zoo gilde, waren ze beide nogal buiten adem, toen ze bij de hut kwamen. Shapian, die hen zoo opgewonden zag, kwam al gauw de deur uit en vroeg wat er aan de hand was. En Sajo vertelde hem haar droom en dat zij zeker naar de stad moesten gaan.

Maar Shapian was dit niet zoo dadelijk met haar eens; hij had nog geen tijd gehad om het te overdenken en bovendien had hij niet gedroomd. Dus zei hij:

'Dit is dwaas, mijn zuster; de stad is ver, wij weten den weg niet, we hebben geen geld, en zonder geld kunnen we daar bed noch voedsel krijgen; bovendien zouden we Chilawee mee moeten nemen. En wat zou onze vader zeggen?'

Dit klonk allemaal erg ontmoedigend, maar Sajo liet zich niet zoo gemakkelijk van haar stuk brengen als ze eenmaal een besluit had genomen en zij antwoordde:

'Onze vader is even bedroefd als wij, en zou blij zijn als we Chikanee terugvonden; want geen van ons is gelukkig geweest sinds hij werd weggenomen.'

Maar ze zei niet hoe ze dacht naar de stad

te komen, of wat ze moesten doen als ze daar kwamen. Want ze geloofde heel erg vast in de boodschap, die ze had gehoord en was heel zeker, dat er iets wonderbaarlijks ging gebeuren.[1)] En Shapian keek naar zijn zusje en zag hoe haar oogen hoopvol straalden en hoe blij ze plotseling was geworden. Hij wist, dat het moeilijk zou zijn om te doen wat ze vroeg - het moeilijkste, wat hij ooit had ondernomen; maar het zou nog moeilijker zijn om te weigeren zonder het ook maar te probeeren en haar daarna nog wanhopiger te zien. En zijn vader had hem gezegd, voor hij ging, om alles te doen wat in zijn macht stond om haar weer gelukkig te maken. Dus dit was het eenige wat hij kon doen.

'Ja,' zei hij, 'we zullen gaan.' En hij stond erg recht en zag er heel vastbesloten en mannelijk uit. 'Ja, ik zal je naar de stad brengen. Morgen.'

Maar al zag de kleine man er ook nog zoo streng en trotsch uit, hij had niet het flauwste idee hoe hij het zou aanleggen en ook vermoedde hij in het minst niet welk een wanhopig avontuur dit zou blijken te zijn.

1) Het is gebruikelijk onder de meer primitieve Indianen, om tot een handelwijze te besluiten naar aanleiding van een bizonder helderen droom.

Hoofdstuk IX.
De roode vijand.

Dienzelf den avond laat was alles klaar voor de reis. Het zou hun bijna een week kosten om tot het Huidendépôt bij Konijnenplaats te komen, het eerste deel van hun lange reis naar de stad; en ze hadden geen idee wat er daarna kwam Dus namen ze ruimschoots van alles mee wat ze op een lange reis noodig konden hebben. Sajo had verscheidene groote gerstebrooden gebakken en grof linnen zakken van verschillende grootte met meel, thee en zout gevuld. Ze maakte een pakje gedroogd hertevleesch klaar, zette een kannetje reuzel apart en deed lucifers in een busje met nauwe opening, waar ze droog zouden blijven, terwijl Shapian

een tent en dekens oprolde, een vischlijn in orde maakte, een bijl en zij2 jachtmes sleep, een dunnen rand aan de bladen van de pagaaien sneed en zooveel potten en borden en ander kookgerei inpakte, als ze maar noodig hadden.

Den volgenden morgen ontbeten ze voor zonsopgang en laadden hun volledige uitrusting in de cano, mét Shapian's geweer; want hoe dierbaar dat hem ook was, was hij toch van plan het te verkoopen als hij kon, in de hoop, dat het tenminste genoeg zou opbrengen om hun reis naar de stad te betalen. Wat daarna moest gebeuren durfde hij zich niet eens in te denken. Chilawee werd in dezelfde berkenbasten mand gezet, waarin hij en Chikanee voor het eerst in O-pee-pee-soway waren gekomen en in de etenskist had Sajo allebei de beverbordjes gepakt; want dit hielp haar er nog vaster op te vertrouwen, dat ze Chikanee en Chilawee weer samen zouden brengen.

'We zullen ze allebei noodig hebben,' zei ze hardop, 'want' - en hier werd haar stem iets zachter, 'we krijgen hem *werkelijk,* denk ik,' en toen harder, terwijl ze met haar hoofd knikte en haar lippen samenklemde, 'ik *weet* het nu eenmaal. En om haar vertrouwen te versterken voegde ze er bij: 'Mijn moeder heeft het gezegd. Ik hoorde haar in het geluid van Mudway-

oshkay, in het geruisch van het water heeft ze het me verteld!'

Haar droom scheen zoo waar te zijn, zie je, en beteekende zoo veel voor haar.

Het dorp lag op eenigen afstand van hun hut, en ze hadden niemand van hun plannen verteld, uit vrees, dat de oudere menschen zouden trachten hen tegen te houden. Het oude Opperhoofd vooral zou het hun kunnen verbieden. Dus slopen ze weg in de nevelen van den vroegen morgen, zonder dat iemand er iets van wist. En toen ze van de landingsplaats wegdreven, zwaaide Sajo haar pagaai boven haar hoofd, zooals ze de mannen had zien doen, die op reis gingen en den naam riepen van de plaats van hun bestemming; dus hield zij haar pagaai in de lucht en riep uit: 'Chikanee! Chikanee!' Je kon Chikanee eigenlijk geen plaats noemen, maar, dacht zij, waar hij is, daar gaan wij heen. Maar Shapian zwaaide niet met zijn pagaai en riep niet; want hij was niet zoo zeker, waar ze zouden terechtkomen.

En zoo verlieten ze de Plaats der Sprekende Wateren en gingen op weg, naar wat voor hen alle drie hun Groote Avontuur zou zijn.

Het was de cano met het oog en den staart, dezelfde, waarin wij voor het eerst Gitchie Meegwon op de Gele Berkenrivier zagen, en daarin pagaaiden ze dien heelen dag vlug door.

En het groote oog staarde verlangend vooruit en de vossestaart wapperde vroolijk achteraan, terwijl de cano bij iederen slag van de pagaaien naar voren sprong. Ze stopten zoo nu en dan en zetten Chilawee over den rand, om te drinken en te zwemmen voor een paar minuten, of om wat af te koelen, want het weer was erg warm. En dien avond sloegen ze hun tent op in de bosschen langs den kant en brachten daar den nacht door. Den volgenden morgen bij het aanbreken van den dag waren ze al weer op weg, pagaaiden stevig door tot het donker was en hielden op om te eten en hun ruige vriendje wat beweging te geven. Iederen morgen vertrokken ze voor zonsopgang en iederen avond kampeerden ze op een beschut plekje aan het water, waar Chilawee den heelen nacht rondzwom. Maar in den vroegen morgen kwam hij altijd bij de tent terug, dan viel hij in zijn mandje in slaap en bleef daar rustig den heelen dag. Als ze niet konden varen, droegen de kinderen zelf de lading, die uit veel stukken bestond, en ieder droeg zijn eigen aandeel. Ze moesten telkens twee keer gaan, de cano meegerekend, die Shapian alleen droeg. Geen van beiden vond dit bizonder hard werk; eigenlijk dachten ze er heelemaal niet over na, want zoo'n soort reis was niets nieuws voor hen.

En zoo kwamen ze dag na dag moeizaam

verder, voort, altijd maar voort. Twee kleine ruggetjes bogen zich zoo geregeld als een uurwerk vooruit en achteruit en twee pagaaien zwiepten den heelen dag door het water, even regelmatig als het stappen van marcheerende soldaten, terwijl de brandende zon opging aan hun eenen kant, over hun hoofden trok en weer als een groote, roode bal achter den donkeren muur van het woud wegzonk. Dag in, dag uit, voerde de cano van boomschors hen trouw en gestadig verder, op den langen tocht om den verdwenen Chikanee te zoeken.

En overal in die groote wildernissen waren ze niet meer dan een klein, zich voortbewegend stipje, dat dwars over de zilveren oppervlakte van onmetelijk wijde meren kroop, alleen op de groote wereld; maar in dat stipje bevonden zich twee harten vol goeden moed, en tenminste één, dat vervuld was van hoop - en nóg een, waarvan de eigenaar zich net te goed had gedaan aan gerstebrood, en tevreden, al was het dan niet erg gelukkig, in zijn mandje lag te snurken.

Op zekeren morgen werden ze wakker en roken een zwakken geur van brandend hout in de lucht, een geur van brandend mos en schroeiende bladeren en kreupelhout, en ze wisten, dat er ergens, schijnbaar ver weg, een boschbrand moest zijn. Maar het was dichter bij, dan ze eerst vermoed hadden, want zoodra ze goed op

het meer waren en om zich heen konden kijken, zagen ze een geweldige rookzuil achter de verre heuvels naar boven kronkelen; en voor ze veel verder waren gekomen, merkten ze dat hun route hen steeds meer in die richting bracht. Het meer werd langzamerhand erg smal; verderop eindigde het en werd een rivier, waarover het vuur zich gemakkelijk zou kunnen voortplanten, en Shapian besloot om zoo snel mogelijk door dit nauwe gedeelte te gaan naar een groot meer, dat er achter lag en waar hij wist, dat ze veilig zouden zijn. Dus haastten ze zich voort. Naarmate ze verder kwamen, verspreidde de rook zich naar alle kanten, zoodat het niet meer een zuil was, maar een witte muur, die tot den hemel scheen te reiken en zich in alle richtingen verder voortzette, dikker en dikker, tot de zon verborgen was en de lucht zwaar en verstikkend werd en heel stil. Het geheele land scheen in brand te staan en ofschoon de vuurgloed zelf achter de heuvels was verborgen, kon je zelfs op dien afstand een diep, zacht klagend geluid hooren, dat niet ophield en iedere minuut dichterbij kwam, recht op hen af - ze waren precies op den weg van den brand. Het groote meer was nog een eind verwijderd, voorbij een plaats, waar de cano overheen gedragen moest worden; er was geen tijd te verliezen, als ze dit moesten oversteken voordat de brand hen

bereikte; want hoewel sommige boschbranden zich langzaam voortbewegen, is er van andere bekend, dat ze een snelheid van vijfenveertig K.M. per uur kunnen bereiken.

De heete rook koelde langzamerhand af en kwam lager te hangen, als een donkere blauwe nevel over het geheele land. Hierdoor kon je niet meer in de verte zien en wat dichtbij was leek vaag, zoodat spoedig alleen nog maar de rij boomen langs den oever zichtbaar was en de kinderen hun juiste richting konden behouden door die te volgen en te luisteren naar de stroomversnelling, die voor hen lag. Al heel gauw kwamen ze aan deze diepe plaats in de rivier, waar het water wild en schuimend tusschen en over donkere, puntige rotsen stroomde, verscheiden meters ver. Het was een gevaarlijke plek, maar Shapian durfde niet den tijd te nemen voor den dubbelen tocht over het draagspoor, dat er omheen liep. Hij besloot dus de snellere route te volgen en de stroomversnelling af te schieten. Want de brand was nu niet ver weg en de scherpe bocht, die hij aan het einde van het snelle water wist, zou hen er recht op aan sturen. Het geraas van het vuur was nu zoo sterk, dat zelfs het geluid van de stroomversnelling er door overstemd werd en Shapian zag spoedig in, dat het een zware en een snelle wedloop zou worden om het meer te bereiken -

en dan moesten ze nog over het lange draagspoor.

De rook was nu zoo dik, dat toen ze de stroomversnelling naderden, ze geen vijftien meter voor zich uit konden zien en Shapian had groote moeite om de plaats te vinden, waar hij er over kon komen. Hij ging in de cano staan om beter te kunnen zien en vond tenslotte het beginpunt. En toen, voor ze het wisten, waren ze midden in het onstuimige, kokende, witte water getrokken. Ofschoon Shapian nauwelijks door den rook heen kon zien, koos hij behendig zijn weg in het lastig kronkelende kanaal tusschen de rotsen. Groote, krullende, sissende golven zwiepten tegen de ranke cano, wierpen haar heftig van de eene witgekuifde golf naar de andere; donkere, olieachtige deiningen trokken aan haar zijkanten als booze monsters, die over den rand wilden grijpen en haar doen zinken. Warrelende draaikolken rukten boosaardig aan de pagaaien terwijl het kleine vaartuig vooruitsprong als een woest stormend paardje tusschen de zwarte, onheilspellende rotsen, die er op lagen te wachten om de lichte cano te splijten en aan stukken te scheuren.

En boven het donderend geraas van het neerstortende water uit kwam het doffere, diepere en vreeselijk angstaanjagende geluid van den naderenden brand. Rook stroomde over de rivier

Rook golfde over de rivier terwijl de cano de stroomversnelling afschoot.

in dichte, warrelende wolken, en daardoorheen spoedde zich de cano, met haar kleine driekoppige bemanning. De slapende passagier in de mand werd wakker en, opgewonden door al het lawaai en bewust, dat er iets ongewoons gebeurde, wilde hij er zijn aandeel in hebben en voegde zijn ijle stemmetje bij het gebulder, ofschoon het nauwelijks hoorbaar was; hij schommelde en schudde zoo hevig in zijn huisje, dat de kinderen even op moesten houden om er iets zwaars op te leggen, zoodat het met den goeden kant bovenbleef.

Shapian spande zich in met al zijn jonge kracht en vocht met zijn pagaai tegen het machtige geweld van den snellen stroom; handig wendde hij de cano naar beide kanten, zwaaiend en glippend van het eene gedeelte kalm water naar het volgende. Hij hield de cano in op de rustiger plaatsen, waar hij ging staan om beter te kunnen zien wat voor hem lag - en dan gingen ze weer het witte water in. In den tusschentijd trok en duwde en zocht Sajo met haar pagaai met alle macht, terwijl Shapian boven het gedonder en geraas uit tegen haar schreeuwde: ‘Gyuk-anik, naar rechts,’ of ‘Mashk-anik, naar links,’ of ‘Weebetch, gauw,’ en soms ‘pae-ketch, rustig hier.’ Vlagen water vlogen tegen de kanten van de cano, terwijl ze zich verhief en sprong en schokte en soms kwam het in

de boot, zoodat Sajo, die voorin zat, al gauw drijfnat was. Behalve dat door den rook het veilige kanaal zoo moeilijk te vinden was, waren ze niet in werkelijk gevaar; want Shapian, zooals al zijn rasgenooten, of ze jong of oud zijn, wist heel behendig met een cano om te gaan en was op zijn leeftijd al goed op de hoogte van de bewegingen van het water; dikwijls was hij met zijn vader deze zelfde stroomversnelling afgeschoten. Sajo, die hem volkomen vertrouwde, lachte en gilde van opwinding, want dit was net een vertooning voor haar, en ze stootte kleine, korte kreten uit zooals ze haar vader en andere Indianen had hooren doen, met luidere schreeuwen en gillen als ze door een gevaarlijk gedeelte voeren - ofschoon zij tot nog toe altijd veilig aan den kant was gebleven om toe te kijken. Maar Shapian, die wist hoe ernstig de zaken eigenlijk stonden, maakte geen geluid behalve zijn luide bevelen als kapitein van hun kleine schip en toen hij even zijn blik kon afwenden van de beroering van het wild kokende water om hen heen, keek hij angstig naar den kant, vanwaar de brand kwam. En die kwam steeds nader - met de snelheid van een trein leek het wel - hij stortte van de heuvels af naar hen toe als een purperen zee, met groote slierten van vlammen, die hoog boven het brandende bosch uitvlogen. Eens keek hij om en

merkte, dat de brand zich over het nauwe meertje achter hen had voortgeplant; nu was er nog maar één weg mogelijk - voorwaarts, ofschoon hij daarvan geen woord zei tegen Sajo. De lucht, die dik was geweest met zware wolken en banken van rook, werd nu steeds donkerder; het licht nam af tot het bijna leek of de schemering was gevallen, zoo vroeg op den dag, en ze konden bijna niets meer om zich heen zien; alles scheen onwezenlijk, ze bewogen als menschen in een droom.

Wanhopig werkte Shapian de cano vooruit, want hij wist wel, dat als ze op deze plaats overvallen werden, ze levend zouden verbranden of verstikken. Nu was het draagspoor niet erg ver meer, en daar achter lag het meer, waar ze heen moesten - en snel!

Ze schoten van het einde van de stroomversnelling in een diepe, stille poel en hier merkten ze, dat ze omgeven waren door vreemde, zich voortbewegende gedaanten, vaag zichtbaar door de rookwolken. Want aan alle kanten gingen allerlei dieren voorbij, voortjachtend langs den oever, of zwemmend door het poeltje, of luidruchtig spattend door het ondiepe water, alleen, met twee tegelijk of in kleine groepjes, allen in de richting van het groote meer, hetzelfde, waar onze reizigers heen wilden; ieder voor zich op weg naar de veiligheid, die ze daar wisten.

Dieren die zelden te water gingen, zwommen in de poel - eekhoorntjes, konijnen, marmotten en zelfs stekelvarkens. Herten sprongen door of over het struikgewas, hun witte staarten omhoog, hun oogen groot van ontzetting. Een beer dreunde voorbij in een snelle, logge galop, en een paar wolven snelden licht en sierlijk naast een hert - hun natuurlijke prooi; maar ze keken er niet eens naar. Want er bestonden nu geen vijanden, niemand was hongerig, of woest, of bang voor den ander. En alle boschbewoners, tweevoeters en viervoeters, zij die vleugels hadden en zij die zwommen, vogels, kruipende dieren en alle andere, waarvan sommige in andere tijden elkaar niet eens durfden ontmoeten, vluchtten nu met elkaar voor dien meest genadeloozen van al hun vijanden, voor de kleinste als voor de grootste onder hen even doodelijk gevaarlijk: De Roode Vijand van de Wildernis, een boschbrand.

Vlak voor de cano, diep in het water, stond een reusachtige elandstier, de grootste van alle boschbewoners. Zijn haar was op zijn rug geschroeid en een van zijn halfvolgroeide horens verdwenen[1)]; hij hijgde zwaar, terwijl hij de lucht met diepe teugen inademde; waarschijnlijk was hij maar net ontkomen, had misschien vele

1) In den tijd dat dit gebeurde, gedurende Juli, is het gewei van een eland nog maar gedeeltelijk ontwikkeld.

mijlen hard geloopen met het vuur vlak achter zich en was alleen maar ontsnapt dank zij zijn enorme kracht en snelheid. Shapian had hem met zijn pagaai kunnen aanraken als hij dat gewild had, maar het reusachtige beest lette niet op hem; weer op adem gekomen sprong hij aan land en voegde zich bij de andere dieren van alle soorten en grootten, die nu, allen broeders in deze groote ramp, zich voorthaastten naar het veilige meer.

En tusschen hen, midden in dien wilden en zonderlingen optocht, waren onze twee kleine Indianen en hun geliefde beverjong.

Sajo, die nu inzag wat dit allemaal beteekende, werd van schrik bevangen en Shapian wanhoopte zelf bijna; maar hij wist, dat hun aller leven van hem afhing, dus hij hield moed en kalmeerde haar zoo goed hij kon en ze pagaaide dapper verder. Maar het woud, dat altijd hun tehuis was geweest en altijd zoo vriendelijk had geleken, was opeens een plaats van verschrikking geworden. Dat zou het ook zijn voor iederen volwassene; en toch, deze twee kinderen, waarvan de een elf en de andere veertien jaar oud was, vergeet dat niet, hielden hun hoofd koel en vochten als goede soldaten voor hun leven en voor dat van Chilawee. En die kleine Chilawee was geen erg groote hulp, zooals je wel kunt begrijpen; integendeel, het leek

of hij heel veel moeite en last zou veroorzaken. Zooals alle dieren merkte hij het dadelijk, toen er werkelijk gevaar was, en buiten zich zelf van angst door het geluid en den reuk der andere dieren overal om hem heen, schreeuwde hij zoo hard hij kon en bonsde en scheurde aan het deksel van zijn gevangenis, zooals het hem nu wel leek. Als ze hem niet op de een of andere manier konden kalmeeren, zou hij er weldra uit zijn; en eenmaal in het water, zou hij nooit worden teruggevonden in al deze haast en verwarring.

Eenige minuten gingen voorbij en toen waren ze bij het draagspoor. Het spoor was bijna verborgen door den rook die hen haast verblindde, en langs de hellingen van de dichtbijgelegen heuvels kwam het geraas van het vuur. De duisternis, die ingevallen was terwijl de rook over het woud stroomde, werd nu weer lichter door een vreeselijken rooden gloed en de hitte was duidelijk voelbaar. Snel wierpen ze hun pakken aan land. Chilawee was nu in zoo'n toestand, dat hij alleen nog maar afzonderlijk gedragen kon worden. Daar het op deze plaats voor het oogenblik veilig was en ze niet wisten hoe de zaken stonden aan den anderen kant, besloten ze dadelijk hem hier te laten, en het was het werk van een oogenblik om de cano om te keeren boven op de mand om het deksel er op te

houden, (net als alle bevers als ze erg bang zijn, vergat Chilawee zijn tanden te gebruiken) en ieder met hun lading, begonnen de kinderen op een sukkeldrafje door het bosch te loopen.[1)] Terwijl ze voortsnelden kronkelden en golfden er aan alle kanten dikke wolken zwarte en gele rook om hen heen, die vreemde vormen aannamen en hen met bleeke, wuivende handen schenen terug te houden en achter die warrelende rookwolken doemden de boomen langs het pad op, onduidelijk, als lange, donkere, stille geesten; terwijl hier en daar roode vuuroogen hen tegengloeiden door de nevelen.

Maar ze gingen door op hun gestadige drafje. Uit de verte voelden zij een briesje van den kant van het meer en aan het einde van het draagspoor was het helder. Na een paar teugen frissche lucht ingeademd te hebben, lieten ze hun lading aan den waterkant liggen en renden terug om Chilawee en de cano te halen - ik zeg ‘renden’, maar het was dikwijls niet meer dan voortsukkelen zooals ze hijgend en bijna verblind het pad afwankelden, de helft van den tijd met de oogen dicht om de pijn iets te verlichten en den stekenden, brandenden rook er uit te houden. Ze tastten hun weg verder, ver-

1) Dit is geen ongebruikelijke gang voor Indianen als ze lading dragen; het loopen op vlakken grond valt dan gemakkelijker.

vuld van een vrees, zooals ze nooit tevoren hadden gekend. Tegen den tijd, dat ze terug waren bij de cano, vielen vonken en brandende stukken hout overal in 't rond en de booze gloed was nu toegenomen, zoodat alles, boomen, rook en water, rood zag. En nu, vlakbij, hoorden ze een verschrikkelijk laag, steeds aanzwellend geluid.

De brand had hen bijna bereikt.

En op hetzelfde moment was Chilawee bezig, vastbesloten om zijn eigen leventje zoo goed mogelijk te redden, de dunne berkenbasten wanden van zijn mand door te knagen; in minder dan geen tijd zou hij er door heen zijn. Als het nog maar vijf minuten zou houden!

In een oogwenk rukte Shapian den hoofddoek van zijn zusjes hoofd, en na die vlug in het water gedompeld te hebben, wond hij hem om haar hoofd heen, zoodat alleen haar oogen en neus te zien waren. Toen sprenkelde hij water over haar kleeren en zei:

‘Wacht niet. Ik kom dadelijk. Ga nu!!’

En met Chilawee's mand met beide armen stijf tegen zich aangedrukt, verdween Sajo in die vreeselijke, gloeiende tunnel van het draagspoor.

Hoofdstuk X.
De leege mand.

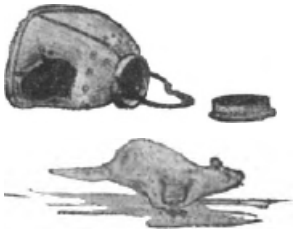

Nadat hij zijn zusje had zien verdwijnen, was Shapian misschien wel een volle minuut bezig met het natmaken van zijn eigen kleeren en het gespen van de pagaaien in de draagriemen. Wat verlangde hij nu naar zijn vader's leidende hand! Met de weinige ervaring die hij had, deed hij alles zoo goed hij kon om het leven van hun drieën te redden (want hij beschouwde den kleinen bever ook als een mensch, een kleine broeder, die met hen gered moest worden), en hij hoopte, dat hij den goeden weg had gekozen. En nu was Sajo alleen daar voor hem uit; hij moest zich haasten!

Hij tilde de cano omhoog en over zijn hoofd heen, zoodat er tusschen de pagaaien een soort juk gevormd werd en begaf zich snel op weg. Maar in die enkele minuten, dat hij bezig was

geweest, had het vuur hem ingehaald, en terwijl hij rende - zoo snel als mogelijk was voor een veertienjarigen jongen met een twaalf voet lange cano op zijn schouders - zag hij, niet ver van zich af, een aaneengesloten, knetterenden vlammenmuur. Boomen vielen er krakend midden in, of barstten met luide knallen als geweervuur. Voort stormde hij, door wat nu een grot van purperen rook was geworden, half verstikt, met stekende oogen, zijn hoofd kloppend van de hitte. Maar hij klemde zijn tanden op elkaar en hield vol, terwijl vlak naast hem het laaiende woud knetterde en raasde en bulderde. Heele toppen raakten plotseling in brand, met een afschuwelijk knarsend, scheurend geluid en vlammen sprongen van boom tot boom als vurige banieren, steeds dichter bij het spoor.

Onder de cano bleef wat frissche lucht, wat hem een beetje hielp, maar de hitte was haast niet uit te houden. Op een gegeven moment kwam luid krakend een brandende spar naar beneden, zoo dicht bij het draagspoor, dat de vlammende top dwars over het spoor viel vlak voor hem in één warreling van vonken en lekkende vlammentongen, en hij moest kostbare oogenblikken wachten tot de eerste woede van het brandende hout was bedaard; toen, met de cano nog op zijn schouders, sprong hij over den gloeienden stam. De heete lucht woei langs zijn

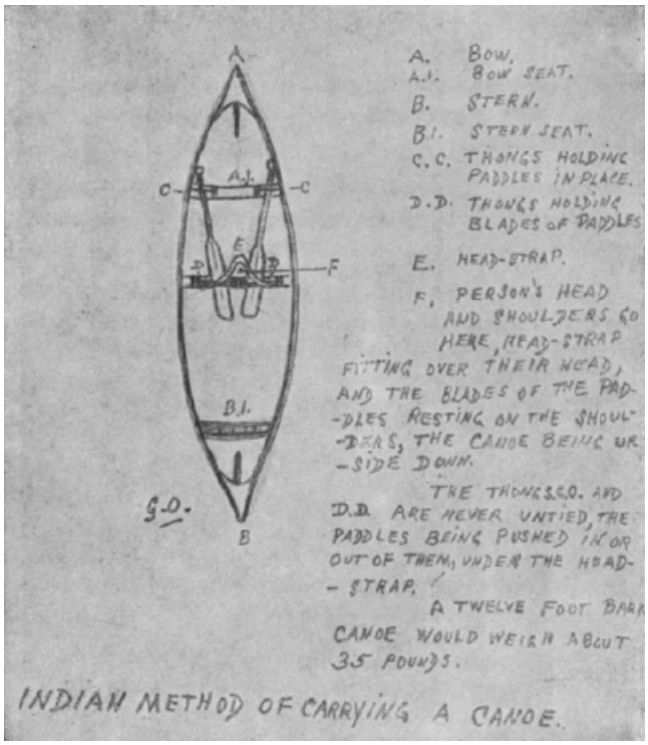
A
A.
B.
B1.
C
C
A1.
E
F
B1.
G.D.
B
A. BOW.
A.1. BOW SEAT.
B. STERN.
B1. STERN SEAT.
C.C. THONGS HOLDING PADDLES IN PLACE.
D.D. THONGS HOLDING BLADES OF PADDLES
E. HEAD-STRAP.
F. PERSON'S HEAD AND SHOULDERS GO HERE, HEAD-STRAP FITTING OVER THEIR HEAD, AND THE BLADES OF THE PADDLES RESTING ON THE SHOULDERS, THE CANOE BEING UP-SIDE DOWN.
THE THONGS C.C. AND D.D. ARE NEVER UNTIED, THE PADDLES BEING PUSHED IN OR OUT OF THEM, UNDER THE HEAD-STRAP.
A TWELVE FOOT BARK CANOE WOULD WEIGH ABOUT 35 POUNDS.
INDIAN METHOD OF CARRYING A CANOE.

INDIAANSCHE MANIER OM EEN CANO TE DRAGEN.
A. Boeg. - A1. Zitplaats in den boeg. - B. Voorsteven. - B1. Zitplaats in den voorsteven. - C,C. Riemen, die de pagaaien op hun plaats houden. - D,D. Riemen, die de bladen der pagaaien vasthouden. - E. Riem voor het hoofd. - F. Het hoofd en de schouders van den drager gaan hiertusschen, zoodat de hoofdriem over zijn hoofd past en de bladen der pagaaien op de schouders rusten, terwijl de cano ondersteboven is. De riemen C,C en D,D worden nooit losgegespt, daar de pagaaien er in- en uitgetrokken worden, onder den hoofdriem. - Een twaalf voet lange cano van boomschors weegt ongeveer vijf kg.

lichaam en verstikte hem bijna; hij struikelde en viel op zijn knieën neer. Hij stond weer op en redde de cano voordat het vuur haar had kunnen beschadigen. Maar de dapper wuivende vossestaart was in brand geraakt en in een oogwenk totaal verschroeid. Maar hij ging door.

Op de omgekeerde cano vielen groote flarden brandende boomschors en roodgloeiende asch, die daar bleven smeulen. Als iemand hem zoo had zien loopen zou hij gedacht hebben, dat de cano al in brand stond, en dat was inderdaad ook bijna het geval. En nu zou hij dichtbij zijn zusje moeten zijn; zij zou langzamer loopen dan hij, want het mandje was een onhandig ding om mee te loopen, terwijl een cano van boomschors, hoewel veel en veel zwaarder, een vaste, goedgebalanceerde lading was, zelfs voor een jongen. En hij werd opeens doodsbang dat Chilawee zijn mand zou hebben opengeknaagd en onderweg ontsnapt was. Maar vóór hem trok de rook op en hij voelde den wind van het meer. En toen, misselijk en duizelig, met een mist voor zijn oogen van de tranen, die langs zijn gezicht stroomden, struikelde hij weer en viel dezen keer met cano en al over iets zachts, dat op het pad lag - daar, met haar gezicht naar den grond, lag Sajo! En stevig in een van haar handen geklemd was de mand - leeg. Chila-

wee had eindelijk zijn weg door den wand geknaagd en was verdwenen!

Bijna zonder te weten wat hij deed, kroop Shapian onder de cano uit, lichtte Sajo op en krabbelde op de een of andere manier op. En toen, onder gesmoorde snikken, met knikkende knieën en een luid gesuis in zijn ooren, strompelde hij, met haar in zijn armen, naar den oever van het meer.

Hier legde hij haar neer en gooide water over haar gezicht, wreef haar handen en riep uit: ‘Sajo, Sajo, spreek tegen me, zeg wat!!’ En ze opende haar oogen en zei zwakjes ‘Chilawee.’ En hij durfde haar niet te vertellen, dat er geen Chilawee meer was, alleen een leege mand.

En nu kwam de rook zelfs hier over hen heen; het heele draagspoor stond in brand; en na snel Sajo's doek natgemaakt en over haar gezicht geworpen te hebben, ging Shapian terug naar de cano. Gelukkig lag die niet ver weg, en daar hij niet meer in staat was haar op te tillen, greep hij haar bij 't eene eind en sleepte haar naar het water, den achtersteven vooruit en den boeg aan het eind om sneller te kunnen laden. Snel wierp hij de pakken er in en tilde Sajo in den boeg, terwijl zij het mandje vastklemde en zachtjes: ‘Chilawee, Chilawee, Chilawee’ riep en kreunde en steeds maar herhaalde ‘Chilawee’.

Dit duurde allemaal slechts korten tijd en

Een brandende boom stortte over het spoor vlak voor hen.

terwijl hij voorzichtig over de lading naar den anderen kant liep, begon hij de cano achteruit te duwen zoo vlug hij kon. En er brak een groote snik in zijn keel als hij aan hun kleine ruige vriendje dacht, die nu niet meer geholpen kon worden en ver achter was. Toch was het best mogelijk, dacht hij, dat het kleine dier, met zijn gave om gemakkelijk water te vinden, het meer bereikt had; al was hij verdwenen, hij kon toch nog wel in leven zijn. Toen klonk achter hem, van ver op het meer, het geluid van een harden slag, en spatten van water, en daar was me de verloren Chilawee, gezond en wel, zeker! en maakte door middel van zijn staart duidelijk, wat hij dacht van dezen Rooden Vijand, dien hij nog op het nippertje ontsnapt was. En Shapian schreeuwde met luide stem: ‘Sajo! Sajo! Chilawee is veilig, Chilawee is op het meer - kijk maar!’

En toen barstte Sajo, die daar in den boeg van de cano lag, in tranen uit en snikte alsof haar hartje zou breken. Ze had niet willen huilen, toen ze geloofde, dat haar vriendje dood was, maar nu ze hem veilig wist, mocht ze huilen zooveel ze wilde - van vreugde!

Chilawee was een heel eind het meer in en buiten gevaar, maar een cano komt niet erg snel op gang wanneer je achteruit vaart en ze waren nog in ondiep water, te dicht bij den wal om

veilig te zijn. Aan den rand van het woud, over het water hangend, stond een geweldige holle pijnboom, die al dien tijd al brandde. Shapian was nog aan het zwoegen om de cano ver genoeg achteruit te krijgen om te kunnen draaien (en dit duurde allemaal niet half zoo lang als dat ik het vertel), toen de bast van den boom, uitgedroogd door de enorme hitte, wijd openbarstte en de voorthaastende vuurtong dit kanaal invloog, alsof het een kachelpijp was, naar den top. De groote waaiervormige kruin van den reusachtigen boom, die menige honderden jaren trotsch over de wildernis had uitgezien, barstte uit in een vlammenzee, die hoog oplaaide, even hoog als de boom zelf. En toen bezweek de uitgebrande voet, niet bestand tegen de kracht van de verschroeiende vlammen; de machtige stam begon te wankelen, zijwaarts naar het meer; zwaaide een beetje en viel toen langzaam neer, recht op de cano aan. Eerst langzaam, toen vlugger en vlugger helde de honderd voet lange reus over en de vreeselijke vlammenzee stortte naar beneden. Voor het eerst door een ware paniek bevangen, stopte Shapian de cano met een wanhopige krachtsinspanning en voer haar met een schok tegen den oever, terwijl vlak achter hem de brandende boom in het meer smakte met een oorverdoovenden slag en een gesis en een gekraak dat een mijl in den omtrek te hooren was,

toen het vuur met het water in aanraking kwam. Rook en damp wolkten omhoog en verstikten alles en de vlammen werden gedoofd, zoodat Shapian niets kon zien. De golven, ontstaan door dezen geweldigen smak, bewogen de cano heftig en Sajo, buiten zichzelf van angst en schrik, sprong op in de gevaarlijk slingerende cano en gilde en gilde. Shapian sprong over den kant en snelde door het water op haar toe, hield haar in zijn armen, troostte haar, en zei, dat zij niets meer te vreezen hadden.

En verderop op het meer sloeg meneer Chilawee uitdagend met zijn staartje op het water, misschien was het bedoeld om het geluid van den vallenden boom na te doen - en als dat zoo was, kan ik je wel zeggen, dat het er niet veel van had.

Binnen enkele oogenblikken was de cano weer op weg, ditmaal zonder ongelukken en de kleine bever, die geweldig blij scheen dat hij was teruggevonden, kwam heel vroolijk aanzwemmen en werd bij dat brutale staartje van hem aan boord getild, waar hij over de lading rond-klauterde, aan de kinderen snuffelde en teekenen van de grootste pret en opwinding vertoonde. Hij scheen geen enkel haartje verloren te hebben, zeker omdat hij met zijn korte pootjes zóó laag over den grond liep, dat alles over hem heen ging. En nu vierde hij feest en het

was een gelukkig weerzien daar op het meer.

Al voor ze veel verder waren, begon Sajo zich wat beter te voelen en weldra was ze al weer zoo ver, dat ze overeind ging zitten. Shapian wou haar niet laten pagaaien en liet haar tegenover hem zitten, terwijl ze haar verhaal vertelde; hoe ze, verstikt door den heeten, brandenden rook en zonder te kunnen zien, Chilawee niet had kunnen pakken, toen hij uit de mand viel; hoe ze heelemaal in de war was geraakt en gevallen was, waar, wist ze niet, maar ze had niet meer op kunnen staan. En dat was alles wat ze wist, tot ze nrierkte, dat Shapian water over haar gezicht goot. Ze herinnerde zich niet, dat ze Chilawee had geroepen, ofschoon ze wist, dat hij weg was geloopen en hem als in een droom in de rookwolken had zien verdwijnen. En toen ze haar verhaal besloot keek ze opeens scherp naar het gezicht van haar broer, en begon toen te lachen! En hoe meer ze keek, hoe harder ze lachte, en Shapian schrok een beetje en vroeg zich af, of de gevaren, die ze had doorgemaakt, haar zenuwen wat hadden geschokt, totdat ze uitriep:

‘Shapian!, je gezicht, je moest het kunnen zien! - je hebt geen wenkbrauwen!’ En toen hield ze opeens op met lachen, voelde naar haar eigen wenkbrauwen en vroeg angstig: ‘Hoe zijn de mijne, zijn ze in orde?’ en keek over den

rand van de cano in het water om de weerspiegeling van haar gezicht te zien. Maar de cano bewoog en deed het water rimpelen en ze kon natuurlijk niets zien, zoodat ze erg verschrikt uitriep:

‘Oh, houd de cano even stil, dat ik kan kijken - zeg toch of mijn wenkbrauwen er nog zijn?’

Ze maakte er zich erg druk over en Shapian lachte haar op zijn beurt uit en wou het niet zeggen; tot hij eindelijk zei, dat ze er waren, ja, allebei. En dat was ook zoo, daar haar gezicht gedurende de helft van den tijd bedekt was geweest. Maar 't was echt iets voor een meisje, zei Shapian bij zichzelf, om zich op te winden over zoo'n kleinigheid als wenkbrauwen, als ze allemaal net bijna hun leven hadden verloren. En heusch, het had weinig gescheeld, of er was aan dit verhaal geen gelukkig einde geweest, dat kan ik je wel vertellen.

De cano had het meest geleden, en lekte nogal erg, maar overigens ging alles alweer uitstekend. Maar achter hen stortte de brand zich over het draagspoor en steeds verder, als een veroverend leger, alles op zijn weg als zwarte, rookende puinhoopen achterlatend. Nu, zij waren weer in veiligheid, en waren ondanks twee pijnlijke hoofden en twee paar stekende oogen in de beste stemming. Shapian voelde zich vooral vol nieuwen moed nu hij den brand ontkomen was, om-

dat, zooals Sajo zei, er eigenlijk *niets* erger was om doorheen te komen dan een boschbrand, en ze waren er *dwars* doorheengekomen (zooals ze zich verbeeldde), dus niets op de wereld kon hen nu *ooit* meer van Chikanee afhouden. En wat Chilawee betreft, hij scheen het het best van allemaal te boven te zijn gekomen, en dacht klaarblijkelijk niet langer aan die geschiedenis. Hij strekte zich op den bodem van de cano uit, met zijn kop gemakkelijk tegen Sajo's knie aan en viel dadelijk in slaap.

Dien middag gingen ze vroeg kampeeren op een goede, veilige plaats op een eiland ver in het meer, en hier bekeken ze de schade. Shapian kon zijn wenkbrauwen niet erg goed repareeren, die zouden later vanzelf wel weer aangroeien, maar hij had zijn handen vol aan de cano. De vroolijke en fiere staart was nog maar een zwart, verschrompeld stukje huid en het eens zoo speurende en waakzame oog was bijna verdwenen, daar de verf grootendeels was gebladderd en gebarsten of er af geschilferd. De harde smak, die de boeg tegen den oever had gekregen, toen ze den vallenden boom waren ontweken, had een flink stuk schors afgescheurd; het sparrenhars aan de naden was gesmolten en de brandende sintels, die er op waren gevallen, hadden lang genoeg gesmeuld om heel wat dunne plekjes aan de zijkanten en bodem te verschroeien.

Ook waren er door vliegende vonken eenige gaten gebrand in hun tent en dekens. Maar, alles in aanmerking genomen, was het verlies maar klein en ze hadden het veel en veel erger kunnen treffen. Het deksel van Chilawee's mand was verdwenen en er was een flink gat in den zijkant (Chilawee's aandeel in het gevecht!) Maar er stonden heel wat berken in het rond en Shapian sneed reepen van hun schors af, naaide een stuk over het gat en maakte een nieuw deksel, dat bijna net zoo goed paste als het oude. Daarna knapte hij de cano op met wat stukken schors en wat nieuw hars. Het oog en de staart zouden tot later moeten wachten. Sajo was in den tusschentijd bezig met naald en draad (die geen Indiaansche vrouw of meisje op een lange reis ooit thuis zal laten) en had weldra de tent en de dekens weer bruikbaar gemaakt. En tegen den tijd, dat de duisternis inviel, was alles klaar om den volgenden morgen opnieuw te beginnen.

En dien avond, terwijl ze naast elkaar zaten en naar het vasteland keken, dachten ze eraan hoe weinig het had gescheeld, of ze hadden hun vader nooit meer gezien, en ze verlangden erg naar hem. En zelfs op dien afstand konden ze het zwakke geloei van den brand hooren, terwijl de hemel vele mijlen ver rood gekleurd was, verlicht door den mooien, maar vreeselijken gloed van dat grootste van alle gevaren der

wildernis, waartegen allen machteloos zijn. Toch wordt het zoo gemakkelijk veroorzaakt, want groote wouden en duizenden dieren en dikwijls heele steden vol menschen zijn soms verwoest door een enkele lucifer in de handen van een achteloos mensch.

En later, terwijl Shapian op zijn bed van takken en bladeren lag en keek naar het langzame verflauwen van den rooden gloed op den linnen wand van de tent, naarmate de brand wegstierf temidden der moerassen en kale rotsen waar hij eindelijk beland was, kwam hij tot de erg prettige conclusie, dat, al was hij dan nu nog niet heelemaal een man, het toch niet lang meer kon duren als hij zoo doorging, voor hij volwassen was.

En terwijl hij naar Sajo keek, die daar lag met Chilawee in haar armen genesteld, vast in slaap, slaakte hij een diepen zucht, deed zijn oogen dicht en was spoedig, evenals zij, in het Land der Droomen.

Hoofdstuk XI.
Witte Broeder der Indianen.

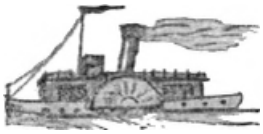

Na nog twee dagen reizen kwamen ze bij de Konijnenplaats. De volledige naam hiervan was Wapoose-ka-neemeech, of in het Hollandsch de Plaats der Dansende Konijnen. Het was zoo genoemd, omdat het hier gedurende eenige jaren krioelde van de konijnen, en deze dieren hebben een gewoonte om snel met hun achterpooten op den grond te bonzen. En als ze dit bij maneschijn doen, lijkt het net of ze aan het dansen zijn. Maar ik vind, dat wij het maar Konijnenplaats moeten noemen, evenals de blanken.

De kinderen kampeerden in een kleinen in-

ham er dicht bij, waar Chilawee veilig kon zwemmen, daar het eigenlijke Indiaansche kampeerterrein, hoewel op dit moment onbewoond, nu wemelde van hongerige sledehonden, die hun voedsel zoo goed mogelijk moesten vinden in den zomer. Ze zouden ieder dier dooden, dat maar klein genoeg was, en alles opeten, dat niet van hout of ijzer was; zelfs heel jonge kinderen moesten uit hun buurt blijven. Nadat de tent was opgeslagen en een flinke dikke, veerende matras van takken en bladeren was neergelegd en nadat Shapian hout verzameld en alles goed op zijn plaats geborgen had, nam hij de cano op en ging op weg naar het dépôt.

Hier vond hij den handelaar, denzelfde, die bij hen was geweest op dien noodlottigen dag, vroeger in den zomer. Hij was pas kort in het land en kon maar een klein beetje Indiaansch praten, en Shapian's Engelsch was niet al te goed. Dus nam de handelaar hem mee naar zijn kleine privé-kantoor achter het pakhuis, waar ze niet gestoord konden worden en hier speelden ze het zoo'n beetje klaar om elkaar te verstaan. Shapian, die recht als een kaars voor hem stond, zette de zaak zoo goed hij kon uiteen. Hij vertelde hoe alles verkeerd had lijken te gaan nadat Chikanee verkocht was, hoe neerslachtig zijn zusje den heelen tijd was geweest, hoe eenzaam Chilawee en hoe ongelukkig ze allemaal waren.

En de handelaar, die daar achter het bureau zat en er meer uitzag als een rechter, dan als een handelaar, luisterde heel aandachtig naar alles wat Shapian zei. En toen hij geëindigd had zei de blanke:

‘Dus - Chila - wat?’

‘Chilawee,’ verbeterde Shapian.

‘Oh ja,’ vervolgde de handelaar, erg streng kijkend. ‘Dus Chikalee is eenzaam, hè? En je zusje ook; en je wilt Chik - hoe heet hij ook alweer, Chinawee? - terug, hè?’

‘Ja,’ antwoordde Shapian geduldig, ‘wil Chikanee terug.’

De handelaar schraapte nogal ruw zijn keel en snoof een beetje verachtelijk. Wat een onzin! dacht hij, zoo veel drukte om een klein, jankend beest, niet grooter dan een jonge hond. Maar Shapian hield vol op een lagen, gelijkmatigen toon, zijn woorden langzaam en zorgvuldig kiezend in de taal van den handelaar, die hij zoo slecht kende:

‘Ik wil werken, ik. Ik wil hout maken (hij bedoelde “hout hakken”) voor je winter. Ik werken heelen zomer voor jou; ook verkoopen jou mijn geweer. Dus handelen ik nu, de hout en geweer voor Chikanee. Dat zijn mijn woorden, ik.’ Maar het waren woorden, die aan het eind een beetje haperden, want zijn geweer was hem heel dierbaar.

‘Ik wil je geweer niet,’ zei de handelaar scherp. ‘Je kocht het hier aan dit dépôt, en we willen het zeker niet terughebben. Dit is geen pandjeshuis!’ En zijn harde blauwe oogen zagen er heel erg woest uit. De arme Shapian, die niet eens wist wat een pandjeshuis was, keek naar zijn mocassins om het trillen van zijn lippen te verbergen, richtte toen trotsch zijn hoofd weer op en zei met zijn lage stem:

‘Dan werken ik heden winter ook, ik: een heel jaar werken ik voor jou. Een jaar voor Chikanee.’

Onzin! dacht de handelaar, was die jongen krankzinnig? Het was duidelijk, dat hij heel weinig van Indianen afwist. Plotseling vroeg hij:

‘Hebben jullie den brand gezien?’

‘Ja,’ antwoordde Shapian. ‘Ik, Sajo, Chilawee, komen door brand, draagspoor in brand. Bijna dood, wij.’

De blanke staarde hem verbaasd aan - door den brand! ‘Belachelijk!’ was hij op het punt te zeggen, en hij wilde weer ruw gaan spreken; maar hij veranderde van gedachten en schraapte alleen nog eens barsch zijn keel. Want zelfs hij moest wel inzien, hoe ernstig dat kereltje het meende. En toen hij dit begreep, speet het hem werkelijk, want hij wist, dat hij niets voor hem kon doen. Chikanee was weer verkocht, ditmaal

‘Ik wil je geweer niet’, zei de handelaar scherp.

aan een paar stadsmenschen, die een park hadden, waar wilde beesten in kooien werden gehouden (Chikanee een wild beest!) en een levende bever was een zeldzaam en waardevol dier. Hij legde dit allemaal aan Shapian uit, nog altijd kortaangebonden (gebiedend, zooals hijzelf vond) omdat hij pas kort bij het dépôt was en dacht, dat dit de juiste manier was om Indianen toe te spreken. Overigens, niettegenstaande zijn roode, booze gezicht en harde blauwe oogen, was hij niet heelemaal de boeman, dien hij van zichzelf maakte en op het eind voelde hij zich niet zoo erg op zijn gemak. En hij sprak zoo vriendelijk als hij maar kon, toen hij Shapian vertelde, dat Chikanee (dezen keer Chikaroo!) nu al een maand weg was, en voor vijftig dollar verkocht was.

Vijftig dollar! De moed zonk Shapian in de schoenen, vijftig dollar, hij had nog nooit zoo'n groote som geld gezien. Handelaars betaalden haast nooit met geld: ze gaven slechts goederen in ruil voor pelzen, omdat de Indianen het geld alleen maar konden uitgeven in hetzelfde dépôt, waarvan ze het eerst kregen, dus het was haast niet de moeite waard om het te doen circuleeren. Vijftig dollar - zijn aanbod om te werken en zijn kostbare geweer, beide geweigerd! En hij had niets anders te geven. Maar het lag niet in zijn aard om iets gauw op te geven; hij ging terug

naar het kamp en zei tegen Sajo, dat hij te weten was gekomen waar Chikanee was. En ze was erg blij met dit nieuws; want hij vertelde haar niet, hoe hardvochtig de handelaar was geweest en ook niet van de groote som geld, die ze nooit zouden kunnen bijeenkrijgen; dus Sajo dacht, dat er niets anders te doen was dan te wachten, tot Shapian wat hout had gehakt en hun spoorkaartje naar de stad en terug had verdiend. (Dat kon niet erg veel zijn, de menschen kwamen en gingen haast iederen dag!) en nog een klein beetje geld, om Chikanee mee terug te koopen. En eigenlijk had ze gelijk: dat was alles wat er te doen was. Maar ze wist niet, hoe hopeloos het allemaal was.

Dus Shapian droeg zijn last van ellende alleen, en pijnigde zijn jonge hersenen af met het denken aan een manier om vijftig dollar te verdienen; wat betreft het treinkaartje, hij had niet eens durven vragen hoeveel het kostte. En soms ook vroeg hij zich af, wat zijn vader van dit alles zou zeggen, ofschoon hij bijna zeker was, dat alles wat hij deed om Sajo gelukkig te maken, hem heel spoedig vergeven zou worden, zelfs als het niet heelemaal dat was, wat van hem verwacht werd. Den heelen nacht wierp hij zich om en om in zijn deken, terwijl hij steeds maar plannen maakte. Als ze alleen maar tot de stad konden komen! Hij had gehoord, dat

sommigen van die blanken vriendelijk waren, vooral de stadsmenschen, heel anders dan de handelaars. Als hij daar maar kon komen en aan de menschen, die Chikanee gekocht hadden, kon vertellen, hoe het allemaal in elkaar zat en hoe bedroefd ze allemaal waren, zouden ze misschien Chikanee met Sajo naar huis laten gaan, terwijl hij achterbleef om voor hen te werken tot de vrijheid van den kleinen gevangene was betaald. Anders was hij zeker, dat alle kosten samen wel honderd dollar zouden zijn. Arme Shapian! Hij kon zich geen grooter bedrag voorstellen dan honderd dollar. Hij had hooren spreken van een Indiaan, die zoo rijk was, dat hij honderd dollar echt geld had verdiend: deze man was een gids door de wouden geweest voor een troep Amerikanen. Deze Gitchie Mokoman - Groote Messen, zooals de Indianen de Amerikanen noemden - waren niet zoo moeilijk om voor te werken; ze verwachtten van hun gidsen, dat ze vrienden, geen bedienden waren, zeiden de mannen van het dorp, en ze betaalden heel hooge loonen en gaven dikwijls na den tocht hun tenten, dekens of geweren weg, zelfs heele kampeeruitrustingen. En bij die gedachte kwam er het volgende idee bij hem op.

Om de twee of drie dagen kwam er een groote stoomboot de rivier op naar Konijnenplaats. Deze boot werd nog met hout gestookt, had twee dek-

ken en geweldige raderen aan beide kanten. Dit onwaarschijnlijk-uitziende vaartuig maakte de reis heen en terug naar den trein. Maar er kon niemand aan boord komen zonder geld - altijd geld, dacht Shapian en vroeg zich af hoeveel de kapitein voor een tocht zou vragen; in ieder geval meer geld, dan hij had, want hij had heelemaal niets. Maar er kwamen nogal dikwijls Amerikanen mee met deze boot. Het was heel waarschijnlijk, dat sommigen hiervan een gids noodig hadden, dacht hij, en dit was werk dat hij goed kon doen.[1)] Van dit nieuwe plan vervuld, haastte hij zich dadelijk na het ontbijt naar het dépôt; maar vóór den middag, wanneer de stoomboot werd verwacht, was daar niemand behalve de handelaar. Kort na twaalf uur stoomde dit plompe gevaarte de rivier op en zwaaide met een wijde halve cirkel de haven in, onder een luid geplas van schepraderen, geschreeuw van bevelen, het luiden van bellen en alle pracht en praal, die verwacht werden van een eenige echte levende stoomboot in het heele land. Inderdaad kwam een menigte touristen met hun kampeerbenoodigdheden aan land en Shapian

1) De schoonheden der jacht, visscherij en natuur van Noord-Canada hebben naar de beter bereikbare oorden een groot aantal sportliefhebbers getrokken, voornamelijk Amerikanen, die de Indianen als gidsen of verkenners gebruiken. Sommige dorpen betrekken hun eenige inkomsten uit dien bron.

vond, dat iedereen wel genoeg had om minstens veertig menschen uit te rusten. Ze keken nieuwsgierig naar den Indiaanschen jongen met zijn mocassins van geitevel en lang gevlochten haar, den eersten echten Indiaan, dien sommigen van hen ooit hadden gezien, en ze fluisterden en maakten opmerkingen tegen elkaar; een paar richtten zwarte doozen op hem en knipten daarmee naar hem. Hij schaamde zich en was verlegen voor al die menschen, die zoo'n lawaai maakten, met hun vreemde kleeren en hun gezichten, die of erg rood of erg bleek waren. En opeens voelde hij zich heel klein en eenzaam en hij wist, dat hij nooit den moed zou hebben om hen als gids te dienen; hij keerde om en begon zoo snel hij kon weg te loopen, zonder dat het echt rennen was, tot hij een stem in het Indiaansch hoorde uitroepen:

'Wacht, mijn zoon, wacht: ik wil je wat zeggen.'

Hij had geen Indianen gezien, maar hij stond stil, en toen hij omkeek zag hij iemand op hem toekomen, die de Ojibway taal even goed sprak als hij zelf, hoewel het toch heelemaal geen Indiaan was, maar een lange en krachtige blanke, met lichtgeel haar en blauwe oogen - niet harde blauwe oogen zooals de handelaar had, maar lachende, vriendelijke blauwe oogen. Zijn witte hemd was aan den hals open en zijn

mouwen waren boven de ellebogen opgerold; zijn huid was door de zon gebruind, bijna even bruin als van een Indiaan. En hij droeg mocassins; ofschoon Shapian, ondanks zijn zenuwachtigheid, merkte dat hij er een beetje voorzichtig op liep, alsof hij er niet erg goed aan gewend was.[1)] De vreemdeling kwam dicht bij hem en legde zijn hand op Shapian's schouder, en, waarom wist hij niet, maar de jongen was niet meer verlegen of onhandig en lette niet meer op de luid pratende toeristen die toekeken, maar zag alleen het glimlachende bruine gezicht en hoorde slechts de woorden van dezen blonden man, die zijn taal zoo goed sprak en al de zachte klanken gebruikte, waaraan Shapian gewend was.

'Wees niet bang,' zei de geelharige man, (Shapian had hem bij zichzelf al Geel Haar genoemd). 'Dit zijn allen goede menschen, Gitchie Mokoman - Amerikanen. Ze houden veel van Indianen, en ze willen alleen een afbeelding van je hebben.' Toch trok hij Shapian opzij terwijl hij vervolgde: 'Maar laten we naar je kamp gaan om te spreken. Ik wil graag hooren over je avonturen in den brand en bovendien

1) Met het woord 'tenderfoot' (letterlijk: zachtvoet of gevoelige voet) worden nieuwelingen in de wildernis aangeduid, wier voeten nog niet genoeg gehard zijn om zonder pijn mocassins te kunnen dragen.

heb ik al langen tijd verlangd de kinderen van Groote Veer te ontmoeten.' Hij zei, dat hij Groote Veer erg goed kende, en hem Quill noemde, zooals hij bij de blanken bekend stond.

En Shapian wist dadelijk, dat dit een vriend was, hij voelde zich steeds meer tot dezen man aangetrokken, en, ofschoon hij hem maar zoo'n korten tijd kende, wist hij, dat hier eindelijk iemand was, dien hij kon vertrouwen. En dus leidde hij zijn nieuwen vriend door de bosschen naar het kamp; niet in de cano, daar hij altijd gehoord had, dat een blanke je in zoo'n kleine cano zou omgooien - ofschoon hij naderhand merkte, dat deze bruinverbrande jonge man erg goed met een cano kon omgaan.

Sajo had het middageten klaargemaakt, maar toen ze hen zag komen, holde ze weg en verstopte zich in de tent, want, behalve den handelaar, dien ze haatte, had ze nog nooit tevoren een blanke van zoo dichtbij gezien en Shapian merkte, dat het heel wat moeite kostte om haar er weer uit te lokken. Maar toen ze hoorde, dat de bezoeker goed Indiaansch sprak en hoe vroolijk hij lachte, gluurde ze naar buiten en keek recht in het vriendelijkste en vroolijkste paar oogen dat ze, behalve van haar vader, ooit had gezien en toen wist ze, dat ze betrapt was. Ze kwam dus naar buiten, ging bij het vuur zitten en deed of ze het bizonder druk had met de

potten en pannen. Maar toch verlangde ze heel erg om naar dezen vreeselijk aardigen vreemdeling te kijken en dus trok ze haar hoofddoek goed over haar gezicht en keek voorzichtig daaronder uit. En telkens weer betrapte hij haar hierbij en dan bloosde ze en boog haar hoofd snel omlaag, zoodat de doek haar gezicht weer verborg en toen maakte ze zich zoo druk bij het vuur, dat er tenslotte heusch wat eten klaar was. Zoo aten ze met zijn allen hun middagmaal. En Shapian voelde zelfs nog meer eerbied voor hem, toen hij zag, dat deze man even gemakkelijk op den grond kon gaan zitten als iedere Indiaan - iets dat hij tot nog toe nooit een blanke had zien doen, behalve de pelsjagers, die dikwijls dezelfde gewoonten hebben als de Indianen.

En de geelharige man prees het eten en zei, dat hij in langen tijd niet zoo'n maal had gehad. En dat geloof ik ook graag, want het was alleen maar gerstebrood met reuzel in plaats van boter, en reepjes gedroogd hertevleesch en thee zonder eenige suiker. Maar je kon aan hem heelemaal niet merken, dat het geen feestmaal was.

Na het eten rookte de gast een cigaret. Sajo vond dit een heel vreemde manier van rooken. Alle Indianen, ook heel veel vrouwen, rookten pijpen en ze had nog nooit een cigaret gezien; maar ze veronderstelde, dat het nog zoo'n wonderlijke gewoonte was van dien vreemden man,

die zoo goed Indiaansch sprak en toch zulke rare manieren had - maar geweldig leuke manieren, fluisterden de kinderen elkaar verheugd toe.

En terwijl hij rookte vertelde hij hen over zichzelf. Hij was een Zendeling, niet - voegde hij er haastig bij - zoo een, die zich met iedereen bemoeide en *alle* Indiaansche gebruiken en hun eenvoudige geloof wilde veranderen, want een deel hiervan, ofschoon misschien niet alles, vond hij erg mooi; en ook wilde hij hun zijn eigen persoonlijke meening niet opdringen, maar hij voelde zich als hun broeder. Hij had de Indiaansche taal uit boeken geleerd en trok van plaats tot plaats tusschen de Bush Crees, de Soto Indianen, de Algonquins en de Ojibways (die allen een soortgelijke taal spreken); hij werkte bij hen, gaf lessen, zorgde voor de zieken en trachtte geluk te verspreiden waar hij maar kon. En allemaal omdat hij voelde, dat alle menschen op de wereld tot één groote familie behooren en geloofde, dat de Groote Geest de Roodhuiden en de blanken even liefheeft, en omdat hij voor Hem wilde werken. En hij vertelde hen, dat er goede menschen in de stad waren, die al zijn onkosten betaalden, zoodat hij al zijn tijd aan zijn werk kon geven, zonder er den Indianen iets voor te vragen.

En dit Indiaansche jongetje en meisje luis-

terden verwonderd naar zulke dingen, want ze hadden altijd gedacht, dat de Indianen vergeten waren en dat niemand er meer om gaf wat er met hen gebeurde, nu hun land van hen was afgenomen. Maar ze moesten wel gelooven wat deze man zei: dat hij een broeder voor hen was, al was dan ook zijn huid zoo wit op de plaatsen waar de zon niet op had geschenen en al waren zijn oogen niet zwart als de hunne, maar blauw als de hemel zelf op het midden van den dag.

Chilawee, die zich had zitten afdrogen na zijn laatste bad en zich had gekamd in de tent, hoorde op dit moment al het gepraat, en daar hij waarschijnlijk wel zoo'n klein idee had, dat er een hapje eten was te krijgen, kwam hij nu naar buiten getuimeld om te zien wat er aan de hand was en toen hij den vreemdeling zag, besloot hij dadelijk hem eens grondig te bekijken. Hij sprong op hem toe en kwam bij de eettafel, die uit niets anders bestond dan een schoon, wit, grof linnen kleed op den grond, waar het eetgerei nog op stond. Daar liep hij dwars overheen, tusschen de schotels door, tot hij vlak voor den gast kwam en toen ging hij zitten om hem eens goed van dichtbij op te nemen. Misschien vond hij, dat zoo'n groote bezoeker heel wat gerstebrood zou kunnen weggeven, als hij goed aangepakt werd. Hoe dit zij,

wat hij zag, scheen hem opperbest te bevallen, want hij begon zijn hoofd op en neer en heen en weer te schudden en schommelde met zijn lichaam, net zooals hij vroeger danste. En toen viel hij op zijn rug tusschen alle borden, waar hij bleef kronkelen en spartelen. Dat gaf me een gerinkel; er werd allerlei omgegooid en gemorst en kopjes en schoteltjes vlogen in 't rond. Dus om de rust weer te herstellen gaf Sajo hem haastig een groote homp gerstebrood, in de hoop, dat hij in de tent terug zou gaan om het op te eten. Maar ditmaal liet hij zich niet zoo gemakkelijk omkoopen om het gezelschap te verlaten; hij ging doodkalm op het tafellaken zitten en, met zijn gerstebrood in beide handen, ging hij er volop van genieten - met één helder zwart oog op den bezoeker gericht.

Dit was de eerste keer, dat hij ooit zijn grappige dansje deed sinds Chikanee was weggegaan; dus Sajo beschouwde dit als een goed voorteeken en was meer dan ooit overtuigd, dat alles goed zou afloopen. Geel Haar, van zijn kant, vond deze vertooning bijna het gekste wat hij ooit had gezien en lachte zoo hartelijk, dat Sajo heelemaal vergat om verlegen te zijn en meelachte, want het was zeker een allerdwaast gezicht en zelfs Shapian, met al zijn sombere gedachten, moest ook wel een beetje lachen.

Toen vroeg Geel Haar hoe het kwam, dat ze

een bever, het schuwste van alle dieren, zoo tam hadden kunnen krijgen en hoewel de handelaar er hem al veel van had verteld, vroeg hij nog veel meer. In het begin vond ze het niet erg prettig om het hem te vertellen, maar tenslotte kreeg hij het heele verhaal te hooren, (hij kon heel goed vragen, deze jonge man); hoe hun vader de kleine bevers had gered toen ze al bijna omgekomen waren en hoe Sajo hen op haar verjaardag had gekregen; hoe ze ertoe gekomen waren hen Chilawee en Chikanee te noemen - Groot Kleintje en Klein Kleintje. En hij hoorde hoe bedroefd ze allemaal waren sinds Klein Kleintje van hen was weggenomen en hoe ongelukkig en eenzaam de arme Chilawee was geworden en hij luisterde (want dat kon hij ook goed), hoe ze vertelden, dat ze op zoek naar hun vriendje waren gegaan en onderweg bijna in den boschbrand waren omgekomen. En Shapian besloot met te zeggen, dat hij nu werk moest vinden om geld te krijgen, zoodat ze naar de stad konden gaan en Chikanee weer thuisbrengen.

Toen hij het allemaal had gehoord, keek de jonge man ernstig; hij werd heel stil en de lach was van zijn gezicht geweken; want hij wist, dat er geen werk voor Shapian was, ofschoon hij dat niet zei. Hij stak peinzend zijn hand uit en streelde de zachte, zijige vacht van den klei-

nen bever en zei, half in zich zelf, in het Engelsch:

‘Dus dit is Groot Kleintje. En Klein Kleintje is ver weg, alleen in de stad. En deze kinderen - dat mag niet!’

En hij keek voorzichtig naar Sajo, want hij had gemerkt, dat ze haar hoofddoek, die over haar schouders was gevallen, weer over haar hoofd had getrokken; en daaronder kon hij twee dikke tranen langzaam over haar wangen zien biggelen, al deed ze erg haar best ze in te houden.

Toen stond hij op en ging weg. Maar voor hij weg ging, zei hij tegen hen:

‘Ik ben jullie vriend, en je vader's vriend. Morgen zal ik terugkeeren en dan zullen we weer samen eten. Misschien kan ik deze wolk verdrijven, die zoo donker over jullie pad hangt. Ik weet het niet, maar ik zal erg mijn best doen. Dat is mijn werk: de nevelen te helpen verjagen voor het aangezicht van de zon, zoodat zij op ons allen moge schijnen.’

Hij wuifde nog eens met de hand en was verdwenen.

Hoofdstuk XII.
De groote messen

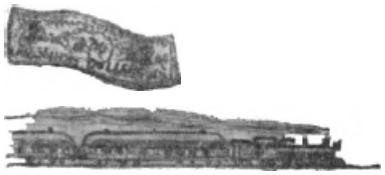

Onmiddellijk na zijn terugkeer bij het dépôt, had de Zendeling een lang gesprek met den handelaar in zijn kantoor. Kort daarop kwam hij naar buiten met een vel papier waar ‘AANKONDIGING’ op stond, dat hij op de deur van het gebouw vastspijkerde. De touristen waren op dit uur van den dag nog in de buurt, en zij die hem dit zagen doen, wilden dadelijk zien, wat op het aanplakbiljet stond. Het riep iedereen op naar een heel belangrijke vergadering, die om vier uur in de Indiaansche school gehouden zou worden op den heuvel achter het pakhuis. In zoo'n kleine plaats verspreidde het nieuws zich snel en daar zij niets beters te doen hadden en nogal nieuwsgierig waren naar wat deze bedrijvige kerel wel had te zeggen, ging iedereen, die maar eenigszins kon.

Het lokaal was klein, zoodat sommigen buiten moesten staan en aan de ramen en de deur luisterden. De man met het gele haar stond op het podium en toen iedereen een plaats had, begon hij te spreken. In het begin kon je een beetje gefluister en gekuch en voetgeschuifel hooren, maar dit hield spoedig op toen hij doorging en het duurde niet lang of iedereen luisterde, luisterde met open ooren. Want hij vertelde den menschen een verhaal; iets heel anders, dan wat ze hadden verwacht, iets wat ze nog nooit te voren hadden gehoord. Hij kon even goed vertellen als vragen, deze Witte Broeder der Indianen. Het werd heel stil; en er was geen geluid behalve de stem van den jongen man.

En het verhaal dat hij hun vertelde, was het verhaal van Sajo en Shapian, van Groot Kleintje en Klein Kleintje.

En aan het eind zei hij:

‘- want wij zijn nog steeds onzes broeder's hoeder. En laten we er aan denken, dat wij voor deze jonge menschen, die de gevaren van de Wildernis hebben getrotseerd zooals wellicht U en ik niet hadden kunnen doen, wier huidkleur wellicht anders is dan de onze, wier taal niet onze taal is en wier gewoonten niet onze gewoonten zijn, dat U en ik voor hen verantwoordelijk zijn; ze zijn niet slechts een paar Indiaan-

sche kinderen, maar twee heel ongelukkige kleine menschen. En wie weet, of ze geen gelijk hebben in wat ze denken en dat die kleine beesten, die hun vrienden zijn, misschien inderdaad gevoelens hebben net als wij.

'En mag ik nog zeggen, voor U heen gaat, dat, als U door de deur naar buiten gaat, U aan Uw rechterhand een groote leege theebus zult zien; er kan ongeveer een liter in.'

'Doe Uw best, menschen!'

Toen hij klaar was, ontstond er een zacht geroezemoes; iedereen scheen tegelijk te willen spreken en de dames zeiden: 'Oh, heb je ooit -' en 'Stel je voor, dien heelen weg alleen!' en '- arme kinderen, door dien vreeselijken brand!' En er stonden heeren op, die met hun handen in hun zakken voelden en druk tegen elkaar praatten en opmerkingen maakten als: 'Nu, dat had ik voor geen geld willen missen,' en 'waar zijn ze? We moeten er iets aan doen.' En een van hen vroeg, 'waar zei hij dat de bus stond?'

En terwijl de menschen naar buiten begonnen te stroomen, kwamen er van den kant van de theebus vroolijke rinkelende geluiden en het gekraak van knappende, nieuwe bankbiljetten en het geritsel van oude. En niet alleen briefjes van één dollar hoor, maar van twee, en vijf en tien ook. En bovendien waren er jonge men-

schen, die wilden helpen, en ook zij stopten er in, wat ze maar konden missen van hun vacantiegeld.

En het allerlaatst ging de handelaar; en toen hij bij de deur kwam, keek hij voorzichtig in het rond om zeker te zijn, dat niemand keek, knipperde met zijn eene oog en stopte gauw, alsof hij bang was gezien te worden, een stijf opgevouwen pakje bankbiljetten in de bus, en je kon hem hooren mompelen:

'Nu, Chikawee, of Chilakee, of Chikalee, of hoe je heeten mag, ik wensch je het beste!'

Maar die bruinverbrande jongeman, die nog op het podium stond, kon niet alleen goed vragen en luisteren en vertellen; hij had ook merkwaardig goed oogen. En *hij* zag het.

Later op den dag ging Geel Haar naar het kamp van de kinderen, en toen Shapian al dat geld zag, kon hij haast niet gelooven, dat het voor hem was. Hij was zelfs een beetje bang en vroeg:

'Wat moet ik doen - wat voor werk willen ze dat ik doe?'

'Niets,' zei Geel Haar. 'Er is geen tijd om te werken. Je moet dadelijk gaan, of anders is je vriendje misschien verdwenen - dieren kwijnen dikwijls weg van verlangen. Deze Gitchie Mokoman verzochten mij jullie te zeggen, dat het een gift is. Lang geleden was het volk,

waartoe zij behooren, erg wreed tegen de Indianen; ze weten nu, dat ze verkeerd deden en het spijt hen; nu willen ze helpen. Ze zijn een groot en edelmoedig volk. Al wat ze vragen is om ook te helpen waar je kunt, als je eens iemand ontmoet, die in moeilijkheden verkeert.'

'Oh! Dat wil ik, dat wil ik,' zei Shapian ernstig. 'Zeg hen, dat ik dat wil en dat ik hun dank.' En de tranen stonden in zijn oogen, wat bij al zijn moeilijkheden nog niet gebeurd was. En zoo werd het pakje geld zorgvuldig in een enveloppe geborgen, terwijl Sajo toekeek, haar oogen groot en rond van vreugde en opwinding en van nog veel meer gevoelens, die zij nooit zou kunnen uitdrukken; ze wist heelemaal niets van geld af, maar nu, dacht ze, lag er niets meer tusschen hen en Chikanee, heelemaal niets. Ze was blij, maar in het minst niet verbaasd en ze zei, dat ze het nu eenmaal *geweten* had, dat alles in orde zou komen en dat de blanken niet *half* zoo slecht waren als altijd gezegd werd, en dat uit alles bleek, dat haar droom in vervulling zou gaan!

In de enveloppe sloot Geel Haar een briefje voor den chef van het station, waarin hij om twee retourkaartjes naar de stad vroeg. En al zag dit er voor Shapian uit als al het geld ter wereld, toch zou er, als het spoorkaartje betaald

was, heel weinig over zijn; want, ofschoon de touristen royaal hadden gegeven, zoo velen waren er ten slotte niet geweest. En de Zendeling dacht bij zich zelf, dat Shapian misschien achter zou moeten blijven, om voor den prijs van Chikanee's vrijheid te werken, als de eigenaar van den Dierentuin zooiets wilde overwegen. In ieder geval, het eenige wat ze konden doen, was om het te probeeren. Geel Haar gaf ook nog een brief aan Shapian, geadresseerd aan den leider van de groep werkers waartoe hij behoorde, die onderdak voor hen zou vinden en vertelde hem, dat zoodra hij in de stad aankwam, hij naar een politieagent moest vragen en hem dan het adres op de enveloppe moest toonen. De Zendeling legde zorgvuldig uit, hoe een politieagent er uit zag en hoe hij gekleed was en liet Shapian het woord oefenen - ofschoon hij er niet meer van terecht bracht dan ‘polies-gent’, maar dit werd duidelijk genoeg geacht om verstaan te worden. Chikanee, vertelde hij toen, was verkocht aan den eigenaar van een Dierentuin in de stad en iedere politieagent kon hen daar brengen.

En nu, dacht Shapian, met een klein beetje geluk zouden ze op tijd terug zijn om hun vader thuis te verwelkomen, daar de brigade weldra terug verwacht werd. En, overpeinsde hij, het is heel wat gemakkelijker om iets wat niet heele-

maal in den haak is, goed te praten, als het tenslotte gelukkig afgeloopen is.

Hun vriend hielp hen om een bosje populierenblaadjes voor Chilawee te verzamelen, als voedsel naast het gerstebrood, dat Sajo gebakken had en hij beloofde voor cano en kampeeruitrusting te zorgen tot ze terug kwamen. En toen den volgenden dag de boot klaar was om te vertrekken, was iedereen uit de plaats aan de haven om hun goeden dag te zeggen. Sommige van de Amerikaansche dames waren verrukt van Sajo, noemden haar Bruinoogje en Kleine Mocassins en een van hen noemde haar Madame Butterfly. En de mannen schudden alle Shapian de hand, noemden hem een dapperen kerel en zeiden trotsch te zijn hem te kennen. Zelfs Chilawee kreeg zijn aandeel in de belangstelling, ofschoon ik niet geloof, dat hij het erg prettig vond, want hij keerde den menschen zijn rug toe op een manier, die beslist onbeleefd was en hield zich met zijn eigen zaken bezig. De handelaar was er ook en keek streng in 't rond, alsof hij dat allemaal heel minderwaardig vond; want hij was vast besloten nooit iemand te laten weten, dat hij geld had gegeven voor deze belachelijke zaak.

De Zendeling (die wat afgescheiden van de menigte naar den handelaar had staan kijken, en in zichzelf om het een of ander lachte) kwam

heelemaal op het laatst naar de loopplank, net toen Sajo en Shapian aan boord gingen; hij gaf beiden een hand, tikte den kleinen bever op de neus en zei:

'Goede reis, kinderen van Gitchie Meegwon. Ik zal je vader alles vertellen. Mogen jullie voorspoed hebben en alle vier weer veilig thuis komen. Wij zullen wachten.'

Dienzelfden dag kon men drie cano's het verbrande draagspoor zien naderen waar Sajo, Shapian en Chilawee hun wanhopig avontuur hadden gehad. De cano's kwamen met een geweldige snelheid aanzetten. Er zaten Indianen in, met bloot bovenlijf, hun lange haren op het hoofd samengebonden. Stille, verbeten mannen waren het: hun naakte schouders glommen van het zweet door het harde pagaaien. De bruine lichamen bogen voor- en achteruit en pagaaien flitsten in de zon, terwijl de cano's snel op het draagspoor aanvoeren. De eerste had nauwelijks land geraakt of een man sprong aan wal. Het was Groote Veer. De brigade was teruggekeerd en Groote Veer had de hut leeg gevonden!

Hij wierp zich op zijn knieën aan den kant van het water, schraapte resten van het nu gebluschte vuur weg en vond daar de scherpe V, gemaakt door den boeg van een cano; hij zag ook een kleinen afdruk van een mocassin, half

weggespoeld. Hij sprong op en schreeuwde:

‘Ze zijn hier langs gekomen. Snel! Neem bijlen, hak het draagspoor schoon, ik zal het spoor zoeken naar -’ Hij zweeg toen een oude man met wit haar en een wijs, gerimpeld gezicht, zeide:

‘Wacht, mijn zoon. Mijn oude oogen hebben veel gezien. Blijf hier en rust even. *Ik* zal eerst over het spoor gaan; misschien kan ik lezen -’

En Gitchie Meegwon boog zijn hoofd voor de woorden van zijn Opperhoofd en wachtte geduldig. Het spoor was hoog opgestapeld met verkoolde, verwrongen boomen, die kris kras verspreid lagen. De mannen hakten als razenden tusschen het gevallen hout om een doorgang voor de cano's te maken, terwijl Gitchie Meegwon, niet in staat te rusten, zich bezig hield met voor de anderen te koken, want het werk zou niet weinig tijd kosten.

De oude man ging voort over het draagspoor en zocht heel nauwkeurig tusschen de overblijfselen van den brand naar wat er van voetsporen of andere teekenen van de kinderen konden zijn. Zooals we weten, vond hij geen kleine lichaampjes, maar alle houtblokken, die plat op den grond lagen en die hij maar kon bewegen, lichtte hij opzij en keek er zorgvuldig onder of er misschien sporen waren. Want een brand gaat dikwijls zoo snel verder, dat hij zijn vernielend werk

op sommige plaatsen maar half doet; en onder een van deze gevallen blokken, platgedrukt doch slechts gedeeltelijk verbrand, vond hij het deksel van Chilawee's mand. Hij vond ook, aan het andere eind van het spoor, een diepe snede in den zachten bodem van den waterkant, waar een cano heftig aan land gevaren moest zijn - waarom? vroeg hij zich af, als zij den anderen kant uitgingen! En toen, met een scherpen blik naar den reusachtigen boom, die niet meer dan twee bootlengten verwijderd in het water lag, las hij de geschiedenis zelf. Want hij was een heel wijze oude man; in lang vervlogen dagen was hij krijgsman geweest en kon de Wildernis lezen zooals wij een boek. En hierom was hij door zijn volk Ne-Ganik-Abo genoemd, dat beteekent De Man die Vooraan Staat, of het Eerst Komt.

Dus keerde hij terug over het spoor en vertelde den ongelukkigen vader, dat hij geen smart meer behoefde te voelen. En hij stond te midden der verzamelde Indianen, met zijn fladderende witte haren en donkere, krachtige gezicht en vertelde hun, wat hij had gevonden, en dat hij er zeker van was, dat de kinderen den Rooden Vijand ontsnapt waren. En Gitchie Meegwon, met het verschroeide en verkoolde deksel van de mand in zijn handen, wenschte dat hij het zeker wist.

Dien nacht, nadat het kamp was opgeslagen en het donker was geworden, klom Groote Veer op een grooten, kalen rotsachtigen heuvel, die hoog uitstak boven de Wildernis, en daar, met het verwoeste en uitgebrande bosch aan alle kanten onder zich, zijn gezicht doorgroefd met diepe lijnen van verdriet, hief hij zijn armen naar den hemel en bad hardop tot den Grooten Geest der Wilde Landen:

'O-way! O-way! Manitou, O Geest, die waakt over alle Woudbewoners, laat mijn kleine kinderen geen kwaad overkomen. Houd mijn kinderen veilig.

'Sinds zij zijn heengegaan, liggen mijn dagen dood aan mijn voeten, evenals de asch van deze verbrande en verloren Wildernis.

'De Zon schijnt niet meer, en ik kan de Zingende Vogelen niet meer hooren. Ik hoor slechts de lachende stem van Sajo; al wat ik zie is het gezicht van mijn Shapian, met zijn moedige oogen, die het vlammende woud trotseert.

'Manitou, ik heb verkeerd gedaan. De schuld is aan mij, ik, die smart bracht in het hart van Sajo, ik, die een schaduw wierp over het lachende gelaat van Sajo.

'O Gitchie Manitou, breng hen veilig terug naar O-pee-pee-so-way, de Plaats der Sprekende Wateren. Groote Geest van ons volk, houd mijn kinderen in veiligheid.

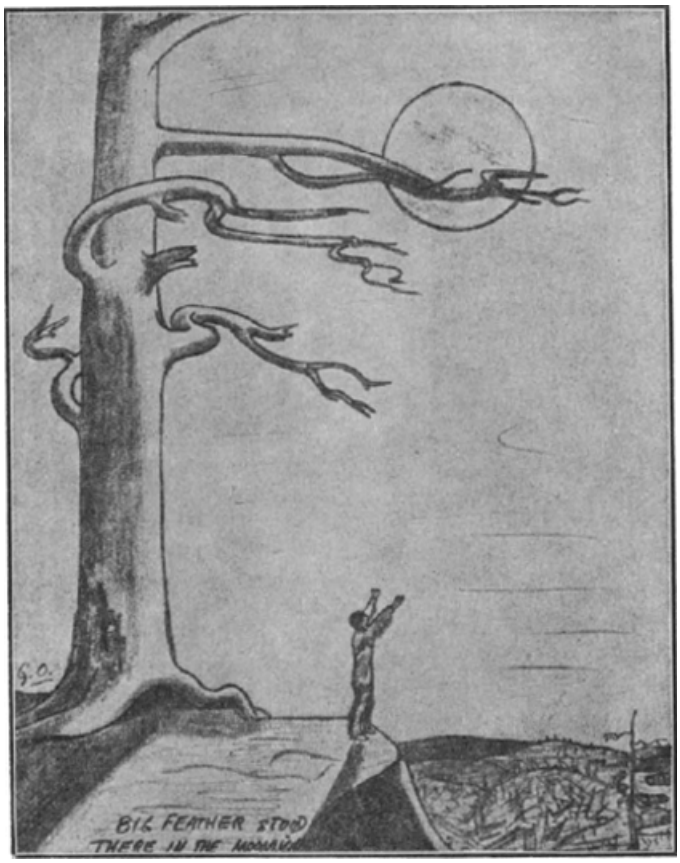

Groote Veer stond daar in het maanlicht.

‘O-way-soam! O-way!’

En terwijl zijn stem klonk over de leege, stille, verbrande landen, zat daar achter hem in den maneschijn het oude, grijze Opperhoofd, met zijn gerimpelde gezicht en zijn oogen zoo vol wijsheid en sloeg langzaam en zacht op een geschilderde trom.

En in dien tusschentijd spoedden Sajo en Shapian, geheel buiten het weten van hun angstigen vader om, zich verder en verder van het Land der Sprekende Wateren, spoedden zich voort door de duisternis naar de verre stad, zoo snel als de voorthaastende wielen van een trein hen er konden brengen.

Hoofdstuk XIII.
De kleine gevangene.

En wat was er ondertusschen met Chikanee gebeurd?

We moeten teruggaan tot den dag, dat de handelaar Gitchie Meegwon's kamp met hem had verlaten, naar het scheen voor altijd uit het leven van zijn vrienden. Gedurende de vier of vijf dagen, dat de handelaar met zijn Ojibway cano-mannen onderweg was terug naar Konijnenplaats, maakte Chikanee het niet zoo slecht, daar een der Indianen goed voor hem zorgde en hem ruimschoots voorzag van voedsel en water. Maar hij kon maar niet begrijpen waarom Chilawee niet bij hem was en vroeg zich af, waar Sajo en Shapian heengegaan waren. En hij begon naar hen allen te verlangen en riep dikwijls naar Sajo om bij hem te komen, zooals ze altijd had

gedaan, als ze den kleinen bever hoorde roepen. Maar er kwam niemand behalve de vreemde Indiaan, en dan alleen maar om zijn water te ververschen en hem voedsel te geven. Volgens de orders van den handelaar bleef deze man bij hem op de stoomboot om er voor te zorgen, dat hij veilig bij den spoorweg kwam. Daar verliet hij hem; het geld voor Chikanee werd aan den Indiaan betaald en wat er nu verder met hem gebeurde, doet er niet toe.

Daar ze nu niet meer voortgingen, dacht Chikanee, dat hij weer thuis moest zijn; hij jammerde luidkeels om vrijgelaten en herkend te worden, en verwachtte dat zijn speelkameraden hem uit deze bedompte en ongemakkelijke kist zouden komen halen. Maar er kwam niemand. Dus begon hij aan de kist te knagen en vreemde, ruwe stemmen spraken booze woorden tegen hem. Daarna trachtte hij tegen de muren van zijn gevangenis op te klimmen; maar ze waren te hoog en de vreemde menschen schreeuwden tegen hem en bonsden op de kist om hem rustig te houden. En nu, geheel verschrikt, lag hij stil, klagend en eenzaam. Waar, o waar was Sajo, die hem altijd bij zijn kleine moeilijkheden had getroost en in wier armen hij zoo dikwijls zooveel geluk had gevonden? Waar was Chilawee, van wie hij nooit ook maar een uur verwijderd was geweest?

Een beetje later werd hij in een trein geladen, die vele uren lang voortdonderde en raasde. Toen de trein pas vertrokken was, vergat hij zijn ooren te sluiten[1)], zoodat het lawaai hem bijna krankzinnig maakte. In zijn doodsangst trachtte hij te duiken naar de vrijheid in het schoteltje water, maar hij gooide het om; zoodat hij bij al zijn andere ellende spoedig ook nog vreeselijken dorst kreeg. Hij was zoo haastig van huis meegenomen, dat Sajo geen tijd meer had gehad een gerstebrood in de kist te stoppen. Daar had hij verscheidene dagen van kunnen leven, maar nu dacht niemand er aan, hem iets te eten te geven. En zoo, ziek, hongerig en eenzaam, haast gek van angst, begon hij wanhopig zijn weg uit de kist te bijten. Hierin zou hij spoedig geslaagd zijn, maar hij stootte op een spijker en brak een van zijn vier snijtanden, waarna het knagen te pijnlijk werd om voort te zetten. Zijn schamele matrasje werd vuil en de beweging van den trein schokte en beukte hem tegen de harde zijkanten van de kist, zoodat hij gekneusd en pijnlijk werd. Hij deed erg zijn best om in het midden te blijven liggen, om maar niet tegen de muren van zijn gevangenis te stooten, maar het lukte niet. Een van de menschen uit den trein

1) Bevers kunnen hun ooren open- en dichtdoen, zooals een beurs, om water en onaangename geluiden buiten te sluiten.

wierp hem, met de bedoeling om vriendelijk te zijn, eenige korstjes brood van zijn eigen middagmaal toe, maar hij dacht, dat de bever zich uit een booze opwelling zoo woest aan zijn handen vastklemde (hij was een wild dier voor deze menschen, die niet wisten, dat hij alleen maar geholpen wilde worden) en van dat oogenblik af waren ze bang voor hem - bang voor zoo'n klein wezentje! - en niemand probeerde hem meer een nieuw matrasje of versch voedsel te geven en zijn waterbakje bleef om dezelfde reden leeg. Hij slaakte wanhopige kreten en riep om zijn kleine makkers, die hem toch niet konden hooren, kermde met zijn kinderlijke stemmetje in de hoop, dat ze zouden komen om hem te redden uit dit groote ongeluk, dat hem was overkomen. Maar er lette heelemaal niemand op hem, indien ze hem al hoorden, want zijn zwakke kreten werden overstemd door het gedreun van den trein.

Eindelijk, nadat de trein vele malen gestopt had en weer verder gegaan was, waarbij hij telkens met een smak van den eenen harden kant van zijn gevangenis naar den anderen geworpen was, kwam er na een laatsten, wreedruwen rit in een bestelwagen, een plotselinge rust. De klampen werden van het deksel van de kist gehaald met een vreeselijk gepiep toen de spijkers er uit getrokken werden en hij werd er

uit getild door een hand, die hem heel stevig bij zijn staart hield; een groote sterke, maar toch heel vriendelijke hand. Toen kwam de andere hand die hem bij zijn borst pakte, daar hij ondersteboven hing, en bracht hem overeind. Een vinger wreef zachtjes over een warm, vermoeid pootje en een diepe stem sprak kalmeerende woorden; zoodat hij zich plotseling wat meer op zijn gemak voelde. Want deze man was de oppasser der dieren, een bediende in het Park, waar Chikanee zou blijven en hij verstond zijn vak erg goed. Toen hij den kleinen gevangene bekeek en zag hoe ellendig bemodderd en vervuild het diertje was - hij die zoo trotsch en zoo netjes op zijn jasje was geweest! - zei de oppasser boos tegen den besteller (arme kerel, *hij* kon er niets aan doen):

'Geen water, niets te eten, droge voeten, droge staart, droge neus, tanden heelemaal gebroken; als dat geen schande is, dan weet ik het niet. Wat een manier om een bever te versturen, het is wat moois! Maar we zullen je gauw weer in orde brengen, hoor ouwe jongen.' Want de man verwachtte zijn kleinen gast al, daar hij een brief over hem had gekregen en hij had alles klaar om hem te ontvangen. Weldra merkte Chikanee, dat hij binnen een omheining zat, die gebouwd was van zooiets als steen, maar niet half zoo prettig als steen, en dat hij omgeven

In deze gevangenis van ijzer en beton moest hij, al had hij geen enkele misdaad begaan, de rest van zijn dagen slijten.

was door een hek van ijzeren staven.

En in deze gevangenis van ijzer en beton moest Chikanee, zonder iets misdreven te hebben, de rest van zijn dagen slijten. Chikanee, zachte, vriendelijke Chikanee, werd nu verondersteld een wild en misschien wel gevaarlijk dier te zijn!

Het was er niet erg groot, niet meer dan een hok na de vrijheid van het groote meer, waar hij het meerendeel van zijn korte leven had doorgebracht; maar wat gaf dat voor het oogenblik - hij rook water! En toen zag hij, vlak voor zich, een diepen vijver; weliswaar niet erg groot, maar het was tenminste water. Hier stortte hij zich onmiddellijk in en dronk dorstig, drijvend aan de oppervlakte, terwijl de gebarsten en uitgedroogde staart en voeten het voor hem levengevende vocht opzogen, zoodat de korsten vuil losraakten en wegspoelden, terwijl hij langzaam heen en weer zwom. Dit leek hem wel de beverhemel op aarde, na meer dan drie dagen lawaai, honger, vuil en volkomen ellende. Het warme, koortsachtige lichaampje koelde af en alle builen en kneuzingen werden minder pijnlijk naarmate het water langzamerhand zijn goede uitwerking op hem verkreeg.

En nu, dacht hij, is dit natuurlijk alleen maar het duikgat. Daar beneden ergens was de ingang en als hij daar doorging, zou hij zeker bij zijn

meer thuiskomen, en er zijn speelkameraadjes aan den kant vinden; dan zou Chilawee aan komen loopen om hem te verwelkomen en op zijn wollige ruggetje rollen van blijdschap; Sajo zou komen en hem oppakken en hem knuffelen en vertroetelen en in zijn oor fluisteren en hem kietelen op dat gekke plaatsje onder zijn kin; en al deze moeilijke tijden zouden weer vergeten zijn.

Dus dook hij met veel gespat recht naar beneden - tot hij zijn hoofd stootte tegen den harden bodem van het vijvertje en bijna verdoofd werd. Weer probeerde hij het, met hetzelfde resultaat. Hij krabbelde en beet aan het beton, met het idee er doorheen te kunnen bijten naar de tunnel, die ergens buiten moest uitkomen. Maar zijn klauwtjes barstten en scheurden alleen nog maar verder, en hij verloor nog meer schilfers van de tanden, die nog overgebleven waren. Daarna krabbelde hij uit het vijvertje naar de tralies en trachtte zich er door te wringen; maar ze stonden te dicht opeen. Hij probeerde er aan te knagen, maar zijn gebroken tanden maakten er zelfs geen krasjes op. Toen rende hij steeds maar in het rond binnen de omheining, stopte hier en daar om te graven, maar zonder resultaat. Hij werkte een tijd lang, rende heen en weer tusschen den vijver en de tralies; trachtte te knagen, trachtte te graven, maar het was nut-

teloos. En toen besefte hij tenslotte, dat er nergens een opening was, geen duikgat en geen redding mogelijk. Vermoeid, ellendig en wanhopig, ging hij plat op den harden, warmen vloer van het hok liggen en kreunde, kreunde zooals hij had gedaan als Sajo hem in slaap had gesust wanneer hij eenzaam was - maar dan had hij gekreund van vreugde en nu was het van verdriet. Zijn kleine pootjes hunkerden om maar even Chilawee's zachte, zijige vacht aan te raken. En nu was er geen Sajo, geen Chilawee, alleen maar een ongelukkig Klein Kleintje in zijn gevangenis, heelemaal alleen.

De oppasser stond er langen tijd bij, keek toe, schudde zijn hoofd en zei: ‘arme jongen, 't is hard.’ Het was zijn vak om deze wilde dieren, die hem van tijd tot tijd werden toegezonden, te temmen; maar toch, daar hij van dieren hield, haatte hij soms zijn werk. Dikwijls schenen ze hem in het geheel geen wilde dieren, doch wanhopige, ongelukkige schepseltjes, die niet konden spreken en die soms zoo aandoenlijk de vriendelijkheid noodig hadden, waarom ze niet konden vragen. En hij had altijd gevoeld, dat een mensch, die zooveel grooter en sterker was en zooveel dingen wist die zij niet wisten, goed voor hen moest zijn en hen moest helpen zooveel hij kon. Hij had medelijden met den kleinen bever, die zoo hulpeloos vocht om vrij te zijn,

want dit was niet de eerste, die onder zijn toezicht kwam en hij kende hun zachten aard. Hij stapte toen naar binnen door het hek en pakte Chikanee voorzichtig en handig op, zoodat hij vooral niet bang of zenuwachtig zou zijn, maar zich bepaald op zijn gemak voelde in zijn handen, - ze waren zooveel prettiger dan het beton!

De oppasser droeg Chikanee naar zijn huisje, dat dichtbij stond in het park. Hij had drie kleine kinderen en toen die hun vader een kleinen bever zagen binnen brengen, kwamen ze aanloopen om te kijken. Ze riepen door elkaar en klapten in hun handen van pret, zoodat Chikanee weer bang werd en zich in de jas van den man trachtte te begraven; want hem was hij al gaan vertrouwen. En hun vader kalmeerde de kleintjes en zette het diertje op den grond, waar hij zich een beetje meer thuis voelde dan in een kooi. Ze stonden allen te kijken wat hij zou doen, en de vrouw van den oppasser zei:

'De kleine dreumes! Kijk eens hoe mager hij is - Joey,' tegen een van de kinderen, 'ga eens gauw een appel halen, die andere bevers, die we hadden, waren dol op appels.'

Dus ging dit jochie Joey dadelijk een appel halen, dien hij op den grond voor Chikanee neerlegde. Hij had nog nooit een appel gezien, maar hij snuffelde er aan, en o! wat rook dat heerlijk! Dus beet hij er in zoo goed hij kon, met

zijn arme kleine gebroken tanden; en toen, wat smaakte dat lekker! - hij had nog nooit zoo iets lekkers geproefd! Hij pakte dit heerlijke hapje met beide handen vast en at er bijna de helft van op. Hierover was de oppasser erg blij, want sommige gevangenen weigerden alle voedsel en stierven, maar nu wist hij, dat deze bever beter zou worden; waar hij nog niet zoo zeker van was geweest. En de verrukte kinderen lachten, toen ze hem daar rechtop zagen zitten als een mannetje, en de vrouw van den oppasser riep uit:

'Nou, zei ik het je niet? Hij zal in minder dan geen tijd weer in orde zijn.'

Toen bracht de man de takjes met jonge, sappige populierenblaadjes binnen, die hij voor hem in het hok had gelegd, maar die Chikanee nog niet had aangeraakt. Maar nu at hij ze op, en de kinderen keken verwonderd toe, hoe hij de blaadjes bij bosjes in zijn handen hield en ze in zijn mond stopte. Daar hij zich nu een heel stuk beter voelde, maakte hij kleine geluidjes van plezier onder het eten. Dit vonden de kinderen nog wonderbaarlijker en een van hen, een meisje met blond haar en een rond, blozend gezicht, zei:

'Luister eens hoe hij praat, net als een heel klein kindje. O vader, laten we hem alsjeblieft in de keuken houden!' En hun moeder nam het ook voor hem op: 'Ja Alec, laten we hem hier

een poosje houden; er is niemand in het Park - het is bijna alsof je een kind in de gevangenis zet.' En Alec antwoordde:

'Misschien heb je gelijk. We zullen hier een plaatsje voor hem klaar maken voor den nacht.'

Toen maakten ze in de keuken een plaatsje in orde voor onzen Chikanee en Alec de oppasser zette een lage, groote pan met water op den vloer en een groote kist op zijn kant, met volop schoon stroo voor een bedje. En daar bracht de kleine bever den nacht door, niet gelukkig misschien, maar erg behaaglijk.

Den volgenden morgen bracht Alec hem terug naar het hok, zoodat alle menschen die in het Park kwamen, hem daar konden zien; maar toen het weer avond werd en het terrein leeg was, bracht de oppasser hem weer naar zijn huis. Van toen af aan deed hij dat iederen dag en Chikanee bracht alle uren, die hij niet 'werkte', door in het huis van den oppasser. Daar had hij zijn bed in de keuken en zijn groote pan met water en at er zijn blaadjes en twijgen. Iederen dag kreeg hij een lekkeren sappigen appel, die heel wat van zijn moeilijkheden weer goed maakte, hoewel niet allemaal; want zoo lang hij leefde, zou hij blijven verlangen.[1)]

1) De bever heeft waarschijnlijk het sterkste geheugen van alle Noord-Amerikaansche dieren en lijkt in dit opzicht veel op den olifant.

Iederen morgen viel er heel wat rommel op te ruimen, van afgepelde stokjes, afgeknaagde takjes en overgebleven blaadjes en de vloer dreef heelemaal van het water; maar de kinderen vonden het niets erg om het op te ruimen nadat hij weg was gedragen naar zijn dagelijksche taak, om aangegaapt te worden in de kooi. Niemand scheen bezwaar te hebben tegen het beetje moeite, dat hij veroorzaakte. Hij schoot uitstekend met het gezin op en maakte op zijn eigen eenvoudige manier deel daarvan uit.

Naarmate de tijd verstreek leerde hij ze allen kennen, en ging onhandig met de kinderen stoeien; voor hen was hij een soort buitelend, goedaardig speelgoed, net zooiets als een van die ondeugende wollen hondjes, die je onder Kerstboomen vindt. Maar voor Chikanee kon het nooit hetzelfde zijn als het was geweest in O-peepee-so-way, en dikwijls wilde hij niet spelen, maar lag stilletjes in zijn kist, zijn hartje vol van een groot, ongestild verlangen naar zijn oude speelmakkers.

Zijn tanden groeiden al gauw weer bij en hij bracht heel wat tijd door met het slijpen ervan door ze snel en knersend tegen elkaar te schuren.[1] Zijn jasje, dat hij een tijdlang treurig ver-

1 De tanden van een bever groeien gedurig aan, en zij schuren en slijpen ze steeds net als stekelvarkens, muskusratten en enkele andere knaagdieren.

waarloosd had, zoodat het heelemaal verward en in klitten was geraakt, werd nu weer dagelijks geboend en gekamd; zijn bastje, dat gedurende eenigen tijd niet veel meer was geweest dan vel over been, werd al gauw wat gevulder en hij begon er weer uit te zien als de oude Chikanee. En in sommige opzichten was hij gelukkig, maar nooit heelemaal.

Als hij in de kooi was, voelde hij zich werkelijk heel wanhopig. Dit wist de oppasser en hij voelde zich iederen morgen schuldig, als hij er het kereltje in had gezet en omkeek naar het zielige schepseltje, dat hem zoo peinzend nastaarde en daar alleen op den kalen cementen vloer zat, omringd door tralies, die een grijzen beer zouden kunnen tegenhouden. Hij herinnerde zich, dat een bever meer dan twintig jaar kan leven - twintig jaar in die gevangenis van ijzer en beton! Over twintig jaar zou zijn eigen gezin zijn opgegroeid en niet meer hier; hij zelf kon ook weg zijn. De stad zou zich erg uitgebreid hebben (het was eigenlijk niet zoo'n groote plaats); de menschen zouden komen en gaan - vrije, gelukkige menschen - en al dien tijd zou dit ongelukkige kleine dier, dat niemand kwaad had gedaan en alleen maar vroeg, of iemand vriendelijk tegen hem wilde zijn, door de tralies van dat armzalige hok kijken, alsof hij de een of andere groote misdadiger was; zou wachten

op de vrijheid, die hij nooit zou verkrijgen; en eindelijk zou hij sterven. En, dacht de oppasser, dat allemaal om geen enkele goede reden, behalve dan, dat een paar gedachtelooze menschen, die er niet werkelijk om gaven of ze ooit een bever zagen, enkele minuten naar den troosteloozen kleinen gevangene konden kijken, om daarna weg te gaan en te vergeten, dat ze hem ooit hadden gezien. Het was niet eerlijk, vond deze goedhartige man; en als hij toekeek hoe het kleine dier ronddartelde met de kinderen op zijn grappige onbeholpen manier, wou hij maar, dat hij er iets aan kon doen. En hij besloot zijn kleinen gevangene zoo gelukkig te maken als hij maar kon en hem de vrijheid in zijn huis te geven, zoolang het maar eenigszins mogelijk was.

Maar Chikanee had het nog niet heelemaal opgegeven; hij had nog een kleine hoop, die hij langen tijd behield. Hij verwachtte vast, dat op de een of andere geheimzinnige manier, Chilawee bij hem zou komen; want in vroeger dagen, waar hij ook maar was, duurde het nooit lang voor Chilawee opdaagde om hein te zoeken. En nu zocht hij steeds weer zorgvuldig naar hem, keek in de houten hut, die binnen de omheining stond, ging geduldig door alle benedenkamers van het oppassershuis en liep soms naar buiten om de houtschuur heel nauwkeurig te doorzoe-

ken, vast overtuigd, dat hij hem eens zou vinden. Maar na een heele maand van dagelijksche teleurstellingen begon hij den moed te verliezen en gaf eindelijk het zoeken op, dat altijd zoo'n mislukking was gebleken.

En honderden mijlen ver deed Chilawee net hetzelfde, en alles tevergeefs.

Chikanee begon hier juist een beetje overheen te komen, toen er iets gebeurde, dat het allerergste was - en toch zijn liefsten wensch zoo dicht nabij kwam. Op een dag kwam een Indiaansche vrouw met een hel gekleurde hoofddoek voorbij het hok. Zoodra hij haar zag, stortte Chikanee zich wild naar de tralies, reikte er doorheen met grijpende pootjes en gaf een doordringenden gil, uit vrees, dat ze zou doorloopen. De vrouw hield stil en sprak tegen hem en de geluiden die zij maakte, waren dezelfde die hij zoo dikwijls in het Indiaansche land, thuis, had gehoord! Maar niet de stein. En toen hij haar gezicht zag en haar reuk opving, keerde hij zich om en sukkelde weer langzaam terug naar de kale houten hut, meer ontmoedigd en terneergeslagen dan hij ooit was geweest.

Hij had gedacht, dat het Sajo was.

Maar deze ervaring wekte hem op en maakte nieuwe hoop in hem wakker; hij kreeg het idee, dat Sajo eens *wel* zou komen. En van toen af aan keek hij naar haar uit. Massa's menschen

bezochten het Park 's middags en de meesten bleven bij zijn kooi staan, om te kijken hoe een bever er uit zag. Maar zijn ‘klanten’ bleven nooit lang en gingen spoedig verder; voor de meesten zag hij er alleen maar uit als een nietig jong hondje met een platten staart. Sommigen keken alleen maar achteloos, anderen nieuwsgierig, een paar prikten met stokken naar hem en maakten ruwe en, naar hij dacht, dreigende geluiden; een paar, erg weinig, hadden medelijden met hem en een of twee waren vriendelijk en gaven hem apenootjes en suiker - maar geen van hen was Sajo. Maar hij gaf de hoop niet op en bleef steeds heel nauwkeurig ieder gezicht, dat hij zag, gadeslaan en iedere hand besnuffelen, waar hij dicht bij kon komen. Maar hij zag nooit het gezicht, dat hij zocht en ving nooit den geur op van de zoo geliefde kleine hand. Toch was hij overtuigd, dat eens een welbekende stem ‘Chik-a-*nee!*’ zou roepen, dat de kleine bruine handen, die hij zoo graag om zijn lijf je voelde, hem weer op zouden pakken, en dan - o, de vreugde om weer zijn neus stevig in dat plekje in een welbekenden, warmen hals te drukken, een beetje te proesten en te blazen en dan weg te droomen en te vergeten!

Uren achtereen bracht hij zoo door, met kijken, wachten, hopen. En later, op zijn kleine stroomatras in de keuken, lag hij te denken, op

een vage en onbestemde manier, aan de gelukkige dagen die nu, o, zoo lang geleden schenen te zijn; aan het slaapkamertje onder Shapian's bed, dat Chilawee en hij heelemaal voor zich hadden gehad; aan het gekke kleine beverhuis je en aan alle andere dingen, waaraan ze samen zoo dapper hadden gewerkt. Eindelijk werd hij lusteloos en in zich zelf gekeerd, zelfs als ieder dacht, dat hij gelukkig was in de keuken, en hij speelde niet meer met de kinderen. Hij verwaarloosde zijn jasje, zoodat het dof en ongekamd werd. En hij wilde zijn voedsel niet meer hebben en zat daar maar met zijn appel onaangeroerd in zijn handen, met zijn kleine hoofd voorovergezakt en zijn oogen gesloten, snel en zwaar te ademen.

En de oppasser, die treurig naar hem keek, wist, dat hij niet langer hoefde te tobben over de twintig jaren, zelfs niet over één jaar.

Chikanee zou niet lang meer leven.

Het kleine brein werd warm en koortsachtig van verlangen; hij scheen soms zijn oude makkers daar voor hem te zien en zoo denkend viel hij dan in slaap om van hen te droomen. Want dieren droomen *echt,* zooals je misschien weet, en worden dikwijls doodsbang wakker van een nachtmerrie, net zooals jij en ik. En te oordeelen naar de geluiden, die ze soms maken, moeten sommige droomen ook wel heel prettig zijn.

Op zekeren avond droomde hij zoo duidelijk van hen, dat hij, toen hij wakker werd, meende weer thuis bij hen te zijn. Hij stond op en liep jammerend door de keuken, zocht tevergeefs en riep telkens weer met luide, snikkende jammerkreten van louter eenzaamheid en verdriet.

Zijn stem klonk als de stem van een klein verdwaald kind.

Want hij wist niet en kon ook niet weten, dat, minder dan een mijl verwijderd, in een andere, soortgelijke kamer nog zoo'n bever was en dat daar bij hem, wachtend op den morgen en te opgewonden om zelfs maar aan slapen te denken, twee kleine Indianen waren - een jongen met een trotsche, fiere houding en een klein meisje, dat een bonten hoofddoek droeg.

En in een hoek van de kamer stond een oude vertrouwde, versleten, berkenbasten mand.

Ja, je hebt het geraden. Sajo en Shapian waren eindelijk heusch gekomen.

Hoofdstuk XIV.
Patrick de politieagent

Toen de trein waarin Sajo, Shapian en hun kleine medereiziger Chikanee zaten, aan de laatste van de vele haltes kwam en in het station van de stad bleef staan, waren de kinderen te bang om er uit te gaan. De conducteur, die onderweg steeds een oogje in 't zeil had gehouden, hielp hen er uit, sprak een paar bemoedigende woorden en ging toen weg om zijn andere plichten te gaan vervullen.

Ze bevonden zich in een wereld van lawaai. De voorthaastende drommen menschen, het gesis van ontsnappenden stoom, het gebel der locomotieven, het gegil van fluitjes en het donderend geraas van vertrekkende en aankomende treinen, verdoofde en verschrikte hen en ze stonden hand in hand op het perron, zonder te weten welken kant uit te gaan en zonder zich te

durven verroeren. Voor en achter hen en eigenlijk aan alle kanten was een schrikaanjagende verwarring en een onophoudelijk tumult. Lorries rommelden voorbij, hoog opgestapeld met allerlei bagage; één ervan kwam recht op hen af, en als Shapian zijn zusje niet net op tijd opzij had getrokken, was ze er door overreden geworden. Het station was in hun oogen een uitgestrekte, weergalmende grot vol angstaanjagende beelden en geluiden; nooit tevoren hadden ze zich zoo klein en hulpeloos gevoeld. Ze voelden zich eenzamer hier, temidden van al die menschen, dan ze zich ooit gevoeld hadden in het woud, met zijn rust en zijn stille, vredige boomen. De menschen keken hen in het voorbijgaan nieuwsgierig aan, maar allen schenen te veel haast te hebben om erg op hen te letten.

Dus daar stonden ze temidden van al dat oorverdoovende rumoer; twee kleine menschen uit de Stille Oorden, even bang en verbijsterd en bijna even hulpeloos als de twee kleine beverjongen waren geweest, toen Gitchie Meegwon hen op de Gele Berkenrivier vond drijven. Toch had Sajo, in al haar vrees, maar één gedachte - Chikanee had dit allemaal alleen doorgemaakt! Terwijl Shapian zich terug begon te wenschen in den boschbrand, tusschen de bevriende dieren, sloot Chilawee, van zijn kant, zijn ooren stijf dicht, als twee kleine zwarte

beursjes en lag volkomen stil, ineengedoken in een hoekje van de mand.

Ze hadden daar volgens hun idee een uur lang gestaan (ofschoon het in werkelijkheid maar een paar oogenblikken was) en Shapian besloot juist om, hoe dan ook, op weg te gaan naar een reusachtige deur, waardoor massa's menschen stroomden als een snel vlietende rivier, toen een jongen voor hen stilhield. Hij was ongeveer van Shapian's leeftijd en gekleed in een keurig rood uniform met glimmende knoopen aan den voorkant van zijn kort, nauwsluitend jasje; scheef op zijn hoofd stond een hoedje, dat eigenlijk veel meer leek op een klein, rond doosje.

'Hallo, kinderen,' zei hij opgewekt. 'Zijn jullie verdwaald? Zoek je iemand?'

Toen de arme Shapian tegenover dit zelfbewuste en prachtig-uitziende personage stond (want hij had nog nooit tevoren een piccolo gezien), merkte hij dat hij al het Engelsch had vergeten, dat hij ooit had gekend en herinnerde zich slechts één woord; dus dat zei hij.

'Polies-gent,' stotterde hij zenuwachtig.

'Je wilt een politieagent hè?' zei de piccolo, die een slimme jongen was en dadelijk begreep waar het om ging. 'In orde. Kom maar met mij mee.' Hij wenkte hen en ging hen snel voor, terwijl de hakken van zijn glimmende laarzen luid klikten op het harde perron. De kleine In-

'Oho', zei de agent. 'Dus jullie willen scalpen, hè?'

dianen glipten op hun mocassins geruischloos achter hem aan, maar ze moesten bijna draven om hem bij te houden. Shapian droeg Chilawee's mandje in de eene hand en hield met de andere stevig zijn zusje vast. Het moet een vreemdsoortige optocht geweest zijn. Hun gids leidde hen door de menigte naar den uitgang en naar beneden naar een groote hal, met nog meer menschen (bijna alle menschen van de wereld, dacht Shapian) en bracht hen naar een grooten, gezetten man, die heelemaal aan het eind naast een deur stond. Hij had ook een massa glimmende knoopen op zijn jas.

'Hé, Pat,' riep de piccolo tegen hem. 'Hier is een stelletje kinderen, die een politieagent zoeken.' Hij duwde hen naar voren en vervolgde - nogal oneerbiedig, vrees ik, 'je bent anders niet moeilijk te vinden, je bent dik genoeg. Het lijken wel Indianen, pas maar op je scalp!' En met een brutale grijns tegen den politieagent en een knipoogje tegen de kinderen, dook hij in de menigte en verdween.

'Oho,' riep de politieagent luidkeels, en keek neer op de kleintjes, met zijn handen op zijn rug. 'Oho, dus je wilt scalpen, hè?' zei hij, en keek hen erg streng aan - hoewel zijn oogen verdacht flikkerden en er vroolijke rimpeltjes aan de hoeken kwamen. 'Jullie zijn jonge Indiaantjes, hè? Het kleine grut! Nou 't is anders

een reuze prullige scalp dien je van mij zou krijgen, want hij is al twintig jaar zoo kaal als een kikker; en dat wist die kleine duvel, die je hier bracht, dromrnels goed.'

Hij zag er zoo'n beetje uit als het Kerstmannetje en al sprak hij nog zoo streng, zijn gezicht was rond en vroolijk, en hij droeg zijn helm een beetje scheef op zijn hoofd, op nogal een zwierige manier, alsof het vak van politieagent het vermakelijkste was, wat je je voor kunt stellen. Maar toen hij zag dat het 'kleine grut' erg schrok, vroeg hij met wat hij beschouwde als een zachtere stem, (ikzelf denk niet dat hij zachter *kon* spreken):

'En wat kan ik nu eens voor jelui doen?'

'Jij polies-gent?' vroeg Shapian verlegen.

'Ja, me jonge,' antwoordde de agent, en zette zijn helm nog iets meer naar één kant, 'ik ben een politieagent, én een goeie - de O'Reilly's zijn altijd van de beste geweest - hé, wat is er in die mand?' Want Chilawee was nu begonnen te jammeren.

'Amik,' antwoordde Shapian, nam het deksel eraf, zoodat hij kon kijken en herhaalde 'Amik', waarop, tot zijn groote verbazing, de politieagent heel hard begon te lachen. 'Ho-hoho-hoho! Dus hij noemt me een Mick; wist zoo dalijk da'k Iersch was, slim as een vos, de kleine heiden. Je zeg 't, me jonge, ik ben een

Mick, heusch wel ben ik een Mick.' Want hij was er erg trotsch op om Iersch te zijn en verbeeldde zich, dat Shapian dat wist, toen hij het Indiaansche woord 'Amik' gebruikte, wat natuurlijk 'bever' beteekent. Hij vond het erg knap van dat Indiaansche jongetje, dat hij het ontdekt had; en Shapian, die hem zoo dikwijls hoorde zeggen dat hij 'een Mick' was, kwam tot de conclusie, dat hij tot een vreemd, blank ras behoorde, dat zichzelf 'bever' noemde, een heel eerwaardige titel inderdaad. En toen de een in den ander zulke uitstekende eigenschappen ontdekte, vonden ze elkaar geweldig knap, en konden dadelijk best met elkaar opschieten.

'En waar zou je nu wel heen willen?' vroeg de agent.

Shapian had, tegelijk met zijn Engelsch, ook den brief vergeten dien Geel Haar hem had gegeven, maar nu herinnerde hij zich het een zoowel als het ander; hij haalde den brief uit zijn zak en gaf hem aan den agent, die het adres op de enveloppe las en zei:

'Ik snap het. 'k Heb dienst en ik kan niet weg, maar ga maar zitten en wacht effen, dan zal ik je erheen brengen. En Patrick O'Reilly in eigen persoon zal ervoor zorgen, dat je niks overkomp.' En hij tikte Sajo vriendelijk op haar hoofd en toen Shapian hem eindelijk in het Engelsch had kunnen vertellen wat Chilawee

eigenlijk was, wilde hij hem zien en verklaarde, dat het ‘een mooi beessie was, voorzoover hij het kon zien’, want hij zag niet veel. Onze brutale Chilawee was namelijk heel gedwee geworden door alles wat er gebeurd was, waarschijnlijk dacht hij, dat het eind van de wereld was gekomen; hij verborg zijn hoofd en zijn staart en alle vier zijn pooten en maakte zich zoo klein, en naar hij dacht, zoo onzichtbaar mogelijk, zoodat er inderdaad nu niet veel van hem te zien was.

En toen gingen onze twee jonge zwervers, die zich al veel meer op hun gemak voelden, aan het einde van een lange rij banken zitten wachten. En de dikke politieagent, die zoomaar zonder reden voortdurend in een goed humeur scheen te zijn, vroeg hen van allerlei; en Shapian, die zijn Engelsch nu al aardig onder de knie kreeg, vertelde hem bijna het heele verhaal. De vroolijke Ier werd er heelemaal terneergeslagen van en zei dat hij - Patrick O'Reilly zelf, let wel, hen zou brengen naar de menschen aan wie het Park behoorde.

‘En ikzelf zal ze de eenvoudige waarheid vertellen, zoo waar ik hier sta, dat zal ik,’ zei hij hardop, en de waardige agent werd er zoo door van streek gebracht toen hij erover nadacht, dat hij een beetje verward ging praten. ‘'t Zou tranen brengen in de oogen van een

steenen hart,' verklaarde hij. 'De kaarsen van een Kerstboom zou het doen smelten, dat zou het!'

Even later werd hij afgelost door een anderen agent, die een goedhartig grapje maakte over het 'gezin', dat hij had gekregen. En toen wandelden ze samen de straat op, waar minder menschen waren en niet zooveel drukte en lawaai. Hun nieuwe vriend praatte bijna den heelen tijd, want hij deed erg zijn best hen op hun gemak te stellen; en Shapian praatte ook, in zijn vreemde, gebroken Engelsch. Sajo luisterde ondertusschen, één en al oog en oor, al kon ze ook niets verstaan; maar ze voelde, dat ze veilig waren met dezen dikken blauwgejasten man naast hen. En nu ze niet langer bang was, had ze het wel willen uitschreeuwen van geluk, want was Chikanee niet hier, in deze zelfde stad, misschien in deze zelfde straat? En ze begon het leuk te vinden om te kijken naar de wonderen, die aan alle kanten te zien waren - paarden, waarover ze had gehoord, maar die ze nog nooit had gezien; trams, die zoo grappig voorbijzeilden zonder dat zelfs een paard ze trok; mooie dames in mooie kleeren; en het allerbeste, de vroolijke etalages. Eens kwamen ze voorbij een restaurant en de geur van eten en de aanblik van heerlijke taarten en koekjes in het raam trok hun vermoeide gezichtjes zoo on-

weerstaanbaar dien kant uit, dat de agent het merkte. En toen hij ze samen in het Indiaansch hoorde fluisteren, raadde hij dadelijk, dat ze honger hadden.

‘Komaan,’ riep hij uit, ‘daar hebben jullie honger en ik praat er maar op los as een ouwe kletskous en jullie twee vallen er as het ware bij neer. 't Is niks voor de O'Reilly's om een vriend van den honger te late omkomme op de stoep, bij wijze van spreken. La'we naar binnen gaan en een happie eten.’

‘Ja - graag,’ zei Shapian. ‘Mijn zuster, zij hongerig nu langen tijd,’ hoewel het moeilijk was om uit te maken, wie het meeste honger had. Dus leidde Patrick hen in het restaurant, en toen ze zaten, vroeg hij wanneer ze het laatst hadden gegeten, en Shapian vertelde hem:

‘Bij dépôt. Ik, niet zoo angst, maar mijn zuster, nu, veel angst. Dus zitten steeds op een plaats en niets eten. Ik zorgen voor mijn zuster. Ik laten hem nooit alleen, mijn zuster. Dus eten niemand, alleen klein stukje Chilawee, zijn gerstebrood.’

En de agent zei:

‘Je bent een braaf jong. De O'Reilly's nu -’ Maar we zullen nooit weten, wat de O'Reilly's gedaan zouden hebben, want op dit moment kwam de kellner binnen met hun bestelling; en de oogen van de kinderen werden rond als

schoteltjes en bijna net zoo groot, toen ze het blad zagen, dat hoog opgestapeld was met dampende gerechten. En die zagen er zoo verleidelijk uit en roken zoo heerlijk, dat, toen de borden voor hen werden gezet, ze heelemaal overweldigd waren; Sajo voelde er zich zelfs een beetje flauw van, zoo opgewonden was ze.

Weldra waren ze te druk bezig om te praten, of te kijken, of te luisteren, of iets anders te doen dan eten en eten; en er werd heel wat naar binnen gewerkt in de eerstvolgende minuten. En terwijl ze zoo aan het smullen waren, herinnerde Sajo zich, dat de arme Chilawee ook honger moest hebben, en daarom stopte ze stukjes boterham, oliebol en koekjes en wat niet al, van haar bord in de mand, zoodat hij het al gauw even druk had als zij allen, en zijn schade ruimschoots inhaalde.

Ze waren onder elkaar in één van die kleine afzonderlijke eetkamers, die de meeste restaurants hebben, heelemaal alleen; en nu het maal zoo goed als voorbij was en niemand, zelfs Chilawee niet, met eenige mogelijkheid nog een hapje kon eten, gingen ze allemaal op hun gemak zitten en voelden zich bizonder behaaglijk. O'Reilly stak een sigaar op, terwijl hij zijn gasten van louter voldoening toestraalde in een zoo mogelijk nog beter humeur en Shapian, die niet meer zoo druk bezig was, had nu den tijd om te

zien, dat hij niet heelemaal zoo kaal was als hij gezegd had - kaal als een kikker had hij gezegd - want een breede krans haar begon net boven één van zijn ooren en groeide om zijn hoofd heen tot aan het andere oor; een heel aanzienlijke hoeveelheid haar, in aanmerking genomen, dat zelfs de beste kikker geen haar heeft.

Sajo, goede huisvrouw als ze was, stapelde alle bordjes netjes aan kant en vond het heel leuk om met deze duur-uitziende dingen om te gaan, hoewel het eigenlijk niets anders was dan een doodgewoon porseleinen servies; maar zij, arm kind, had nog nooit zulke bordjes gezien, zooals ze dien avond aan Shapian vertelde!

Het was warm in de kleine kamer en Sajo trok haar helkleurigen hoofddoek achterover, zoodat haar glanzende zwarte vlechten en haar zachte donkere oogen te zien kwamen, die nu straalden van geluk, en de agent, die haar gezicht nu pas goed zag, zei dat ze het mooiste meisje was, dat hij ooit had gezien, sinds hij ‘uit Ierrrland was gegaan, waar ze de mooiste meissies van de wereld hebbe!’ En Shapian vertelde haar wat hij had gezegd en ze bloosde en boog haar hoofd en trok den hoofddoek weer voor haar gezicht. Maar niemand kon heel lang verlegen zijn voor zoo'n goedhartigen man en ze kwam er al gauw over heen en keek op, zoodat haar doek weer achterover gleed. En ditmaal liet ze het zoo, en

ze lachte om alles wat hij zei, ofschoon ze er geen woord van kon verstaan. En Shapian, blij zijn zusje zoo vroolijk te zien, lachte al bijna evenveel. En agent O'Reilly, geweldig in zijn schik over het succes van zijn kleine partijtje, lachte zoo hartelijk, dat hij zijn jas open moest doen en zijn kale hoofd moest afvegen met een grooten rooden zakdoek, dien hij uit zijn mouw trok; kortom, ze waren allen in een opperbeste stemming. Zelfs Chilawee liet zich hooren en hij en Sajo hadden een klein gesprekje onder elkaar, terwijl O'Reilly een poging deed om Indiaansch te leeren van Shapian. Ik vrees, dat hij niet veel vorderingen maakte, maar er is een woord, dat Indianen erg vaak gebruiken, ‘kaeget’, dat beteekent ‘zeker’ of ‘vast’, of ‘heusch’, en als je *erg* zeker bent, zeg je ‘kae*get’*. Nu, dit was gemakkelijk te zeggen en Pat kreeg het heel gauw te pakken; en toen Shapian hem vertelde, wat het beteekende, oefende hij het tot hij het goed had. En van toen af aan was het kae-get voor en kae-get na en hij was verschrikkelijk trotsch op zijn nieuwe woord. En zoo legde hij de plannen uit, die hij voor den volgenden dag had gemaakt en praatte zoo goed als hij kon in Shapian's gebroken Engelsch:

‘Dat Park,’ zei hij, in Shapian's eigen stijl, ‘dat Park, gesloten.’ Hierbij sloot hij heel erg zorgvuldig de deur van de kamer. ‘Morgen,

Park open, geld geven, bever komt!' En terwijl hij de deur wijd opende, maakte hij met zijn arm een gebaar als een 'ga-door' verkeerssignaal en ging opzij staan, alsof hij verwachtte, dat er een heele troep bevers door de deur naar binnen zou marcheeren. Toen haalde hij den brief te voorschijn, tikte er op en zei:

'Ik, komen hier. Morgen. Jullie wachten.' En met nog een zwierigen zwaai van het 'ga-door' signaal, 'Kae-*get.'* Shapian, wiens Engelsch lang niet zóó slecht was en die het moeilijk vond om niet te lachen, verstond het best en zei dat ook, en de goede O'Reilly was erg in zijn schik met zijn eerste les in het Indiaansch en had heusch een gevoel, dat hij iets van de taal ging verstaan.

Hij bracht zijn 'gezin' veilig naar hun adres en gaf hun en den brief over aan den directeur van het huis. Hij overtuigde er zich van, dat ze begrepen, dat hij hen den volgenden morgen weer kwam halen en zei, dat ze in geen geval weg moesten gaan vóór hij kwam. De directeur scheen hen te verwachten, feitelijk had hij al een telegram over hen gehad en zoodra hij hen veilig voor den nacht had ondergebracht, zond hij een telegram terug. En op hetzelfde moment, in zijn eigen bescheiden tehuis, hield Pat de politieagent een lang gesprek per telefoon over hen. En bij het verre huidendépôt bij Konijnen-

plaats was ook alles in rep en roer naar aanleiding van de jonge zwervers. Alles bij elkaar genomen, werd er aardig wat drukte over hen gemaakt, waar ze niet het minste besef van hadden.

Boven praatten de twee kinderen opgewonden, maar fluisterend, want op de een of andere manier gaf deze indrukwekkende slaapkamer met haar witte muren hun een gevoel, dat ze erg klein en niet op hun plaats waren, als twee muisjes, die in een vreemde provisiekast of in een kerk waren geslopen.

Maar het was een plaats, waar hun nooit ongelukken konden overkomen, dat was zeker. Dus, in deze veilige kamer, haalde Shapian hun rolletje geld te voorschijn, uit een zakje van hertevel, dat aan een touwtje om zijn nek hing. Hij spreidde het uit op de tafel en streek ieder biljet zorgvuldig glad, terwijl Sajo toekeek en haar glanzende zwarte hoofd schudde, alsof ze wilde zeggen: ‘Zie je wel, dat komt nu allemaal van mijn droom!’ Ze trachtten uit te maken hoeveel er precies was en Sajo stond er bij, met haar vinger op de lippen en haar hoofd opzij, heel verstandig kijkend, terwijl Shapian zijn wenkbrauwen fronste en nadacht en nauwkeurig naar ieder biljet keek; maar de getallen beteekenden niets voor hen en ze moesten het opgeven. Maar in ieder geval was er meer dan genoeg, vonden

ze, meer geld dan ze ooit tevoren bijeen hadden gezien; en Shapian vouwde het allemaal op en stopte hetweerweg in het zakje onder zijn hemd.

Want dit was de losprijs voor Chikanee's vrijheid en mocht nooit, geen enkel oogenblik, buiten hun bereik zijn.

Onderwijl had Chilawee op den grond, in een tinnen kom een van de zaligste oogenblikken van zijn leven; bovendien verorberde hij tegelijkertijd nog een heerlijk stuk brood, dat de vriendelijke directeur hem had gegeven. En de stukken, die hij niet had opgekund, veranderden langzaam aan in een papperige, vieze, kleverige massa en je kunt gelooven, dat het kleedje, waarop dit allemaal gebeurde, er bij deze vertooning lang niet mooier op werd.

Geen van drieën kon slapen. De kleine bever niet, omdat er veel te veel interessante dingen onder het bed lagen en in de kleerenkast en in de hoeken; de kinderen niet, omdat het morgen die groote, wonderbaarlijke Dag der Dagen zou zijn, waarvoor ze zoo hard gewerkt en zooveel gevaren getrotseerd hadden en waarop ze zoo lang hadden gewacht.

Morgen zouden ze heusch Chikanee terughebben!

En geen van beiden dacht er een oogenblik aan, dat de menschen van het Park wel eens

konden weigeren en den bever nooit zouden laten gaan, nu ze hem eenmaal hadden.

Want wat voor bange vermoedens Shapian misschien had, Sajo, overtuigd dat haar droom uit zou komen, twijfelde geen oogenblik en zei alleen maar:

'Morgen hebben we Chikanee. Dat *weet* ik.'

Hoofdstuk XV.
Voor zoover gij dat gedaan hebt aan een mijner geringste broeders...

Den volgenden morgen vroeg kwam Patrick O'Reilly zijn beschermelingen halen, zooals hij had beloofd. Maar ze gingen niet direct naar den Dierentuin, zooals ze verwacht hadden, maar naar een groot gebouw in de stad, waar de directie van het Park een kantoor had.

Bang dat er op het laatste moment iets met het geld zou gebeuren, tastte Shapian dikwijls naar het knobbeltje onder zijn hemd, waar het zakje was verborgen. Ze zouden het nu erg gauw noodig hebben en hij werd zenuwachtig. In de andere hand droeg hij Chilawee in zijn mand; naast hem, niet meer dan een meter van hem af, liep Sajo met korte kleine-meisjes stappen, haar shawl om hoofd en schouders.

Ze gingen vlug in een lift naar boven, wat ze

alles behalve prettig vonden. Kort daarna stonden ze, met den Ier, voor een bureau waarachter een man zat.

En dit was de man in wiens handen het lot van hun verloren vriendje rustte.

Sajo, die tot nu toe zooveel vertrouwen in haar droom had gehad, werd plotseling ongerust en bang en beefde als een rietje. Ze had geen idee wat ze moesten doen als hun aanbod werd geweigerd; en nu het oogenblik was aangebroken, had ze wel willen gillen en wegvluchten. Maar ze hield moedig stand, vastbesloten tot het einde toe vol te houden, wat er ook mocht gebeuren.

De man achter het bureau was een vrij jonge man met een bleek, smal gezicht en een weeke kin. In zijn mondhoek had hij een cigaret, die bijna tot zijn lippen was opgebrand en een van zijn oogen was op een onaangename manier dichtgeknepen, om den rook eruit te houden, terwijl hij rondkeek met het andere, zoodat het soms leek of hij scheel was. Hij sprak zonder de cigaret uit zijn mond te nemen, terwijl hij hen scherp opnam met het oog dat keek; en dat was een erg kleurloos, onvriendelijk oog.

'Nu, wat willen jullie?' vroeg hij kortaf.

Er was een oogenblik stilte, een heel zware, drukkende stilte. Ik geloof, dat Sajo en Shapian zelfs niet ademhaalden. Toen:

‘M'neer,’ begon Pat de politieagent, ‘ik heb gisteravend met M'neer H... getil'feneerd, over me jonge vrindjes hier en we zouwen hem allemaal hier ontmoeten, om over een kleine aangelegenheid te spreken, namelijk...’

‘U kunt Uw zaken met mij afhandelen,’ viel de jonge man hem op geen erg beleefden toon in de rede. ‘Mijnheer H... is nu bezig.’ En hij keek naar een deur, die naar een andere kamer voerde, en die een beetje openstond.

‘Begrijpt U, 't zit zoo,’ begon Pat nog eens, toen de jonge man op zijn polshorloge keek en weer onderbrak:

‘Maak het kort, agent, ik heb het druk vanmorgen.’

Pat kreeg een beetje een rood gezicht en begon zijn toespraak opnieuw, ditmaal met goed gevolg. Het was een toespraak, die hij den vorigen avond zorgvuldig had voorbereid, het verhaal, zooals hij aan het station had gezegd, dat ‘tranen zou brengen in de oogen van een steenen hart.’ Blijkbaar had de jongeman geen steenen hart, want er kwamen geen tranen; integendeel, terwijl Pat praatte, keek dit ongeduldige heerschap verscheidene malen op zijn polshorloge en stak een nieuwe cigaret op aan het stompje in zijn mond. Wel verre van een steenen hart te hebben, begon het er op te lijken, dat hij heelemaal geen hart had. En de brave

politieagent werd tegen het eind een beetje ont moedigd en besloot zijn verhaal nogal zwakjes:

'... dus de jongelui willen het beessie van terugkoope; en as ik zoo vrij mag zijn, kan ik wel zegge, dat je er den hemel an verdient as U het aan ze teruggeeft.' En nadat hij zoo zijn best had gedaan, stond hij daar en veegde zenuwachtig met den grooten rooden zakdoek over zijn gezicht. De man rangschikte eenige papieren op het bureau en leunde achterover in zijn stoel.

'Ben je heelemaal uitgepraat?' informeerde hij koel.

'Ja,' antwoordde Pat, verre van gelukkig, want hij begon te vreezen, en niet zonder grond, dat hij den strijd al had verloren.

'O,' zei de klerk, 'dank U. Nu, laat me U zeggen dat -' zijn woorden vielen als splinters ijs op een glazen plaat - 'die bever gekocht werd op een eerlijke en volkomen zakelijke manier, en heelemaal niet van deze schooiers, maar van een fatsoenlijken handelaar. We hebben vijftig dollar voor hem betaald, wat heel wat meer was dan het kleine mormel waard is en we zijn niet van plan hem terug te verkoopen - tenzij we een aardige winst kunnen maken op den verkoop, en -' hierbij keek hij naar de twee kleine Indianen - 'ik geloof niet, dat Uw roodhuidige *vriendjes,* zooals U ze noemt, erg

goed bij kas zijn, te oordeelen naar hun uiterlijk.'

Pat werd rooder dan ooit, maar in de schrandere veronderstelling dat alleen geld kon spreken tot dezen hardvochtigen kerel, duwde hij Shapian naar voren.

'Geld,' fluisterde hij heesch. 'Dat geld. Geld, geef het nu!' En Shapian, ziek van angst, want hij had bijna alles verstaan, stapte naar voren, tastte even in het zakje en legde zijn kleine rolletje geld op het bureau.

De klerk nam het op en telde het. Hij snoof verachtelijk:

'Er zijn hier maar veertien dollar.' Hij gaf het terug. 'Niets aan te doen,' zei hij. En om het nog eens aan iedereen duidelijk te maken, voegde hij erbij, voor de goede orde: 'Alles afgeloopen; geen verkoop; het helpt niet, neen! Begrepen?'

Ze begrepen hem, ze begrepen hem allemaal.

Niemand sprak, niemand bewoog, maar voor Shapian was dit het eind van de wereld - maar neen - was dit waar? En toen scheen de stilte hem plotseling te verstikken; het witte gezicht van den man achter het bureau werd grooter en grooter, kwam snel op hem af - de grond scheen onder zijn voeten weg te zinken - ging hij vallen als een vrouw, flauwvallen als een zwak meisje! Hij sloot zijn oogen om dat bleeke,

slappe gezicht met het eene oog, dat zoo spottend naar hem loerde, niet meer te zien; hij klemde zijn tanden op elkaar, balde zijn vuisten en richtte zijn jonge lichaam trots op, zooals vroeger; het duizelige gevoel ging voorbij, maar hij werd koud en beefde. Onderwijl stond de politieagent er hulpeloos en ontmoedigd bij, veegde zijn kale hoofd af en mompelde schor: ‘wat een schande! 't Is meer dan jammer! En ik heb ze nog wel misleid, terwijl ze me zoo vertrouwden; dat zal me ouwe hart nog een heele tijd verdriet doen!’

En Sajo? Ze had iedere beweging met pijnlijke spanning gevolgd, terwijl haar oogen van het eene gezicht naar het andere vlogen als twee bange vogels in een kooi en ze had het gezien. Niemand hoefde het haar te vertellen.

Het was mislukt. In twee korte minuten was het mislukt.

Ze kwam stilletjes bij Shapian staan. ‘Ik weet het, mijn broeder,’ zei ze erg rustig, met zoo'n vreemd stemmetje, dat Shapian snel naar haar keek en zijn arm om haar heen sloeg, terwijl ze dicht bij hem stond en naar hem opkeek. ‘Ik weet het nu. Hij zal ons Chikanee niet geven. Ik had ongelijk - met mijn droom. We zijn in de stad gekomen en zullen Chikanee tenslotte niet krijgen. Ik denk - misschien was het - om Chilawee bij hem te brengen. Dat zal mijn

moeder bedoeld hebben; dat ze samen konden zijn - en niet meer naar elkaar zouden verlangen. Dat zal het zijn. Dus -'

Haar kinderstem werd tot een gefluister en het donkere hoofdje boog voorover. 'Zeg dezen man - dat ik - hem Chilawee - ook - geef.'

En ze zette Chilawee's mand op het bureau en ging achteruit, haar gezicht wit als een doek, met bleeke lippen en groote droge oogen, die naar den man staarden.

O'Reilly staakte zijn klaagzang en stond verbijsterd; wat ging er *nu* gebeuren?

'Wat is dat?' riep de klerk uit, boos wordend. En Shapian vertelde hem:

'Nog een bever, Chilawee. Zijn broeder, dat Chikanee, erg eenzaam. Jij houden Chilawee ook; dan niet eenzaam. Dit woorden van mijn zuster. Ik -' Zijn stem stokte, en hij kon niets meer zeggen.

'Nu dan,' zei de klerk en glimlachte voor den eersten keer, ofschoon de glimlach zijn gezicht al heel weinig verbeterde. 'Dat is andere koffie! Dat zullen we gauw in orde brengen.' En hij reikte naar zijn pen -

'NEEN!!' schreeuwde plotseling de agent met een donderende stem en sloeg zijn vuist met een smak op het bureau, zoodat iedereen op sprong en de inktpotten en brievenwegers en pennen allemaal in de lucht sprongen; en zelfs

de bleeke jonge man sprong op en werd nog een beetje bleeker en zijn cigaret sprong van zijn lippen op den grond.

‘Nee, dat zal je niet,’ bulderde Pat op een verschrikkelijken toon. ‘Geen zoon van de O'Reilly's zal hierbij staan en toezien, dat een stelletje kinderen door jou of je gelijken zal worden gekoejeneerd en beetgenomen. Je bent een misselijke schurk,’ tierde hij. ‘En ik ben een officier van de wet en ik zal je arresteeren wegens samenzwering en fraude, en slecht gedrag, en straatschenderij, en aanranding, en -’ hier kwam hij aan het eind van de aantrekkelijk-klinkende misdaden en stapte woest grommend af op den nu leelijk verschrikten jongen man, die zoo haastig mogelijk in de richting van de andere kamer achteruit liep, terwijl Sajo en Shapian er bij stonden met oogen zoo groot als theekopjes. Doch wat deze nogal heftige zoon der O'Reilly's precies van plan was te doen, werd nooit bekend, want op dit moment ging de andere deur open en de vluchtende jonge man vond zijn terugtocht afgesneden, daar hij achteroverstruikelde tegen iemand, die nieuw ten tooneele verscheen. Een heel rustige, zachte stem zei: ‘Neem me niet kwalijk,’ en daar verscheen een slanke, grijze oude heer in de kamer, die over zijn bril naar dit verbazingwekkende tooneel keek.

Hij kuchte even en zei weer: ‘Neem me niet kwalijk, als ik misschien stoor,’ en vroeg toen heel beleefd: ‘Wilt U niet gaan zitten?’

Pat gromde nog boos en staarde woest naar den man, die al bijna zijn gevangene was, en die er lang niet zeker van was, of hij niet inderdaad de een of andere misdaad had begaan, zoodat zijn handen een beetje trilden, toen hij naar een nieuwe cigaret tastte.

‘Gaat U toch zitten, heeren,’ zei de grijze man weer.

Ze gingen zitten; op de een of andere manier voelde je, dat je moest doen wat deze heer met zijn zachtaardige manieren je vroeg. En hij was het aan wien het Park toebehoorde; het was de heer H... zelf.

‘Nu, laten we de zaken eens bespreken,’ stelde hij voor, terwijl hij van den agent naar den klerk keek, vervolgens naar de kinderen en weer naar den agent. ‘Nu, agent, gisterenavond aan de telefoon beloofde ik je, het verhaal van deze kinderen aan te hooren en te zien wat er aan gedaan kon worden. Ik heb alles gehoord - van uit de andere kamer, veel beter dan wanneer ik hier was geweest; want nu gebeurden er zekere dingen, die anders *niet* gebeurd zouden zijn. Ik heb van U al gehoord, van hoever ze zijn gekomen en wat voor ontberingen en gevaren ze doorstaan hebben om hun geliefden bever

terug te krijgen. Maar ik moest voorzichtig zijn; ik wilde weten, dat het geen bedrog was, en daar ik hun taal niet kan verstaan, wilde ik zien wat ze zouden doen, voor ik de zaak in overweging kon nemen. Nu weet ik de *heele* geschiedenis, en ik zie, dat het erg moeilijk gaat worden - voor mij.'

Hierop keek de klerk voldaan in het rond, alsof hij wilde zeggen: 'daar nu, zei ik het je niet?' Mijnheer H... keek ook in het rond, en tikte met zijn bril op zijn knie:

'Iedereen luistert toch, hoop ik?' vervolgde hij. 'Ja?' Je kon duidelijk zien, dat hij er erg aan gewend was, dat de menschen naar hem luisterden. Hij hield zijn bril, een soort lorgnet, over de brug van zijn neus met zijn duim en wijsvinger en tuurde er door naar ieder om de beurt. De kinderen vonden zijn blik nogal doordringend, heel anders dan zijn stem.

'Ah,' zei hij, toen hij merkte, dat iedereen wachtte om meer te hooren (al verstond Sajo geen woord, toch werd ze geboeid door zijn vreemde maniertjes en het gladde, gelijkmatige voortvloeien van zijn woorden.) 'Heel goed. Welnu, ik hoorde dat deze Indiaansche kinderen aanboden hun anderen vriend af te staan, zoodat de twee kleine dieren samen konden zijn, wat voor mij een bewijs is van hun oprechtheid. Maar, er is ook *mijn* kant van de zaak om aan

te denken. Zooals George hier zegt, was het een volmaakt fatsoenlijke zakenovereenkomst en het kostte me een heele som geld. Ik kan niet alles dadelijk besluiten. Bovendien is het niet goed voor menschen, vooral niet voor jonge menschen, om alles te krijgen waar ze maar om vragen, - ik bedoel, niet tenzij ze ervoor gewerkt hebben.' En hij keek hen een beetje streng aan door zijn bril, dien hij weer had opgezet.

'En wat is U van plan te doen, M'neer?' vroeg O'Reilly angstig en hij wou dat hij eens eindelijk ophield met zijn bril te spelen en tot zaken kwam.

Maar Mijnheer H... wendde zich tot zijn klerk: 'Je bent een goede zakenman, George; bijna te goed, denk ik wel eens.'

'Ik deed slechts mijn plicht, Mijnheer,' antwoordde George, eenigszins naar waarheid.

'Aha, onze plicht; ja,' peinsde Mijnheer H..., in gedachten verzonken. 'Nu, het doet er niet toe.'

'Maar wat gaat U nu doen, M'neer?' vroeg Pat weer, bijna barstend van ongeduld.

'Doen?' vroeg deze tergende oude man. 'Doen? O ja; ik denk dat ik heb besloten wat ik ga doen - alleen maar dit!' Hij nam Chilawee's mand en wenkte de kinderen, nader te komen. 'Daar,' zei hij zacht, 'daar is je kleine

vriend. En nu' - hij werd opeens erg levendig en zakelijk, schreef iets op een kaartje en overhandigde het aan Pat - 'en nu, ga naar het Park met O'Reilly *en haal den andere*. Hij is van jullie; je hebt hem zeker verdiend.'

Shapian staarde hem met open mond aan - hoorde hij goed? Of was dit nog zoo'n droom van Sajo, waarin hij was verwikkeld? Of misschien van hemzelf! Maar Sajo was heelemaal wakker en ze pakte Chilawee's mand van hem af.

'Vertel eens, *vertel eens,'* riep ze opgewonden, 'wat zegt hij, wat *zegt* hij?' En toen hij zag, dat ze het niet heelemaal verstonden, wilde Mijnheer H.... weer gaan spreken; tot Pat losbarstte (hij wou zoo graag de eerste zijn om het goede nieuws te vertellen!):

'Verekskuzeer m'neer, ik spreek hun taal!' en hij wendde zich tot Shapian. 'Hij,' zei hij, terwijl hij Mijnheer H... een paar goede krachtige klappen op zijn rug gaf, zoodat hij bij die onverwachte aanval bijna voorover op zijn gezicht viel en zijn bril afvloog, (tot ieders grooteverlichting) 'Hij, dat goede kerel. Hij' - hier gaf hij den verbaasden mijnheer H... een stevigen stomp tegen zijn borst, die hem bijna achterover deed tuimelen - 'Hij, dat flinke vent, goed, in orde. Mij - 't is een lastige taal M'neer - jullie, halen twee bevers, gauw, gauw. Gesnapt?' Hij

eindigde in zijn allerbeste Indiaansch ‘Kaeget! Kae*get!*’ en draaide zich triomfantelijk om naar Mijnheer H... ‘Talen benne altijd een gave geweest bij de O'Reilly's, M'neer.’

‘Zeker,’ zei Mijnheer H.... ‘Bepaald - o ja!’ En hij lachte, terwijl hij het gelukkige troepje de deur uitliet en sloot die achter hen dicht, nog steeds glimlachend. Wat was het een buitengewoon aardig spelletje geweest, dacht hij, zelfs waar hij tenslotte verloren had. En hij wreef zich vergenoegd de handen, alsof hij nogal een voordeeligen koop had gesloten.

Ik betwijfel het ten sterkste, of Sajo en Shapian zich achteraf veel van dat tochtje naar den Dierentuin herinnerden, tot het oogenblik, dat de ingang dichtbij was. Toen zette Sajo het op een loopen. Ze was niet bleek meer en haar oogen, die zoo droog en starend waren geweest, straalden als sterren. Haar hoof ddoek viel naar achteren zonder dat ze het merkte en haar vlechten vlogen er uit en dansten over haar schouders, terwijl haar kleine mocassins vlug als de wind voortrenden over de straat. Achter haar kwam Shapian, niet in staat haar bij te houden. Want hij droeg de mand, waarin Chilawee, het lange opsluiten moe, een geweldig spektakel maakte. Daarna kwam de stoere O'Reilly, met een vuurrood gezicht, zijn helm af, en met zijn grooten rooden zakdoek zijn hoofd vegend dat

‘al twintig jaar zoo kaal was als een kikker’; blazend en hijgend als een wat asthmatische sleepboot.

Een keer bulderde hij: ‘Hee! Wa's dit, een wedren?’ Maar de kinderen bleven hard loopen, en ik weet niet eens, of ze hem wel hoorden: dus begon hij te mopperen: ‘De kleine heidens, ze zullen me dood nog zijn, dat zullen ze.’ Maar toch hield hij dapper vol.

Verscheidene voorbijgangers hielden stil, om te kijken naar de jonge Indiaantjes in hun boschkleeren, die langs de straat renden, terwijl de agent hen schijnbaar achterna zat. Ze hoorden de scherpe kreten en gillen, die uit het mandje kwamen, daar Chilawee luidkeels protesteerde tegen het schudden, dat al deze haast veroorzaakte; enkelen van hen keerden om, voegden zich bij den vreemden optocht en volgden het voortsnellende zwartharige meisje.

En achter hen allen - ver, ver achter - kwam er nog iemand: een lange, bruin-gebrande man, die zacht maar toch snel voortliep door de straten der stad. En hij keek zoo ernstig en streng, dat de menschen maar liever wat opzij gingen, om hem voorbij te laten. Ze keken hem na en zeiden tegen elkaar: ‘Wie is dat? Wat is dat voor een man?’ Maar hij keek hen zelfs niet aan.

Er was eenig oponthoud aan den ingang, daar

het Park nog niet open was voor den dag, maar O'Reilly had hen spoedig ingehaald, toonde zijn kaart en toen werden ze binnengelaten. Er hadden zich heel wat menschen verzameld, die naar binnen drongen, zoo gauw de hekken opengingen. De oppasser, die niemand anders was dan onze vriend Alec, wist al wat hij doen moest, daar mijnheer H... op het laatste moment besloten had om ook te komen. Hij had zijn orders gegeven en stond nu ook in het gedrang. Na een knikje van mijnheer H... leidde de oppasser Sajo snel naar het beverhok. En opeens was ze weer bleek als een geest. Ze scheen voort te gaan in een groote leege ruimte aan het eind waarvan, mijlen ver, een donkere leelijke rij ijzeren tralies was. Toen - eindelijk, kon ze er doorheen zien, en daar - ja, daar zat een bruin ruig diertje in het midden en - o, was het zoo? - kon het zijn? - het was - Chikanee!!

En Sajo, niet verlegen meer, vergat de toekijkende menschen, vergat de drukke stad, vergat alles, behalve het kleine ruige lijf je, dat nu zoo dicht bij was; ze snelde naar het ijzeren hek, wierp zich op haar knieën in het grint, stak beide armen door de tralies en riep uit: ‘Chikanee! CHIKANEE!! CHIKANEE!!!’

De kleine bever, die het niet geloofde, zat roerloos voor zich uit te kijken.

‘Ik ben het, Sajo. O, Chikanee’ Het was

bijna een jammerkreet. O, had hij haar vergeten?

Nog een oogenblik stond het diertje daar, stokstijf, zijn mollige bruine kopje naar één kant, en luisterde, terwijl Sajo weer uitriep: ‘Chika-nee-e-e!!!’ en toen wist hij het zeker. En met een grappig geluidje in zijn keel, krabbelde hij, zoo snel zijn korte beentjes hem konden dragen, naar de tralies.

Hierop barstte de menigte in een hoera'tje los en er was een kleine opschudding. En Alec, de oppasser, kwam nu naar voren en opende een klein ijzeren hek en zei: ‘Hierdoor juffer - Mam'selle - Senorita’ want hij wist niet precies, hoe hij haar moest aanspreken en was zelf nogal opgewonden. Ze stortte zich naar binnen, knielde neer en nam den zoo lang verloren Chikanee op haar schoot en ze waren beiden erg stil. De vroolijke hoofddoek verborg alles; en jij evenmin als ik, of iemand anders zal ooit weten, wat zich precies afspeelde tusschen die twee op dien grooten, heerlijken, onvergetelijken morgen.

De grijze mijnheer H... nam zijn zakdoek uit zijn zak en snoot zijn neus nogal luidruchtig en Alec, de oppasser, had plotseling nogal last van een kuchje gekregen. ‘Ahem,’ zei hij, ‘Hm, hm.’

‘Asjeblief,’ zei Pat de agent op krachtigen

toon, ofschoon de oppasser eigenlijk heelemaal niets had gezegd.

En nu kwam nog het mooiste van alles. Chilawee en Chikanee zouden nu *hun* feest vieren. Ze waren maar drie meter van elkaar af en wisten het niet eens! Wat zou dat een weerzien zijn!

Dus het was met een wild kloppend hart, dat Sajo en Shapian het mandje naar binnen droegen (een alleen zou dit nooit klaargespeeld hebben; ze moesten met hun tweeën het deksel eraf trekken, zoo opgewonden waren ze!). Ze tilden Chilawee eruit en zetten hem neer tegenover Chikanee, een klein eindje van elkaar af. Daarna bleven ze ademloos staan kijken. Eén oogenblik bewoog geen der beide diertjes, maar ze staarden slechts naar elkaar. Toen begon langzaam de waarheid in hun kleine vage hoofdjes te schemeren; ze kropen op elkaar af, hun oogen rolden bijna uit hun hoofd, hun ooren stonden wijd open. Ze luisterden en snuffelden. Langzamerhand veranderde het kruipen in loopen, het loopen in een schuifelend drafje; en nu, eindelijk zeker dat ze elkaar hadden gevonden, werd het drafje plotseling een galop en ze stortten zich op elkaar, hals over kop. En zoo heftig was hun botsing, zacht uitgedrukt, dat ze niet meer verder konden; ze gingen rechtop staan, grepen elkaar onder luide schelle kreten stevig

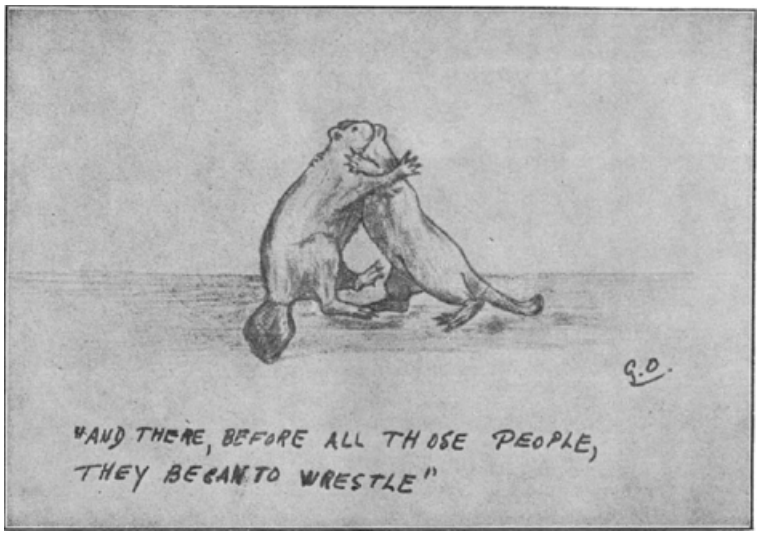

En daar, voor al die menschen, begonnen ze te worstelen.

vast en daar, voor al die menschen, begonnen ze te worstelen!

Het onophoudelijke, hopelooze zoeken, de dagelijksche teleurstellingen, alle ellende en verlangen, de sombere leege nachten van eenzaamheid waren voorbij.

Groot Kleintje en Klein Kleintje waren weer samen.

Ze begormen al gauw binnen de omheining te spelen, en wat eens een akelige en leelijke gevangenis was geweest, werd nu een speelplaats; voor een beter doel was het nooit gebruikt, dat is zeker! De kinderen klapten in hun handen, schreeuwden en lachten en vuurden hen ongewonden aan, terwijl de worstelaars, of dansers, of hoe je ze maar wilt noemen, naar hartelust rondsprongen en uitermate genoten van dat moment, dat zeker, tot nu toe nooit overtroffen was en misschien in hun heele leven ook nooit zou worden. Nooit te voren hadden ze zoo'n schitterende voorstelling gegeven; de menschen juichten hen toe en lachten en mijnheer H... wuifde wild met zijn zakdoek in de lucht en ik ben er heelemaal niet zeker van, of hij ook niet een beetje meeschreeuwde.

O'Reilly, die er naar snakte zijn aandeel te hebben in deze gelukkige gebeurtenis, die hij zoo had helpen bewerkstelligen, en erg trotsch was, dat hij de eenige was, die het heele verhaal

kende, stelde zichzelf tot ceremoniemeester aan. Dus terwijl hij zijn plicht als politieagent deed en de menigte op een afstand hield, speelde hij ook voor een moderne radio-omroeper; hij legde hun uit, waar het allemaal om ging, tapte moppen, straalde iedereen allerbeminnelijkst toe en had zelf een geweldig plezier. Ik denk wel, dat we het er allemaal over eens zijn, dat hij recht had op alle eer die hij kreeg, zelfs al deed hij, alsof hij er een beetje meer van wist dan wel waar was. En toen de twee Kleintjes hun vreemdsoortige dansje begonnen te doen, liet hij zich niet van zijn stuk brengen en je kon hem hooren zeggen, dat het de allereerste keer in zijn heele leven was, dat hij iemand anders dan een Ier een goeie Iersche volksdans zag doen; en hij eindigde zoodat iedereen het kon hooren:

‘Nou, 'k heb het gezien, maar, sapperloot, 'k zou het nooit geloove.’

Wat hem heel gemakkelijk vergeven kon worden, want, voor iedereen die nooit te voren zooiets had gezien, was het een allerwonderlijkst gezicht.

En toen kwam er nog iemand, van achter de menschen vandaan - iemand die al een heelen tijd had staan kijken, maar die dit gelukkige weerzien niet had willen verstoren - een lange, donkere man op mocassins. Hij was dezelfde

man, dien we kort te voren zoo snel door de straten hierheen zagen loopen. Er viel een stilte over de verwonderde menigte, toen hij naar voren kwam. Maar Sajo en Shapian gingen zoo op in hun speelmakkers, dat ze hem niet bemerkten voor een stem, *de* stem, die ze zoo heel goed kenden, zacht achter hen zei in de rustige, zangerige taal der Ojibways:

'O-way, de wolken zijn inderdaad verdwenen voor het aangezicht der zon. Nu is mijn smart ook verdwenen, opgetrokken als de nevelen van den vroegen morgen. Deze menschen hebben veel - zeer veel - voor ons gedaan, mijn kinderen. Laten we hen nu bedanken.

'Mijn zoon, mijn dochter, neem je Nitchiekeewense op, je kleine Broeders.

'O-pee-pee-soway wacht ons.'

Groote Veer was hen alle vier komen halen, om ze weer terug te brengen naar de Plaats der Sprekende Wateren, naar het Land van den Noord-Westen-Wind.

En Sajo's droom was toch uitgekomen.

Hoofdstuk XVI.
Mino-ta-kiyah!

Dus namen ze afscheid van de Stad, met haar lawaai, haar drukte en haar menschen, die, dacht Sajo, alles wel beschouwd, net eender bleken te zijn als alle anderen - meer goede dan slechte menschen. Eigenlijk waren ze bijna allemaal goedhartig, besloot ze; en ze was van plan om den Indianen te vertellen, hoe ze *werkelijk* waren.

En ze namen afscheid van Alec den oppasser, die zoo vriendelijk was geweest voor den armen, eenzamen Chikanee en die zich erg opgelucht voelde, toen hij zijn kleinen gevangene weer vrij zag. En ook van den zonderlingen, stil-glimlachenden Mijnheer H..., die nog langen tijd daarna gelukkig was in het besef, dat hij blijd-

schap had gebracht aan een paar heel bedroefde hartjes. Gitchie Meegwon had geprobeerd hem voor Chikanee te betalen, maar daar wou hij niets van hooren; hij zei, dat hij ruimschoots beloond was door het genoegen, dat het hem had verschaft.

Patrick de politieagent, dapper zoon van de O'Reilly's, bracht hen tot het station en wachtte tot de trein wegreed; zooals hij later aan zijn kameraden vertelde: ‘Memme eige twee handen heb ik ze veilig in de trein gestopt. En toe hun vader me d'rlui taal met de jongelui hoorde spreke, straalde hij heelemaal van plezier, dat dee-die!’ En dat zal hij waarschijnlijk ook wel gedaan hebben. En toen de trein van het perron vertrok, wuifden en wuifden de kinderen naar dezen vriend, die zoo goed, oprecht en trouw voor hen was geweest; daar stond hij en hield zijn helm hoog in de lucht als een signaal, en zijn kale hoofd glom in de verte. En Shapian bleef nog steeds vast overtuigd, dat er een heel volk was, dat zich Bevers noemde en dat op een groen eiland woonde in een groot, zout meer.

Toen ze bij Konijnenplaats aankwamen, was de eerste dien ze zagen Geel Haar, die aan boord sprong om hen te verwelkomen, voor ze goed en wel gemeerd lagen. Dadelijk gaf Shapian hem het geld dat over was, en Geel Haar vertelde dat aan de Groote Messen, die er allemaal wa-

ren om hen op te wachten en bood aan om het geld terug te geven. Maar een van hen kwam naar voren, hij hield een korte redevoering en zei, dat ze allen erg blij waren, dat alles zoo goed was afgeloopen en dat de Zendeling het geld moest houden, om het aan een Indiaan te geven, die arm was en het noodig had. Gitchie Meegwon dankte hen allen voor hun vriendelijkheid tegenover zijn kinderen, en zei, dat hij hoopte, dat eens zijn beurt zou komen om iemand te helpen, zooals vroeger of later de gelegenheid zich altijd voordoet om een goede daad te doen.

Geel Haar zei, dat hij met hen mee zou gaan naar het dorp, waar hij ging werken temidden der menschen. En hierop kwam de handelaar, die zich tot nu toe een beetje op den achtergrond had gehouden, naar voren, schudde alle drie de hand en zei, dat hij ook meeging om zijn Indiaansche klanten beter te leeren kennen, zooals dat toch eigenlijk behoort. Maar hij zei niet, en wilde het niet zeggen, en zou het ook nooit zeggen, dat hij ook had geholpen. En het zou nooit bekend zijn geworden, als Geel Haar hem dien keer niet had gezien in de school, en het in alle stilte aan Gitchie Meegwon had verteld. Intusschen werden de twee Kleintjes heel wat aangehaald en geliefkoosd, en ze vonden het zelfs goed om een worstelvertooning op touw te zetten voor de samengestroomde Gitchie Moko-

man, al betwijfel ik het ten zeerste, of ze er iets om gaven of iemand het zag of niet; en ik geloof, dat ze nogal opgelucht waren, toen ze met zijn allen op weg gingen en samen in hun mandje waren.

Groote Veer voer in zijn eigen cano, die nog de sporen van den brand vertoonde en Shapian zat in den boeg. Sajo werkte niet op dezen tocht, maar was passagier, evenals Chilawee en Chikanee, die toch al nooit werkten; ze zat het meerendeel van den tijd met haar hoofd dichtbij de bevermand. Geel Haar en de handelaar gingen met nog een paar Indianen in een andere, veel grootere cano; zoo'n groote, berkenbasten cano, die Rabishaw heet, met een hoogen, zich trots krommenden boeg en voorsteven, wat haar het voorkomen gaf van een moedig strijdros, of een Spaansch galjoen.

Bij het eerste draagspoor wachtte het oude Opperhoofd, Die-Vooraan-Staat hen op. Hij vroeg hun om een verslag van alles wat gebeurd was en luisterde heel aandaChtig toen ze het hem vertelden. En bij alle belangrijke en bizonder interessante gedeelten zei hij ‘Oho!’ en ‘Hah!’ en ‘Hum!’ met een diepe, schorre stem en er was een heel begrijpende schittering in zijn oogen terwijl hij luisterde. Nadat hij er een poosje over nagedacht had, zei hij tegen Sajo en Shapian, dat ze hun volk tot eer strekten en

dat er een lied gemaakt zou worden over hen en hun avonturen met de Kleine Sprekende Broeders, zooals hij de Kleintjes noemde en dat dit deel uit zou maken van de geschiedenis van den stam. Hij nam een kijkje bij Chilawee en Chikanee en zei, dat zij nu eveneens tot den stam behoorden en ook een deel van zijn geschiedenis zouden zijn. En terwijl hij sprak was er een glimlach op zijn wijze, oude, gerimpelde gezicht, voor het eerst sinds menigen langen dag, want hij was nogal een streng-uitziende oude man, om de waarheid te zeggen. Toen trok hij zijn deken om zijn middel en stond daar kaarsrecht. Zijn lange witte haar viel over zijn schouders; hij maakte een teeken met zijn hand naar de zon en zei:

'Hah! Mino-ta-kiyah; kae*get* kee mino-ta-kiyah! - het is goed, voorwaar, het is zeer goed!'

En de gansche toekijkende groep Indianen en Gitchie Meegwon en Geel Haar, herhaalden met hun allen in koor 'Mino-ta-kiyah!' en iedereen scheen erg plechtig gestemd en onder den indruk te zijn.

Toen ze op reis waren naar O-pee-pee-soway schenen de boomen langs de rivieren naar elkaar te wuiven en te knikken en in het ritselen van hun takken en bladeren schenen ze te zuchten: 'Kaget mino-ta-kiyah, het is goed.' En de raven in de lucht krasten: 'Mino-ta-kiyah!' en de

wind fluisterde door het gras ‘Se-e-e-e-ey mino-ta-kiyah’ en het vlietende water in de stroomversnelling, dat eens zoo woest en onstuimig had geleken, zong het telkens weer op die vreemde manier van stroomend water; en de kleine warrelende kolken, die de pagaaien achter lieten, fluisterden het bij iederen slag, ‘Mino-ta-kiyah’ - tegen Sajo!

Nooit was het woud mooier geweest, nooit de lucht zoo blauw; en de zon had nooit zoo helder geschenen, de eekhoorntjes nooit zoo vroolijk gedarteld, of de vogels zoo liefelijk gezongen, als het Sajo toescheen op die reis terug naar O-pee-pee-soway.

En nooit waren zij en Shapian in heel hun leven, zoo overgelukkig geweest.

Toen ze aankwamen, riep Groote Veer alle menschen samen, en bij hun hut werd dien avond de thuiskomst met een feest gevierd. Iedereen uit het dorp kwam, ook twee of drie halfbloeden, die op den doortocht waren en die tenslotte *niet* op het jachtterrein van anderen hadden gejaagd. Ze hadden zooals gewoonlijk hun violen bij zich en er waren snelle, ingewikkelde volksdansen, waarbij de vioolspelers wijsjes uit oude tijden speelden en die op allerlei gekke manieren verdraaiden, zooals halfbloeden dat doen. Ook waren er Indiaansche quadrilles, waaraan wel twintig menschen tegelijk mee-

deden. En de vreugde was uitbundig en onstuimig.

Alle jongens uit het dorp wilden met Sajo dansen, zoodat ze het heel druk had; en ik kan je wel vertellen, dat ze alleraardigst danste, want ik was er zelf ook en zag haar en Shapian, welke laatste zoo trotsch als een pauw was, dat zijn zusje zoo veel gevraagd werd. Je kunt er zeker van zijn, dat hij geen moeite had om danseuses te vinden onder de dorpsmeisjes en er waren enkele erg aardige jonge meisjes om uit te kiezen. Dit kon je duidelijk zien, want nu verborg niemand zich achter haar hoofddoek, daar het alleen bij de oudste dames zou opkomen om er een te dragen bij zoo'n gelegenheid.

Buiten werd een reusachtig vuur brandend gehouden, waar voortdurend thee werd geschonken en waarvoor eenige oude mannen zaten te rooken en te praten over vervlogen dagen, terwijl een troep kinderen krijgertje en verstoppertje speelden tusschen de wisselende schaduwen. Gitchie Meegwon liep temidden van zijn gasten en praatte met hen, en zijn gezicht, dat soms streng en dikwijls treurig was, was nu heel innemend, terwijl hij tegen hen allen glimlachte en hen welkom heette. Telkens weer ging hij rond met een grooten ketel met thee, terwijl Sajo en Shapian de kopjes droegen en de menschen bedienden en daarna weer dansten.

Op een gegeven moment in den loop van den avond, maakten de dansenden den vloer vrij en gingen zitten in een grooten kring langs den muur, alsof ze verwachtten, dat er iets ging gebeuren. Er viel een stilte. Al gauw gingen trommelslagers binnen den kring zitten met tom-toms, en begonnen te roffelen. En toen kwam, door de deur, de oude Ne-Ganik-Abo, Die-Vooraan-Staat, het Opperhoofd, met een geweldige hoofdtooi van adelaarsveeren en vreemde, woest uitziende teekeningen op zijn gezicht geschilderd en danste op het geluid van de trommels. Onder iedere knie hing een kransje hertehoeven, die klepperden bij iederen stap en in zijn hand hield hij een ratel, van een schildpad gemaakt, die rood en zwart geverfd was, waarbij de kop en de hals van de schildpad als handvat dienden. Terwijl hij danste, klepperden de holle hertehoeven als kleine koperen belletjes op de maat van de snelle bewegingen van zijn voeten. De franje op zijn kleed beefde en trilde en de groote hoofdtooi opende en sloot zich bij zijn schouders, alles precies op de maat van de trom, die steeds maar door roffelde en hij schudde woest met zijn ratel onder het dansen. En terwijl hij danste, zong hij een zacht, geheimzinnig lied, waarin hij de avonturen van Sajo en Shapian en Chilawee en Chikanee vertelde, net als in vroeger dagen, wanneer de krijgslieden de geschie-

denis van een veldslag bezongen. Na ieder couplet was er een refrein, gezongen door een groepje zangers en het lied had een zonderlinge, onbestemde melodie, die erg opwindend was.

Dit was het lied, dat hij had beloofd. Dit zou nu een van de legenden van den stam worden, want het was door zulke liederen omtrent verschillende gebeurtenissen en door primitieve schilderingen, dat de Indianen uit oude tijden verslag maakten van de geschiedenis van hun volk. Maar de handelaar, die nog nooit zulke dingen had gezien en dacht dat het een krijgsdans was, werd een heel klein beetje bang, totdat Gitchie Meegwon hem uitlegde, dat het heelemaal geen krijgsdans was, maar een Wabeno, die alleen door de Medicijnmannen wordt gedanst en ook wel om grootsche gebeurtenissen te verhalen. Toen kwam met een luiden langen gil de Wabeno tot een einde.

Nu hieven de violen een vroolijk deuntje aan, de dansvloer vulde zich, het plezier ging door, waar het onderbroken was en met frisschen moed werden weer de quadrilles en de volksdansen gedanst. Geel Haar danste op vlugge voeten, hij lachte den heelen nacht door en pikte de leelijkste oude vrouw uit, die hij kon vinden om mee te dansen; en als het een oogenblik verflauwde, kreeg hij ze in minder dan geen tijd weer aan den gang. De handelaar vergat zijn

Ne-Ganik-Abo danste op het geluid van de trommels, zooals de krijgslieden deden in overoude tijden.

waardigheid geheel en al temidden van al die vroolijke menschen en liet duidelijk merken, dat hij net even vroolijk kon zijn als iedereen en het ook heelemaal niet erg vond om even vroolijk als de beste mee te dansen. Hij werd zelfs goede maatjes met de Kleintjes, maar kon nog steeds niet hun namen onthouden, ofschoon Shapian, die geen hekel meer aan hem had, zijn best deed het hem te vertellen. Maar hij noemde hen steeds maar Chilakee en Cherokee en Chikaroo en gaf hun nog allerlei namen, die zoo'n beetje hetzelfde klonken maar altijd fout waren en waarvan hij een eindeloozen voorraad had.

Chilawee en Chikanee zelf werden nergens buiten gehouden, daarover kan je gerust zijn. Ze zouden nooit ergens buiten gehouden worden, zoolang ze twee stemmen hadden om mee te schreeuwen en ieder vier pootjes om op rond te hollen; en opgewonden als ze nu waren door de muziek en het lawaai en al het plezier, schoten ze over den vloer, en krabbelden rond tusschen de dansers en bedelden overal waar ze maar iemand zagen zitten. Eens ging Chilawee in 't midden van de kamer rechtop staan, als een mensch; en daar waar hij stond, moesten ze ophouden met dansen, omdat niemand op het kereltje wilde trappen, of over hem vallen. Gedurende een paar minuten stond hij daar alleen, en beheerschte om zoo te zeggen den

dansvloer; hij stond in 't rond te kijken alsof hij wilde zeggen, evenals Long John Silver: ‘Hier ben ik, hier blijf ik, en *daar* kun je zeker van zijn.’ Dus eindelijk moest Sajo den jongen schavuit zoo groot als hij was optillen en van den vloer wegdragen, onder zijn gillend en trappelend protest. In den tusschentijd had Chikanee (de heilige!) die in de stad had gewoond en daar een en ander had geleerd, een kist met appels ontdekt, die iemand van het dépôt had meegebracht en nadat hij had gemerkt, dat één appel ongeveer alles was dat hij naar binnen kon schrokken, begon hij ze een voor een weg te dragen en te verstoppen. En toen hij werd gevonden en gearresteerd, was het een herrie van belang en nog een gilpartij. In de hoop hem te kalmeeren, begon Sajo hem hompen gerstebrood te geven om mee naar bed te gaan, maar daar wilden ze niet blijven, ze kwamen er weer uitgesprongen om meer, zoodat ze voortdurend heen en weer holden met al dit lokaas. En het was zoo zeker als iets, dat zelfs al hadden ze den heelen nacht doorgeschrokt, ze er nog niet de helft van hadden kunnen opeten.

Eindelijk, moe van de lange reis en de opwinding en wat niet al, verdwenen ze voor goed naar hun eigen slaapkamertje; en met hun neusjes dicht bijeen, hun kleine handjes vast in elkaars vacht en gerstebrood overal om hen

heen, gleden ze weg naar het Droomenland; en al hun moeilijkheden, al de lange afmattende dagen van eenzaam verlangen waren voor altijd voorbij en vergeten.

Van nu af aan weerklonk het iederen dag opnieuw bij het speelhuisje aan het meer van schreeuwen en lachen, zooals in den tijd voordat Chikanee was weggegaan. Het leek bijna of dat allemaal nooit werkelijk was gebeurd, maar alleen maar een booze droom was geweest. De hut, die zoo vele dagen lang leeg en verlaten had gestaan, was weer van vreugde vervuld. En de zachte grond bij den waterkant droeg weer den afdruk van kleine voetjes, waarvan de eigenaren, die met twee en die met vier voeten, er zoo na aan toe waren geweest om nooit - ergens - meer voetafdrukken na te laten.

Chilawee, de rakker, werd weer de uitgelaten, ondeugende zeeroover en was even moedwillig als altijd, of nog een beetje erger als je het mij vraagt. Hij verdween even regelmatig als vroeger en je kon er net zoo zeker van zijn, dat je hem ook altijd weer geregeld vond; hij had altijd een of ander kattekwaad in den zin en als hij betrapt werd, deed hij zijn dwazen wiebeldans en viel met een luiden kreet op zijn rug, hetzij van pret om zijn dolle streek, hetzij uit louter ondeugendheid. Ofschoon ze nu allebei al flink groot werden, had Chikanee den wedstrijd op-

gegeven om te zien wie het hardste groeide, wat het in het begin zoo moeilijk had gemaakt om ze uit elkaar te houden en hij had Chilawee een beetje voor laten komen. Zoo bleef het, zoodat Chikanee nog het Kleinste Kleintje was en even zacht en vriendelijk in zijn maniertjes als altijd - niet dat hij *altijd* zoet was, dat zou te veel gevraagd zijn. Maar vele, vele keeren lag hij in Sajo's armen, zooals in vroeger dagen, met zijn neusje zoo stevig als hij maar kon in haar hals op een bepaald plaatsje. Daar nestelde hij zich dan, en deed zijn oogen dicht, snoof en blies een beetje en kreunde zachtjes van geluk, net als hij zoo dikwijls had gedaan op zijn eenzame matrasje in de keuken van den oppasser. Nu zou hij nooit meer eenzaam zijn - en dan deed hij één oog open, om er zich heelemaal van te overtuigen, dat hij nog thuis was en dat het niet alleen maar weer zoo'n droom was!

En nu was alles net eender als altijd, de dagen waren erg druk en opwindend, met al het zwemmen en het graven, het ploeteren in de modder en het kammen en boenen van de jasjes; het verstoppertje spelen onder de cano, het worstelen en de onbeholpen pogingen om aan het piepkleine malle beverhuisje te bouwen, dat de regen maar niet buiten *kon* houden. En dan, nadat al het werken en het spelen voor den dag voorbij was, sukkelden de korte vermoeide

pootjes het waterspoor op naar de hut; en daar waren de bordjes (de zelfde bordj es!) vol gekookte rijst, of melk, of, bij speciale gelegenheden, zelfs een klein beetje ingemaakte vruchten. En dan was er nog een flinke, stevige homp gerstebrood voor ieder om mee naar bed te nemen en dan konden ze lang slapen op een zacht warm bed -

En zoo ging de gelukkige zomer voorbij.

De Herfst kwam en met haar de Dagen der Vallende Bladeren, de Stille Dagen. De tijd was gekomen dat Chilawee en Chikanee naar hun oude tehuis teruggebracht zouden worden. Want nu moest men hen het leven weer laten opnemen dat hun werkelijk toekwam, zoodat ze het Leven van het Heele Bevervolk konden leiden. In den Winter zou het onmogelijk zijn om hen van genoeg water te voorzien, en evenmin konden ze van de eene plaats naar de andere gebracht worden, zooals 's zomers. En Gitchie Meegwon riep zijn kinderen op een dag bij zich en legde het hen allemaal heel precies uit en zei hoe de bevers, die weldra volwassen zouden zijn,[1)] niet lang gelukkig konden blijven, als ze op zoo'n onnatuurlijke manier leefden en dat ze daarom weldra teruggebracht moesten worden naar hun eigen omgeving, om te leven zooals

1) Bevers groeien heel langzaam, het duurt drie jaar voor ze volledig volgroeid zijn.

de Groote Geest van de Wildernis het voor hen had bestemd.

De kinderen hadden al eenigen tijd geweten, dat dit zoo moest zijn, al hadden ze er nooit tegen elkaar over gesproken. Naarmate de dag van scheiden nader kwam, werd Sajo erg stil en peinzend en bracht lange uren door met haar kleine speelmakkers, die weldra niet meer bij haar zouden zijn; terwijl deze, jolig als een paar veulentjes, met haar speelden op dezelfde oude vroolijke manier, zonder ooit een enkele gedachte aan den dag van morgen, hoe die ook zou zijn.

En ze hield zoo veel van hen, dat ze er niet aan wou denken hoe eenzaam *zij* wel zou zijn, nadat ze weg waren, maar aan *hun* blijdschap als ze hun vader en moeder weer zouden zien. Dus hoe kan ik dan bedroefd zijn? vroeg ze zich af en zei toen met een stem, die een beetje trilde:

'Ik ben erg gelukkig. Heusch. Ik *weet* het!' Zie je wel!

Ja Sajo, je was gelukkig; gelukkig zooals altijd diegenen die geven, wel moeten zijn.

En zoo,op een morgen in October in deMaand der Vallende Bladeren, toen de heuvels heelemaal bruin en purper en goud waren in hun Herfsttinten, namen Chikanee en Chilawee,

Klein Kleintje en Groot Kleintje afscheid van hun eigen kleine kamer en de hut waar ze de gelukkige, zorgelooze dagen van hun kindertijd hadden doorgebracht. En ze verlieten het onsoliede kleine beverhuis, het speelhuisje en het waterspoor en al hun landingsplaatsen; zij lieten die daar achter zich aan den oever en klommen in hun oude berkenbasten mand, die hen zoo goed en zoo lang had gediend. Zoo gingen ze op de laatste en belangrijkste reis, die ze ooit gemaakt hadden.

En weinig vermoedden ze, toen ze gingen liggen op hun geurige bedjes van gras, welke groote gebeurtenis hen wachtte aan het einde.

Hoofdstuk XVII.
In de Maan der Vallende Bladeren.

Het zou een heele onderneming worden.

Sajo zag er feestelijk uit, ze droeg een veelkleurigen, geruiten omslagdoek, haar nieuwsten, bontsten hoofddoek en haar mocassins met de mooie kralen. Shapian en Gitchie Meegwon waren in hun allerbeste kleeren van hertevel, die ze alleen bij zeer bizondere gelegenheden droegen en die tot een warm fluwee-

lig bruin waren doorgerookt. Op de beroemde mand had Sajo bladeren geschilderd en bloemen van allerlei kleuren; en vogels en kleine dieren, als gezelschap voor Chilawee en Chikanee op deze laatste reis, die ze er ooit in zouden doen. En zoo, met een groote witte veer, die van het handvat afhing en al die schilderingen, zag de mand er niet langer oud, maar heelemaal splinternieuw uit. Binnenin had ze met liefderijke zorg een bedje van zoetgeurende grasjes gespreid en aan den kant, in een leeren zakje, dat heelemaal versierd was met de stekels van een stekelvarken, had ze de twee kleine, maar heel dierbare bordjes gebonden.

De cano, die hen zoo getrouw en zoo goed had gediend en die zoovele van hun avonturen had gedeeld, was ook lang niet over het hoofd gezien. Geen enkel teeken van den brand was er meer op te bespeuren. De zijkanten waren heldergeel geverfd, zooals tevoren en er waren pasgeverfde dolboorden en een nieuw oog (niet zoo woest als hetgeen ze verloren had, eigenlijk nogal een vroolijk oog!). Er was ook een mooie nieuwe staart. Ze maakte een heel trotschen indruk, alsof ze heel goed wist, dat dit geen gewone reis zou zijn. De nieuwe staart wapperde er dapper op los in den wind en terwijl het riet en de biezen er langs ritselden en bogen, leek het net of het oog zichzelf knipoogjes gaf, alsof

zijn eigenaar over het een of ander erg in zijn schik was.

En zoo gingen ze op weg naar de Rivier der Gele Berken, die ver in de blauwe verten lag, tusschen de Heuvels der Fluisterende Bladeren, waar Chilawee en Chikanee geboren waren.

Zes dagen lang reisden ze door. En naarmate ze steeds verder gingen, werd de lucht stiller, werden de wateren kalmer. Iederen nacht trokken er lange, lange rijen wilde ganzen over hun hoofden naar het Zuiden; in de duisternis was het geluid van hun wiekslagen duidelijk te hooren. Iederen morgen leek de zon iets grooter en rooder, de bladeren nog schitterender getint. Want het woud is prachtig in de dagen van den nazomer, in de Maan der Vallende Bladeren.

Sajo was heusch, echt gelukkig; heelemaal niet zooals ze verwacht had te zijn. Om in deze stemming te blijven, herinnerde ze er zich steeds aan, dat haar kleine, zoo geliefde vriendjes, haar Kleine Broeders, het beter zouden krijgen dan ze het ooit gehad hadden en weldra beter verzorgd zouden worden dan zij ooit had kunnen doen. Ze gingen naar huis, temidden van hun eigen omgeving. Hun speeltijd was bijna voorbij, dat wist ze; ze werden bezadigder. Weldra zouden ze aan het werk gaan, zooals alle wouddieren en bijna alle menschen vroeger of later. Ze kwam

met zichzelf overeen (heb je wel eens gemerkt hoe gemakkelijk het is, om iets met jezelf overeen te komen?) dat dat het was, waarvoor ze geschapen waren, niet slechts om huisdieren te zijn, maar om te werken; en niets is méér waar. Alleen op die manier zouden ze heelemaal voldaan kunnen zijn.

Toch voelde ze, zoo nu en dan, een kleine steek door haar hart; dan kwam er een waas voor haar Dogen, maar dan veegde ze er snel met haar hand over heen en zei in zichzelf: 'Ik heb alleen maar medelijden met *mezelf*. Ik ben alleen maar zelfzuchtig. We moeten doen wat voor *hen* het beste is. Zóóveel houd ik van hen.' En dan keek ze dapper in het rond naar de boomen en het meer en gluurde in de mand, en kietelde de grappige beurs-oortjes en dacht hoe heerlijk het zou zijn, als ze alleen maar kon zien hoe het verder ging en hooren wat ze tegen elkaar zeiden, als ze in hun hol kwamen.

Als hun vader en moeder en de andere kleintjes hen maar tegemoet kwamen, zoodat ze hen allen samen kon zien! En ze hoopte - hoe hoopte ze het - dat geen jager hen ooit zou vinden.

Den laatsten nacht van de reis kampeerden ze tusschen de dennenboomen op dat aardige plaatsje, waar we, nu alweer zoo lang geleden, Gitchie Meegwon voor den eersten keer zijn

middagmaal zagen klaarmaken, naast het riviertje, dat uit den bever-vijver stroomde. En gedurende dezen gedenkwaardigen avond, nadat ze hun avondmaal gegeten en alles weggeruimd hadden, toen het donker was en het kampvuur helder opvlamde, zei Groote Veer, dat hij hun iets belangrijks had te vertellen, iets dat hij tot het laatste moment voor zich gehouden had. En alles was erg stil, terwijl de kinderen daar zaten te luisteren bij den vuurgloed. Chilawee, die zonder zich te verroeren naast zijn mandje zat, met zijn hoofd scheef op bevermanier, scheen te luisteren; en Chikanee, die stil als een muisje met zijn hoofd op Sajo's knie lag, heeft vast ook geluisterd. De breede, diepe rivier, die zoo stil en snel voorbijstroomde heeft het zeker allemaal gehoord en zal het zonder twijfel steeds weer oververteld hebben aan de allereerste stroomversnelling op haar weg. Zelfs de groote, donkere boomen, die zoo plechtig en stil rondom het kamp stonden en waar de schaduwen van het vuur tusschendoor speelden, schenen te luisteren terwijl hij sprak.

'Sajo, Shapian,' zei Gitchie Meegwon, 'dit is de laatste avond dien we hebben met Chilawee en Chikanee. Morgen zullen ze terug zijn in hun eigen wereld, om op hun eigen manier te leven. Zeer schoon zijn de dagen geweest, die ze bij ons hebben doorgebracht. Ze hebben veel vreug-

de in ons huis gebracht en de blijde dagen van den Zomer zijn blijder geweest, omdat zij tot ons kwamen.

‘Ik vond hen hier op deze plaats, ziek en hulpeloos - stervend. Nu zijn ze weer hier, gezond en sterk, klaar om verder te gaan. Hun avonturen zijn voorbij, en ze zullen gelukkig zijn als nooit te voren.

‘Eén ding kan ik beloven: ze zullen nooit gedood worden.’

Hier maakte Sajo een geluidje, een heel klein geluidje, maar ze legde haar vinger op de lippen om het weer terug te duwen. Gitchie Meegwon vervolgde:

‘Jullie zagen je Opperhoofd de She-she-gwun dansen, de Rateldans; het was een Wabeno, voor een bepaald teeken en hij heeft bevolen, dat geen Indiaan bevers op of bij deze plaats mag jagen. En geen blanke komt ooit hier. Dit is mijn eigen jachtterrein, maar ik zelf zal nooit hen of de hunnen kwaad doen; het zou zijn of ik kleine vrienden doodde. Want ze hebben mijn kinderen gelukkig gemaakt; als ze mij konden verstaan, zou ik hen danken. Wat er ook gebeure, zij zullen voor altijd veilig zijn.

‘Morgen, als jullie hen zult laten gaan, zal ik een beverroep nabootsen, het geluid waarmee ze elkaar roepen. De jongen in het hol zullen niet luisteren, maar misschien komen de oude-

ren hen begroeten. Ik kan het niet zeker zeggen, maar ik zal het probeeren.'

Sajo legde haar hand stijf op den mond, dus dezen keer kwam er geen geluid uit.[1] Op dat moment kwam een laag, klagend geluid uit de richting van de heuvels aandrijven, werd even sterker en stierf weer in de stilte weg: een wild, donker, maar toch verlangend gehuil - de kreet van een wolf. Gitchie Meegwon zweeg tot de laatste echo was weggestorven, terwijl iedereen luisterde; want Indianen vreezen de wolven niet, zooals andere menschen, doch beschouwen hen als jagers net als zij zelf en noemen hen de Eenzamen. Toen ging hij door:

'Groot Kleintje en Klein Kleintje,' - hij glimlachte om de namen - zullen nooit voor jullie verloren gaan. Bevers zijn anders dan andere dieren; ze lijken veel op menschen en veranderen niet gauw. Wanneer ze je eens gekend hebben en je vrienden zijn geworden, vergeten ze je niet. Ze zullen aan je denken, altijd.

'En nu het beste van alles.' (Niemand gaf een geluid, zelfs de wolf niet!) 'Eén keer per jaar, in de Maan der Vallende Bladeren, als de bla-

1) Indianen vermijden met groote zorg iemand in de rede te vallen wanneer hij spreekt. Het zou tot zeer slechte manieren gerekend worden wanneer, zooals bij deze gelegenheid, een kind zou spreken tenzij hem iets gevraagd werd.

‘Ze zullen jullie nooit vergeten’, zei Groote Veer.

deren als helgekleurde, roode en gele sneeuwvlokken om ons heen dwarrelen en de wilde ganzen in zwermen door de lucht trekken, dan zullen jullie hier komen, bij hun tehuis, en er een poosje blijven om hen gade te slaan in hun eigen vijver, tijdens de avonden, om hen te zien zwemmen, werken en spelen. Het is heel waarschijnlijk, dat ze naar jullie toe zullen komen, zoodat je tegen hen kunt spreken, misschien kun je hen zelfs aanraken. Ze kunnen niet alles onthouden en vele dingen, die ze met jullie zagen, zullen misschien uit hun geheugen gaan, maar *jullie* zullen ze nooit vergeten. De Ouden, die erg wijs zijn, hebben het mij verteld. In mijn jonge jaren heb ik het ook gezien.

'Mijn kinderen, dit zijn mijn woorden.'

En het waren woorden, die uit het hart van de kleine Sajo het laatste restje droefheid wegnamen - niet heelemaal, misschien; want ze was tenslotte maar een klein meisje en ze gaf alles op wat ze maar op kon geven - deze twee kleine schepseltjes, die ze had liefgehad zooals alleen een klein meisje maar kan liefhebben. Maar het was een volkje, dat niet gauw vergat, had haar vader gezegd en, dacht ze, ik zal de mand aan een boom dichtbij den grond hangen en de bordjes ook achterlaten, waar ze ze kunnen zien, dus het niet kunnen vergeten. En dien nacht, toen ze op haar bed lag van balsemine-

takken met Groot Kleintje en Klein Kleintje voor den allerlaatsten keer in haar armen genesteld, dacht ze terug aan alles wat er gebeurd was, sinds ze bij haar waren gekomen op dien onvergetelijken verjaardag en aan alle plezier, dat ze samen gehad hadden en hoe gelukkig alles tenslotte was afgeloopen; ze dacht ook aan alles wat haar vader gezegd had - hij zou hen roepen en misschien zouden de ouders naar buiten komen. En verder - het was eigenlijk een schande om dezen aller-allerlaatsten nacht te slapen. Dus lag ze wakker zoo lang als ze maar kon en luisterde naar het rustige ademen van Chilawee en Chikanee en eindelijk legde ze haar hoofdje, zoo vol gedachten, neer naast de twee kleine, vochtige neusjes, die snoven en bliezen en soms wel een beetje snurkten; en weldra ging ze met hen het Land der Vergetelheid binnen.

Den volgenden middag, bij het ondergaan der zon, op het uur, dat de wilde bevers wakker worden, waren ze allen bij den vijver van de Beverfamilie. Van hieruit was het Groote Avontuur van Chikanee en Chilawee, twee piepkleine, verdwaalde peuters, begonnen, het Groote Avontuur, dat nu ten einde was.

In vele opzichten was het plekje net zoo als het geweest was, toen we het voor het eerst zagen in Mei, de Maand der Bloemen. Het water stond

tot aan den dam en stroomde er overheen; alles was in de beste conditie en het aarden huis verhief zich nog steeds als een groote, donkere heuvel hoog boven het moerasland. Maar de vijver zag er niet meer verlaten uit. Je kon zien, dat er overal nog kort geleden gewerkt was, zoodat het meer dan ooit leek of er een troep mannen met schoppen en bijlen was bezig geweest. Toch was dit alles het werk van twee bevers, want de kleintjes tellen nog niet erg mee in den eersten zomer van hun leven. De zijkanten van de woning waren stevig dichtgemetseld tegen de kou, en voor het huis dreef een reusachtig vlot van houtblokken, stokjes en takken, die als wintervoorraad door de bevers verzameld waren. Van verschillende plaatsen langs den kant kronkelden gladde, goed-onderhouden smalle paadjes naar boven de bosschen in, en langs deze paadjes zag je talrijke, pas-afgeknaagde stompjes, en zelfs afdrukken van tanden. De meeste boomen, die er hadden gestaan, waren weg, verborgen onder het vlot, terwijl eenige andere aan stukken bij het water lagen. Zoo kon je zien, dat het Bevervolkje nog aan het werk was en hun oogst binnenhaalde met het oog op den komenden Winter.

Het was er heel rustig en vredig en de krans van stille boomen werd helder weerkaatst in den kalmen waterspiegel, doch de boomtoppen wa-

ren niet meer groen, zooals in Mei, maar rood en geel en bruin gekleurd door de vorst. En overal in het stille woud dwarrelden, zweefden en ritselden de bladeren zacht naar beneden.

Gitchie Meegwon ging een klein eindje weg, terwijl Sajo en Shapian de mand naar den waterkant droegen. En daar, onder een slanken, zilveren populier, deden ze haar open.

Shapian stak zijn hand er in en streelde de mollige, zachte lijfjes en zei: 'Vaarwel Nitchiekee-wense; vaarwel Kleine Broeders,' maar hij zei het niet heel luid, want zijn stem trilde en een man moet oppassen met deze dingen voor vrouwvolk, weet je. Toen nam hij de beide handen van zijn zusje in de zijne en zei tegen haar:

'Wees niet bedroefd, mijn zuster. Ieder jaar als de bladeren vallen, zooals nu, zal ik je hierheen brengen om hen te zien. Wij vieren hebben veel samen gezien en doorgemaakt; dat zullen we altijd onthouden en zij zullen het evenmin vergeten. Onze vader heeft het gezegd. Nu zullen ze heel hun leven gelukkig zijn. Het zal hen goed gaan.'

'Ja,' antwoordde ze fluisterend. 'Dat weet ik; zij zullen gelukkig zijn. Dus ik moet ook gelukkig zijn.' En zij keek hem glimlachend aan: 'Dank je, mijn broeder.'

Toen ging Shapian naast zijn vader staan en liet Sajo alleen. Ze hield de bevertjes dicht tegen zich aan, even maar, en fluisterde in de zwarte oortjes:

'Vaarwel Chilawee, vaarwel Chikanee, mijn kleine Broeders. Laten we elkaar niet vergeten... nooit.'

En toen liet ze hen gaan.

Ze volgde hen tot aan den rand van het water, waar ze hen na bleef kijken, terwijl ze wegdreven. Voort zwommen ze, voort over hun eigen vijver, hun twee ronde, mollige kopjes naast elkaar zooals altijd; de forsche Chilawee, vroolijk, eigenzinnig en vol streken; de zachte Chikanee, peinzend, innemend en aanhankelijk. Nog eenige minuten en ze zouden verdwenen zijn. En hoe groot ze ook mochten worden, in één teergevoelig, liefhebbend hartje zouden ze altijd nog twee kleine, hulpelooze beverjongen blijven.

Voor Sajo zouden ze altijd de Kleintjes blijven.

Toen ze dichtbij dat groote, aarden bolwerk kwamen, gaf Groote Veer een langen helderen kreet, den roep van een bever, die zijn makkers zoekt. Nog eens en nog eens weerklonk het geluid als muziek in de stilte. En toen, plotseling, verscheen een zwart hoofd aan de oppervlakte van het water en daarna een tweede; groote don-

kere hoofden, gevolgd door groote bruine, ruige lichamen.

Sajo durfde nauwelijks ademhalen; juist wat ze had gehoopt, maar niet had durven gelooven - hun vader en moeder kwamen hen heusch op Gitchie Meegwon's roep tegemoet! Alles kwam uit, *alles* - Oh! -

Iedereen stond roerloos als de boomen terwijl de oude bevers langzaam naar Chilawee en Chikanee toekwamen, een keer of wat om hen heen-zwommen, hen bekeken en besnuffelden, lage, geheimzinnige geluiden maakten, en toen naast hen doorzwommen - groote en kleine koppen, eindelijk weer samen! Ze zwommen gestadig en snel door (o, al te snel!) steeds in dezelfde richting, terwijl het water wijd achter hen wegstroomde als lange, kabbelende V's; en één of twee keer kon je het zwakke geluid van kinderlijke stemmen uit de verte hooren. En de donkere hoofden, de groote naast de kleine, werden kleiner en kleiner en gingen steeds verder weg tot ze vlak voor den ingang van het hol een voor een geluidloos onder de oppervlakte verdwenen.

Groot Kleintje en Klein Kleintje waren Thuis.

En Sajo stond daar heel stil als een kleurig standbeeldje, in haar vroolijke geruite jurk en mooie mocassins, haar hoofddoek was naar achteren gegleden, zoodat haar gladde, zwarte vlechten glansden in den gloed van de onder-

gaande zon. Zoo bleef ze staan, en keek uit over den kleinen vijver, haar roode lippen weken vaneen en haar donkere oogen keken als heldere sterren tot het laatste bruine hoofd weg, en de allerlaatste rimpel op het water verdwenen was.

En op dat moment kwamen van de gouden, fluisterende bladeren boven haar hoofd de liefelijke tonen van een witgekeeld zangvogeltje. En het kleine gevederde zangertje trillerde zijn liedje zoo vol vreugde, dat zijn stem het stille dal scheen te vullen en voor Sajo's ooren zong hij een boodschap van hoop, geluk en liefde:

'Mino-ta-kiyah, het is goed,' scheen hij te zingen: 'Mi-mi-mi - noo-no-no-o-o - no-ta-kiy-no-ta-kiy - no-ta-kiy - ah!'[1)]

En Sajo, die daar zoo stilletjes stond temidden der vallende bladeren, haar oogen nog verlangend gevestigd op den donkeren heuvel, die

1) Het lied van de grasmusch, ook wel Canada-vogel genoemd, gelijkt in rythme en geluid op wat ik hier getracht heb weer te geven. De blanke woudlooper vertaalt zijn lied 'O-o-o - Ca-na-da-Ca-na-da - Ca-na-da, terwijl de Indiaan beweert dat hij zingt, 'Mi-mi-mi - no-ta-kiy-no-ta-kiy - no-ta-kiy - ah.' Zijn klagelijke, onvolkomen melodie kan men overal in de Noordelijke bosschen hooren, in de zomermaanden en voor velen van ons is hij met den bever en den pijnboom, het symbool van de Wildernis. En omdat zijn lied voor het Indiaansche oor, de geruststellende zin 'Het is goed' inhoudt, beschouwt men het als een voorteeken van toekomstig geluk, als een van deze vogels in een boom zingt, waaronder men staat.

het laatste tehuis van haar Bevervolkje was, herhaalde zachtjes bij zich zelf: ‘Mi-no-ta-kiy-ah.’

En ze hing het mandje met de twee kleine bordjes, het bedje van zoet-geurende grasjes en de vroolijk geschilderde blaadjes en dieren en bloemen, aan een tak laag bij den grond en liet het daar achter bij het heldere, kalme water.

Toen draaide ze zich om en snelde, met uitgestrekte handen en een dapperen glimlach naar haar vader en broer toe.

En nu verdwijnen de gedaanten en allen gaan heen. Onze reis is ten einde, het verhaal is uit.

Terwijl je naar mijn verhaal hebt geluisterd, is het flakkerende vuur midden in de wigwam uitgebrand, en alleen de gloeiende kolen zijn over. Achter ons, op de wanden van dierenhuid, vallen onze schaduwen, groot en donker.

Wij moeten gaan.

Toch zul je soms, als je alleen zit in de schemering van een zomeravond en niets anders te doen hebt, misschien wel eens denken aan deze twee Indianenkinderen, die echte menschen waren en hun vrees en hoop, hun moeilijkheden en hun vreugde hadden, net als jullie zelf. En dan zul je denken aan Chilawee en Chikanee, twee kleine bevers, die van hen en van elkaar hielden en die echt leefden en die eenzaam en verlangend, en ook gelukkig konden zijn.

En zoo zul je misschien nog eens in gedachten reizen naar de Heuvels der Fluisterende Bladeren, om weer de lange, donkere pijnboomen te zien, die je schijnen te wenken en te roepen als je voorbijgaat; dan maak je nóg eens een tocht in de gele cano van boomschors, met haar turende oog en haar fier wapperende staart.

En misschien, als je heel stil en rustig zit, zul je ook het geritsel van vallende bladeren hooren en den tooverroep van Sprekende Wateren en het zachte, lage geluid van stemmen, de stemmen der Woudbewoners, zoowel groote als kleine, die wonen in die groote, eenzame landen, die zoo ver weg zijn; waar het woest is en toch zoo heel mooi - het Land van den Noord-Westen Wind.

EINDE

Lijst van Indiaansche woorden (Ojibway).

Zooveel mogelijk phonetisch gespeld, met hun beteekenis.

Indiaansch woord	*Uitspraak*	*Beteekenis*
Sajo	See-dzjo	
Shapian	Sjee-piën	
Gitchie Meegwon	Gitsjie Mieg-won	Groote Veer
Chilawee	*Tsjil*-a-wie	Groot Kleintje
Chikanee	Tsjik-a-*nie*	Klein Kleintje
Ojibway	O-dzjib-wee	Naam van den stam
Keewaydin	Kie-wee-din	Noordwestenwind
Mino-ta-kiyah	Mino-ta-*ki*-ah	Het is goed
Pukwajees	Puk-wa-dzjies	Weide Meer
Musko-day-sing	Mus-ko-dee-sing	Indiaansche feeën
Mudway-oshkay	Moe-dwee-osjkee	Waterval
Nitchie Keewense	*Nit*-sjie-*kie*-wens	Kleine Broeders
Wabeno	Wô-beno	Een dans
Gitchie Mokoman	Gitsjie Moko*man*	Groote Messen: Amerikanen
Ne-ganik-abo	Ne-gan-ik-ab-o	Man die vooraan staat
Negik	Nie-*gik*	Otter
Wap-a-ho	Wop-a-ho	Lachende Uil
O-pee-pee-soway	O-pie-pie-sowee	Plaats der Sprekende Wateren
Rab-a-shaw	Rab-a-sjô	Groote cano van boomschors. Voor vracht Gewoonlyk 22 voet lang
Waw-poose	Wô-poesse	Konijn
Wa-poose-ka-nee-meech	Wô-poesse-ka-nie-mietsj	Plaats der Dansende Konijnen
Wig-wam	Wig-wam	Huis (afgeleid van Wigwas, dat berkenbast beteekent, daar de Ojibway teepees dikwijls gemaakt zijn van reepen berkenbast.
Teepee	Tie-pie	Tent, of huis.

De g in Gitchie en Negik e.a. wordt uitgesproken als de Fransche g in garçon.